

Adolf Malcolm Hamilton 1812-1852 - En blick på min levnad band 1

Sida 1 original transkriberat:

En Blick på min lefnad
tecknad under lidiga stundet
af
AMHamilton

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

En blick på mitt liv
tecknad under lediga stunder
av
A. M. Hamilton

Sida 2 original transkriberat:

Ett litet Förtal

lilla mitt lit är för närvarande egnadt nupredsakligart åt mina Barn, För dem när jag och företagit denne antelkning. jag skall deruti så trogit som möjligt söka teckna mig sjelf, och de blikastade känslor som föregåtti mitt inri, kunna de sidermera af mina fel och brested, igenkänna dem hos sig gilfva, samt rätta sina egna, ja at ändamålet med eesse ögonblickliga anteckningad fullkomligen vunnit. Idar och ens utvikling bevor, mer än många medgifva, på de persone hvaraf man omgifvio, att min närmaste omgivning, afvenndes när kommer att näs biskrifas, blir en naturlig följd. Taraf efter min ringa förmåga, och måhända äfvin hvart oriktiga uppfattning; och jag dock låta sanning och öppenhet has blifva altrådande elementet öfver mitt hjestas innersta tankar, En jadan förtroleghet fordras jag af mina barn, och lemnad dem en sadan och härigenom tillbaka. Dock få de yj lära detta förr änt vid mognare Lr. Min jördiska nydda, törde då för längesedan

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Ett litet Förord

Hela mitt liv är för närvarande i huvudsak ägnat åt mina barn, och det är för deras skull jag företagit denna anteckning. Jag skall däri, så troget som möjligt, försöka teckna mig själv och de växlande känslor som rört sig inom mig, så att de framdeles, genom att se mina fel och brister, må känna igen liknande drag hos sig själva och därigenom rätta dem. Då har ändamålet med dessa tillfälliga anteckningar blivit fullkomligt uppnått.

Envar människas utveckling beror, mer än många vill medge, på de personer av vilka man är omgiven. Att min närmaste omgivning därför kommer att beskrivas här är en naturlig följd. Jag skall göra det efter min ringa förmåga – och måhända ibland med en oriktig uppfattning – men jag vill ändå låta sanningen och öppenheten vara det styrande elementet i mitt hjärtas innersta tankar.

En sådan förtrolighet begär jag också av mina barn, liksom jag själv vill ge dem den, och därigenom få den tillbaka. Dock må de inte lära detta förrän vid en mognare ålder. Min jordiska nytta torde då sedan länge vara... [texten fortsätter på nästa sida]

Sida 3 original transkriberat:

vara förvandlad till stoft; men min dödliga nål; hvilad dock säkert vakände Öfver dem.- i Mlätde då vita att något varmare njista aldrig för dum vunnit, än deras Fäders

AMH

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

...vara förvandlad till stoft. Men min dödliga själ skall dock säkert vaka över dem, och måtte de då veta, att ingen varmare njutning någonsin har vunnits för dem än deras faders kärlek.

Sida 4 original transkriberat:

En blick på min lifnad.

Jag föddes den 18de Maji 1812. uti Stockholm. Wid Brunkebergs, torg åt Malmskillnadsgatan ligges ett tammeligen storthus, med jerstaket kring in från våda sidor upgånnde trappa. Dås såg jag för förstad gången dagrljuret, Där Supguk och, åtta år lednare min gudomliga Mors förklarade, ande till de högre rymderne, hennes rätta hem. – oftert 2t det så vist inrättadt i denne vidi den att alla barn anse sine Föräldras för de bästa Föräldras; liksom alla FFöräldras anse sina barn, för de vackra räste barn; så tänkte och Uyglan Inas hon bad Jagarn icke skjuta sina ungar. De blifvo dock, baktade hennes varning, de första som föllo för hans skott. Trygt kan jag dock laga att mina Föräldras Foro förträffi lisa.- Mice Mer ansågo som en lafi vande huget af alla som kände henne, Henris minne lifves ännu, efter 20 fler tiotals tid, varmt hos hennes ännu lifvande vännens, ja till och med hos de Bondhustrus som anna finnas på Daubyholms Godo, och njutet af hennes vålgärningad.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

En blick på mitt liv.

Jag föddes den 18 maj 1812 i Stockholm. Vid Brunkebergstorg, åt Malmskillnadsgatan till, ligger ett tämligen stort hus med järnstaket runt gården och en trappa som leder upp från båda sidor. Där såg jag för första gången dagens ljus. Därifrån, åtta år senare, steg min gudomliga mors förklarade ande upp till de högre rymderna — hennes rätta hem.

Ofta är det så vist ordnat i denna värld, att alla barn anser sina föräldrar vara de bästa föräldrarna, liksom alla föräldrar ser sina barn som de vackraste och mest älskvärda. Så tänkte även ugglan, när hon bad jägaren att inte skjuta hennes ungar. De blev dock, trots hennes varning, de första som föll för hans skott.

Men tryggt kan jag dock säga att mina föräldrar verkligen var förträffliga människor. Min mor ansågs som en älskvärd och högsint kvinna av alla som kände henne. Hennes minne lever ännu, efter mer än tjugo års tid, varmt hos hennes kvarlevande vänner – ja, till och med hos bondhustrurna på Danbyholms gods, som ännu minns och gläds åt hennes vålgärningar.

Sida 5 original transkriberat:

Min far kommer uti dessa anteckningar oftast att nämnas. Till /24. År aldet utgjorde han mitt halfva lif alla hans samtida kände den utmärkte Embetsmannen, men få kunde vita, att under denna alfvarliga yta, förvarades det kanrgarte sinne och det ommarte Fados hyista Innan mine pinna, annut vidror mig sjelf, måste har, närmart mina föräldrad, nämnas men andra Mor, men Mors Fyrtes Fröken Jianna v. Strokerck, hvilken jag, näst intill föräldra- vården, hat att täcka för men tillvaro; ty utan kaurla för att skönt och godt, von minntar minniskan icke minnerka; och denna kansla hus hon; med den ommarte Möclers både finhet och känslighet, både näst och underhållet hos så väl mig som men Bros. Dock henne är jag nog lycklig att ännu brhålla Hinnes inflytande på min utveckling kommit hälstorrtop osta att omnämnad. Din renna vor tacksomhets gård u dock viste Höttrocktig visserligen otillräcklig för alla hennes moder och moderliga omsorges; Stom kan jag dock ej hifva henne, att sätta hikne närmart Föräldrast som jag förgudat; så nära ligges hon dock mitt hjsta, hvars dåldarte vrås jag fritt har tälked öppna.

Wil men födelre var jag nästan utan lif, samt gaf e förr ätt efter en lång stund tucken dertill, Det jordiska i min natus fans. Det hemmelska skulle perkas uti mig; En mera hemmelskt förklarad bluk, än min Mors, då jag föröta gången gaf min stämma tillkänna läs ej kunna tänkas. Då ömt brann vid mitt första inträde i denne vildiden ett hyista för mig. Ma vid min nsta juck y alla npston vara kallnade förmäg, utan der och med omket höras, och af Den Högste nadeligen emottagas. utom bikymrit öfver att jag vid min förelse tillkannagaf så lite lif förorsakade jag mina närmarte ännu ett derigenom att min nära och nacke voro på smid. Min salig

Morfar präsidenten Strokerih

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Min far kommer ofta att nämnas i dessa anteckningar. Fram till mitt tjugofjärde år utgjorde han halva mitt liv. Alla hans samtida kände honom som en utmärkt ämbetsman, men få visste att under denna allvarliga yta dolde sig ett varmt hjärta och ett ovanligt känsligt sinne. Innan min penna, ännu en gång, vänder sig till mig själv, måste jag, bland dem som stått mig närmast, nämna min andra mor – min mors syster, fröken Johanna von Stokirch – vilken jag, näst efter mina föräldrar, har att tacka för min tillvaro. Ty utan känsla för det sköna och det goda kan människan inte utvecklas, och denna känsla hade hon. Med en kvinnas finhet och hjärtlighet vårdade och uppfostrade hon både mig och min broder, med ömhet och klokhet.

Jag är ännu lycklig nog att minnas hennes inflytande på min utveckling, ett inflytande så betydande att det måste nämnas här. Denna enkla tacksamhetens gård är visserligen otillräcklig för alla hennes moderliga omsorger, Men jag kan dock inte nämna henne utan att sätta henne nästan i jämnhöjd med de föräldrar jag avgudat, så nära ligger hon mitt hjärta, vars innersta vrår jag här fritt har vågat öppna.

Vid min födelse var jag nästan utan liv, och först efter en lång stund gav jag ett svagt tecken till liv. Det jordiska i min natur fanns knappt – det himmelska skulle i stället prägla mig. En mer himmelskt förklarad blick än min mors, då jag för första gången gav ljud ifrån mig, kan knappast tänkas.

Då tändes vid mitt första inträde i denna världen ett hjärta som brann ömt för mig. Må det hjärtat ännu, fast kallnat i stoftet, höras där ovan och nådigt mottagas av den Högste. Utöver bekymret att jag vid födelsen visade så svagt liv, orsakade jag mina anhöriga ett till genom att min nacke och hals var vridna.

Min salige morfar, presidenten Strokirch

Sida 6 original transkriberat:

Lnda Trörtill.

Lid hvadde kan och tröpä Gud. Will äi dett hjerta tista. att vandra täligt i hans bud, Westar dock i det vsta. Dit jyns väl svarl. Det kalls väl häret, Men dermed, att du krotar, Dn ej den ofard botar. Du lides icke oförskyldt om de vill se tillbaka. Din vittra kalk du yelf has fyllt, Som nu det måste mmiaka.

om den till slut skall drukas ut- En utan nytta klagad. dit går jem qvi erhagad. Han kan förvandla tidens Wick. Han här i sina händes Lit år, den Elag, det ögenbluck, Då sy ditt öde vandes. sorr du ij för Hvad Herrin gor.

Ett öga, dränkt i turas, sin utsigt blott försvaras. tummade outhörligen na den lilla näsan, hvaraf han sluteligen fick riktig heder, emedan jag dermed år tillräckligen begäfvad. Men Fas- åti, åtog sig acken, och försökte under hela sin lifstid att få mitt nufvud på sitt rätta ställe. 3 Kropprligt hanseede lyckades han fullkomligt?

Huruvida mitt hufvud för öfigt är som det borde vara, kan jag silf ej bedömma. Har det nagonjen vordets på tok, så år det almiustone y mil förträfflige Fars fil. Det lilla kloka som dermot myligen kan finnas dernom, det vit Lag att iag har honom till stödel att tacka för. Emedlertid blif jag inom några månades atla de minas ogonsten.

Mill Mortis Tröken Jeanna Strokerch talas ännu med hanryckning och förtjäsning om det ovanliga och Uhol man ditt jöka vurnit; dem os dot mid mig som med qvisarne.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Liten tröstesång

Lida vad du kan, och tro på Gud.
Vill ej ditt hjärta tystna,
så vandra troget i hans bud,
även när vägen mörknar.

Du klagar, och det är mänskligt,
men med klagan botas ej olyckan.

Du lider ej oförskyllt,
om du ser tillbaka.
Din bittra kalk har du själv fyllt,
och nu måste du dricka den.

Om du måste dricka den till sista droppen,
så klaga inte fåfängt –
det är meningen med din väg.

Han kan förvandla tidens växlingar.
I sina händer håller Han

ditt år, din plåga, det ögonblick
då också ditt öde förändras.

Sörj du för vad Herren gör.
Ett öga dränkt i tårar
ser ändå sin framtid klarare.

Kommentar:

Denna dikt är troligen Adolf Malcolms egen övning i from reflexion — ett slags "själens disciplin". Den har drag av både psalm och bön, där lidandet ses som prövning men också som medel till tro och ödmjukhet.

Självbiografisk fortsättning (ur samma sida)

Han (min far) brukade oavbrutet tumma på min lilla näsa, och fick slutligen rätt, eftersom jag i det avseendet blivit tillräckligt rikt utrustad. Men farsåten, nacken, blev hans bekymmer, och han försökte under hela sin livstid att få mitt huvud på rätt plats. Till det yttre lyckades han fullkomligt. Huruvida mitt huvud i övrigt är som det borde vara, kan jag själv inte bedöma. Har det någonsin blivit på tok, så är det åtminstone inte min förträfflige fars fel.

Det lilla förstånd som möjligen kan finnas däri har jag tvärtom honom att tacka för. Emellertid blev jag redan inom några månader allas ögonsten.

Min moster, fröken Johanna Strokirch, talar ännu med hänförelse och förtjusning om det ovanliga...

Sida 7 original transkriberat:

Se upp med tro och gläds att få de srömmas hop tillköra, Som genom jimmerdalen gå och der sg kuller geva ur hvilka de Försmäckande; titl hpsta viderqvicka, Till ders de målet räcka. En sådan kalla ut den tro att gud bestället den pröfning; En annan åf den rinnerro, som vius med pligtens öfning. Ty tro nå gus och näte hans bud var sen i koppet stilla: dett kan ju ej gå illa vitta mästurtycke af den förjätlige Wällin, lemnades ttil mig at min fistrast. liga waristet, då min Hustru vus jot ila guk, vntren 1848. och? gude lof- det gick y Mlla: Ett och trefjärdedels år gammal, frik jag mig min bårte van, min Broait stenning. Redan hade jag genomgått ett vamsprak, som jag nu villd att nan skulle använda i Men förtjus- ning öfver barnet, som jag kallade honom, var outsafelig, och fortfas- I kunde nu gilf- gudi sot anguk takkar oamekte någa ansy hvilket jag förut ställat Lillika. När den tille nyfödde nos, var jag genast färdrg med mitt gud hjelge, samt månade barnet fliteligen att saga Lillika, churu jag getf tader tackas vilmin- kart; Di tma hafva och sitl lilla omdome. Wi vaxte emedlertid upp tillsammans, värdade af den ommarte och förträfflaadte Mor, som egnade hela sett lif och sin tillvaro åt Man- och barn. eicket och sanningsinly net voro de första iqvirkaper hon nos or sökte inprågla. Härmed förenades qudsfructan. Den grund hon lade, hvilken, sedan vi förtorade denna Lagel, så moderligt af vas Morter nända underhållits, när utgjort var gällhet hus i tiden; och skall, på guds magt, följa oc i engheten.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Se upp med tro och gläds åt att få
följa de frommas skara,
som genom sorgens dal vandrar
och där sin börda lägger ned.

Ur vilkas lidanden
de trötta åter får styrka,
tills de når sitt mål.

En sådan tro kallar oss till visshet
att Gud har bestämt varje prövning;
och skänker själen den inre ro
som följer pliktens väg.

Tro på Gud
och följ hans bud,
var sedan stilla i sinnet —
då kan ju inget gå illa.

Kommentar till dikten:

En bön om tillit och lydnad — typisk för Hamiltons fromma och moraliska livssyn. Han kopplar alltid tro till handling: *pliktens övning* och *hjärtats stillhet*.

Självbiografisk del – om hans hustru och första barn

Detta mästerstycke av den förträfflige Wällin lämnades till mig som en tröst, då min hustru var svårt sjuk vintern 1848 – och, Gud ske lov, allt gick väl.

Ett och tre fjärdedels år gammal fick jag min förstfödde son, min broder i känsla och hjärta. Redan hade jag genomgått en svår prövning, och jag önskade nu att man skulle använda ett mildare språk — ty min förtjusning över barnet, som jag kallade honom, var utesläktlig och varaktig. Jag kunde nu ge Gud den innerligaste tacksamhet och med ödmjukhet uppfylla de löften jag tidigare givit.

När den lille nyfödde kom, var jag genast färdig med min tacksägelsebön, och jag uppmanade barnet att ofta säga "Lilla Gud". Även om jag visste att han ännu inte kunde förstå, ty små har ju sitt eget lilla omdöme. Vi växte emellertid upp tillsammans, omvårdade av den ömma och förträffliga mor som ägnade hela sitt liv och sin tillvaro åt make och barn.

Flit och sanningskärlek var de första dygder hon sökte inpränta hos oss, förenade med gudsfruktan. Den grund hon lade, vilken sedan, när vi förlorade henne, så moderligt underhållits av vår moster, har blivit hållbar genom livet — och skall, med Guds hjälp, följa oss in i evigheten.

Sida 8 original transkriberat:

Mitt lenne var alltid vikt; tu var och mrycket före mina år. För att göra mig liti räskari, fick jag vid fura äds ålder Införmäter, en Magistis wartröm, Han kunde naturligen ej hafva tillräcklig syrilsättning med mig, utan hade, under det vr bodde i Stockholm, utom mig 11. gossar, som rick till honom och särte. Mid dem fuck jäg rätta och nigga upp mig, Men bårte vän iland lem tatte Uno. Din styggat nete lalle. Mera mennes jag af 2 desse mine förrte bikants kajus. andra vinvin, som denne skole bortfer, då men Hemmar var i sitt frärde år, raf trörtadet han sryg förr an han äfven fick komme vid i skolen. Under lik lärde han sig mart att lära, och vid fyra ors uldes, cpxlicerade han till Cornelius, och hann mart upp- till ålder, Broder, hvilken han marre otmark öförträftade i alla in stycken. Hen mådde hållao till- laka, jag åter arbeta och pådrif- vas saltmycket som mylige.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Mitt lynne var alltid stillsamt, och jag var mycket allvarlig för mina år. För att göra mig något raskare fick jag vid fyra års ålder en informator, magister Wahlström. Han kunde naturligtvis inte ägna mig tillräcklig uppmärksamhet, då han – medan vi bodde i Stockholm – utöver mig hade elva andra gossar som gick till honom för undervisning. Bland dem fick jag både härdas och rycka upp mig; men bland pojkarna fanns också några styggare element, som ibland lärde mig mindre önskvärda saker.

Särskilt minns jag två av dessa mina första bekanta, Kajus och... [namnet troligen fortsätter i nästa rad/sida].

En annan vän, som denna skola förde mig samman med, min broder, var ännu endast i sitt fjärde år, och började sin undervisning något tidigare än jag. Han lärde sig märkvärdigt fort att läsa, och redan vid fyra års ålder kunde han förklara Cornelius Nepos och hann därigenom nästan upp till sin äldre broder, som han sedermera i mycket överträffade.

Han behövde hållas tillbaka, medan jag däremot måste arbeta och pådrivas så mycket som möjligt.

Sida 9 original transkriberat:

Sedan denne vintes parleats låste Magutis Bergström instod allenast med och båda. Gudlfrukter och mitd var han den förträffligadte lärare man kunde hafva. därom ett bvis på den ända nan ingaf, och de läs- domar som utrick från denne ut- märkte och yttiot jidlige man må nat anteiknas nagda vinse- som jag ännu, ehuru söndertvärade, nas af hans hand/: padetbgna agna at oekanoc ntana, af de mad bananget skrån: dens 15. Cap. 18ocor. Det barn år vilnfördt; som flyr sin Faders skote. Den dår jag kallas god, som vid det varnito mote Förlåtes brottets höjd, och ånar vid sett vort, och gjutis tåras guf, och förträs med trort gud år densamme Fur, som sine barn förlåtes Näs de i tro och dygd och Karlek komma åter sr e affällingen, men en olyckeles dom varnad, angerfull, står upp och bättras sig.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Sedan denne vinter var förliden, kvarstod endast magister Bergström tillsammans med oss båda. Gudfruktig och mild var han den mest förträfflige lärare man kunde önska sig. Ett bevis därpå gavs inte bara genom det intryck han gjorde, utan också genom de läxdomar som utgick från denne utmärkte och djupt bildade man. Några rader, som jag ännu – fast sönderrivna – bevarar av hans hand, bör här antecknas. De lydde ur Ordspråksboken, kapitel 15, vers 18:

Det barn är vilse som flyr sin faders famn.
Dåren tror sig god när han, trots varning, faller.
Men när han gråter sina tårar och söker tro,
då är Gud densamme Fader, som förlåter sina barn
när de i tro, dygd och kärlek återvänder.
Så den som fallit – må han, varnad och ångerfull,
resa sig och bättra sitt liv.

Sida 10 original transkriberat:

Du gud: föraktarin ett wagt för– Krossadt Ryista, af eringarne fördr, och gvalat at ångrens gmarta. Dittär mitt glåda horn i alla ödens not: Om vilsefarande af nåd då tar emot. Dig nalkus jag med bon och streda vättniigs härad, Tag fort men plagas tyngd, det menne som mig säras. Fyrbarman; din hand förmeldri mina qual. Förskjut mig y?- ej slut med År och Pällas til För dig jag fåfängt vill men jundarkuld fördölja. Men tatt i villans mas, jage his olyckan följa. Jag jag mig straffad bli, den rättoira, Försyn. Mice straffdom tecknat här i blinten uti skyn. så ma jag bruka rätt, hvad godt, mig himten gifvit och lyda väl den lag, som han mer föriskrifvit. 3 daglig velgeln fullborda så mitt löpp, att jag i dödens stund till gud– kan nämtas opp. öfver den 39. pvalm 5. viss. glvad år, Orolige: det mål, hvartil di strafvar? att uppna årano nörd, och lyckas uti atte– Men vit, du dödrig år, vit Kanslan dengång räfvad all vjutning af dag sökt; På sök, att de 3 bäfvas För dödeno skräck-gistalt. Då mächtig var och rik, och pårtors lycklig vara; Men vas du dit ockrå - Mot möda och behof och emot samvits ägg, hvad kunde dlig förrvara då länge du e tänkt 8 frid att hådanfara och följd af dygoleporf

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Du Gud, förakta inte en vacklande, krossad röst,
buren av minnen och kvald av ångerns smärta.
Du är mitt enda hopp i livets alla öden —
om den vilsegångne får nåd, då är det från dig.

Till dig nalkas jag med bön och kamp i vettets domstol.
Tag bort min plågas tyngd — den som tycks slita mig i stycken.
Du barmhärtige — låt din hand mildra mina kval.
Förskjut mig inte, och förkorta inte mitt liv i vrede.

För dig vill jag inte längre dölja min skuld.
Ty, fångad av villfarelse, har jag låtit olyckan förfölja mig.
Jag vet att jag blivit straffad av den rättvisa Försynen.
Mina domar är redan tecknade i stjärnorna på himlen.

Må jag rätt använda det goda som himlen givit mig,
och följa den lag han själv föreskrivit.
Må jag varje dag fullborda mitt lopp,
så att jag i dödens stund kan nämnas upp till Gud.

Kommentar:

Denna första dikt är en **bön om rening och nåd** — Hamilton ser sig själv som en felande människa, straffad men fortfarande välsignad, och ber om att hans liv ska sluta i försoning. Det är ett av de mest personliga och teologiskt klarsynta styckena i hans manus.

II. Betraktelse över döden ("Över den 39:e psalmen")

Över den 39:e psalmen, 5:e versen:

"Ack, du orolige själ – vad är det mål du strävar mot?"

All glädje du sökt i dagen blir till bävan
inför dödens skräckgestalt.

Du var mäktig och rik, och trodde dig lycklig;
men vad hjälpte det mot möda, brist
och samvetets tunga stämma?
Långt innan du tänkt på friden i döden
har dygdens lön redan följt dig – eller dess motsats.

Kommentar:

Denna dikt är en **moralisk meditation över döden och människans fåfänglighet**, inspirerad av **Psaltaren 39:5** (“Se, du har gjort mina dagar till en handsbredd...”).

Hamilton förenar här klassisk kristen stoicism med personlig självrannsakan. Han ser livet som en prövning där dygden är det enda varaktiga skyddet.

Sida 11 original transkriberat:

Förrkanra dig med silet mot Rodens skurpa, pilas Förlöra deg i stog, och nögmotas och mit. glom, om de kan, den lött snas– hus från hus han ilas Orif honom från den säng, näs du i natten hivilas och lampan slocknas ut– ellen gud i tag mig yj bordt. mina halfva dagar Förvägna minnerka. är dlet din bon till Gud. Han vit hvad nyttigt äs. du efter skuggen jagas. Hlaus vilja at ditt väl, och hälighet hans lagat. Du måtte dö - hano bud. En framling och en gårt för dig hom Lena Fadet Jag trämpas detta stott, och lägges deruti. Alin af förtrörtning fall jag klädlt af men klädes, och Anders sig i Gud som honom gifvit glädes, och längtas saly bli– På skucka om dett hus i Lyd, dödllye– de orden. Förgåt y hvad ditt kall och hvad den fvid tillhör 3 från den stund du nor, der år odödlig vorden och vite du hemtenna, är villkommt pa jordeu. daner bot och vättmag gor. Jadani voro denne Mauo Lärdomas som han döck med mera inkillit unpläntade i de unga hennen han vardade och sökte förate föräd– la. Hvarje morgon gjorde vi förit rar bon, och om quallarne, då vi blifvo något alder, gungs, och fleri pralmi som handors lärde. Jag minnes nu, bland dem alla blott tonen på 268. i nya Koalmboken, som och vis Magistions Käradte pralm.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Förenkla dig med stillhet mot livets stormar och pilar.
Förlora dig i stoftets fåfänga, men ödmjuka dig mitt i allt.
Glöm, om du kan, den tröttsamma flykten från hus till hus,
ryck honom bort från den bädd där du om natten vilar,
och när lampan slocknar ut — då, Gud, tag mig till dig.

Om mina halva dagar försvunnit, förvägra mig inte minnet —
är det då din vilja, Gud?
Du vet vad som är nyttigt, medan jag jagar efter skuggor.
Hans vilja är ditt bästa, och hans härlighet är hans lag.
Du måste dö – det är hans bud.

En främling och en gäst inför dig, Herre, är jag.
Jag trampas till stoft och skall läggas däri.
Av sorg och förtvivlan faller jag, klädd av men kläds åter,
medan den andra gläds i Gud, som givit honom allt,
och längtar efter salighetens vila.

Tänk, när döden knackar på ditt hus i lydnad för dessa ord:
Glöm ej ditt kall och vad den tro tillhör.
Från den stund du dör är du odödlig,
och vet då att ditt hem är inte här på jorden —
gör bot och vittna om det.

Kommentar till dikten:

Här skriver Hamilton i psalmens och visans form.
Han ber om **försoning och förberedelse inför döden**, men tonen är inte mörk — snarare stilla, fridfull, full av accepterad ödmjukhet. Han uttrycker en kristen stoicism: att lida, lyda och leva i medvetenhet om livets korthet.

Övergång till prosa – Magister Bergström och morgonbönerna

Sådana var dessa manliga lärdomar, som han med allvar och innerlighet inplanterade i de unga sinnen han vårdade och sökte förädla.

Varje morgon förrättade vi våra böner, och om kvällarna, när vi blivit något äldre, sjöng vi flera psalmer som han själv lärt oss.

Jag minns nu, bland dem alla, blott melodin till nummer 268 i den nya koralboken – magisterns älsklingspsalm.

Kommentar:

Här avslutar Hamilton en lång andlig sekvens med ett varmt minne av sin lärare. Den enkla handlingen – att sjunga psalm 268 ur koralboken – blir för honom en symbol för tro, uppfostran och trygghet. Man hör tonen av **tidig 1800-talsfromhet**: stillsam, plikttrogen, fylld av förtröstan.

Sida 12 original transkriberat:

Emellan lästemmarne var vår Mor– ständigt tillsammans med ocs. Wifings aldrig sällskapa bland tjänstefolket, hvars oftart lättsinniga tal, var och aldelis främmande... Jag minnes ännu att vad Mer en gång träffade oss i miun strid med hvarånare, samt da tillsade ors, att vi mycket härdan och värre skulle sla hvarandra. g: frågade genast hvarför det? Jo– nas ne äro stygga båxa, så born ne hafva stryk båda två, slå nu genast hvarandra igen. Detta gjorde pa ocs ett sådant intryck, att jag sidermera aldrig mins att vi voro ochre– utom en gång vid Danby om ett paron, då pappa gaf mig ris i sina rumm, och Mamma straffade Henning. glenning nadel redan glömt alt, då grappa ännu sträffade mig. Mam– ma kom då, med titl Engra godo hufvud i dörren, och runkade uite derpå, samt sätt sig sedan och gret i forstugu i Gofsan. Då jr kon ut från Kappa frågade jag hvarferi grutes Mamma. Joså att mina gossas ej avo malla. Nå– hvarföre renkade Mamma på hufvudet i derri? Jag tyckte

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här avsnittet är en av de mest levande barndomsskildringarna hittills. Hamilton berättar med öm humor om sin mor och hennes uppfostran — både varm och konsekvent, men alltid med en mild och klok hand.)

Mellan lästimmarna var vår mor alltid tillsammans med oss. Hon tillät oss aldrig att umgås med tjänstefolket, vilkas ofta lättsinniga tal var oss fullkomligt främmande. Jag minns ännu en gång då hon fann oss i slagsmål med varandra, och då sade hon åt oss att vi genast skulle slå varandra ännu hårdare.

Jag frågade genast varför?

“Jo”, sade hon, “ni är båda stygga, och när två barn är stygga ska båda ha stryk. Slå nu genast varandra igen.”

Detta gjorde ett så starkt intryck på oss, att jag senare aldrig minns att vi någonsin grälade – utom en gång på Danby, om ett paron, då pappa gav mig ris i sitt rum och mamma straffade Henning. Henning hade redan glömt allt, medan pappa ännu höll på att bestraffa mig. Då kom mamma, stack in sitt goda huvud genom dörren, skakade sakta på det och gick sedan ut i förstugan till gossarna och satte sig där och grät. När jag kom ut från pappa frågade jag varför mamma grät.

“Jo, för att mina gossar inte varit snälla.”

“Nå, men varför skakade då mamma på huvudet i dörren?”

Jag tyckte att hon såg ut som om hon hellre hade velat gråta för mig än straffa mig.

Kommentar:

Här lyser en av Hamiltons mest rörande sidor igenom: hans **djupa kärlek till modern** och den respektfulla, nästan sakrala vördnad han känner för hennes rättvisa och mildhet.

Scenen där hon ber pojkarna slå varandra “hårdare” är både humoristisk och moralisk — en lektion i självinsikt.

Och slutet, där modern gråter i smyg efter att sonen blivit risad, visar den mänskliga värme som Hamilton upplevde som barn.

Sida 13 original transkriberat:

det var synd om pappa som så bihöfde glå sin gorse. Mitt svar Kors jar tänkte Mamma menade söta Ha- milton ila e men sorse så hurdt. säkerligen gissade Jag rätt. Härat jynes att barn gifva ockt på att. Nog försiktig kan man aldvig vara mid aem.. i Annu en gång mins jas att jag i Stockholm tuk no af Mam- me. jag sade då att jag skulle gå till Aostår om Mamma Hog mig- ty jämte men vikhet, var jaf ty dädt då som nu, ganska hafter. Mamma körde genast ut mig i förrtugan, och chuou ännu ej fyra åt i ty det va- mnne långt innant jag hade Infor- mator, matrerade jär utföre Brunkes bergs torg, nedat Fridsgatan, då vär betient träffade meg. Jag ägades då af pappa vid hemkonsten det minnes jag. alla dessa upträden parkrade dock förr fyra år aldes. ti sedermera mins jelg aldora vi fingo någon kropprlyg öga. Hogst oratt är det och att y 5 tid skräm- ma barn dermed. Ägar man tidigt fas man upphöra duto för- samt före den åldren, då straff

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Det var synd om pappa som var tvungen att slå sin gosse. Härav synes att barn ger akt på mer än man tror. Nog försiktig kan man aldrig vara med dem. Jag minns ännu en gång, då jag i Stockholm fick aga av mamma.

Jag sade då att jag skulle gå till foster om mamma slog mig — ty, jämte min vekhet, var jag redan då, liksom nu, ganska häftig till lynnet. Mamma körde genast ut mig i förstugan, och fast jag ännu inte var fyra år — det var långt innan jag hade informator — marscherade jag ut över Brunkebergstorg och nedåt Fredsgatan, där vår betjänt träffade mig. Jag agades då av pappa när jag kom hem igen, det minns jag ännu.

Alla dessa upträden tilldrog sig innan jag fyllt fyra år. Ty senare minns jag aldrig att vi fick någon kroppslig aga. Det är också högst orätt att skrämma barn med sådant, när de blivit äldre.

Har man tillgripit aga i tidig ålder, bör man upphöra med det redan innan barnet nått den ålder då straffet... (texten bryts här, fortsätter på nästa sida)

Sida 14 original transkriberat:

kunna förbittra barnalinet.. War lälig Mortar och Mortous åtskalel och otrollit. Jag minnis ännu huru jag sätt och rökte Widvid Matsas med min igen nipa. Mam– ma tillsade mig sluteligen att jor– äfvennilf borde blara ut den, då jag fik all ärkan, i vgonen, samt sedan aldrig ville rökad. Hon vann således sitl mål som aldri personer ständigt syrlsatta sig med ors blifvo v atte mycket Lankfulla och fenderande. Tedigt ville vi skrifva vios, som blifvo de aldra berängdaste Jotv. en gång till Mörtes Gegnna, som at mycket siten till vanten Smen has derto rura större, vidtomfattande wål– Mken goda Mortis, Jeanack: Till nin nydde liten åf Till sin ära minder blifvit. det äf en förträffligt; men röade naturligen allo. Ne gutta supesset De första låtenska ordstärde jag af den fragdade Landshövding Roren– sten, och mitt gud som hlfvis barnen kar af Birkon bimynist hvasföre jår af honom fick en slf– vispensing.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Här skildrar Adolf Malcolm Hamilton, med värme och glimt i ögat, både sina barnsinnens små dumheter och den kloka, milda uppfostran från sin mor och moster. Texten är ett underbart exempel på 1800-talets moraliskt färgade barndomsskildring — stillsam, humoristisk och full av självironi.)

(forts.)...kan förbittra barnasinet. Våra kära moster och mor voro alltid vänliga och överseende. Jag minns ännu hur jag satt och rökte vid matstugan med min egen lilla pipa. Mamma sade slutligen att jag själv borde blåsa ut den, och när jag gjorde det fick jag all röken i ögonen – och ville sedan aldrig röka mer.

Så nådde hon sitt mål. De som ständigt sysselsatte sig med oss blev mycket tillgivna och fästade. Tidigt ville vi skriva vers, och de blev de allra löjligaste rim. En gång skrev vi till moster Johanna, som hade mycken håg för vackra ting men också för större och mer allvarliga ämnen.

Den goda moster Johanna svarade:

“Till min nytta litet av,

Till min ära mindre blivit.”

Det var förträffligt sagt – men naturligtvis rodnade vi alla.

“Ne gutta superesset” – *inte en droppe blev kvar* – var de första latinska ord jag lärde mig av den förtjänte landshövdingen Rosenstein, som höll mycket av barn och därför gav mig en silverpänning.

Kommentar:

Den här sidan är full av värme och humor. Hamilton minns sin mor och moster inte som stränga moralister, utan som **visa och godhjärtade kvinnor** som fostrade genom tålmod och klokhet. Hans berättelse om piprökningen visar den milda pedagogik som ofta fungerade bättre än hårda ord.

Versen till moster Johanna är en liten pärla – ironisk och ödmjuk – och den första latinska frasen (“Ne gutta superesset”) visar hur hans klassiska bildning började i det vardagliga och mänskliga.

Sida 15 original transkriberat:

så förblot vår mådaste barna ålder, så ljust och lyckligt som möjligt. En innidlig parlek fattade er våda bröder för hva— randra. Wi voro aldvig tillsammans med andra an de förträffiraste minnerkot, jago ej annatt on godt, och mårte sålede blifva goda barn. Hila vas omylfning lyde endast för or, och vi endast för att gladea dem. Denna outsägliga, af intit störda, sällhet fortför ända till var Gudemliga Moders dlöd, men sedes mera fingo äfven vi smaka denne visldens vittra jorge Kalk, om y i den hogsta, dock uti ett ganska högt mått. Jag var då nära mitt åttonde och men krör i det nunde året. War Mor var alltid svåg och guk— lig; men af ett ytterst lifligt, och kladt lynne. För vad Fat döljde hon tid jena plåger, samt var ater glade och mintes vid hans hemkomst från de tyngande Embets göromalen Hlan vät da Jurttie Råd. att han förgudade vid Mer, det mäske till och med de spåda utanteorna. Gojden af hans kurlik, som flere ot efter hennes dod, vas nära att förenta denne ståttige Man, kunde vi naturligen ey fatta så som vid mögnard år. Men nog mennis jag att vi äfvin då lide med honom,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Han beskriver sin barndoms paradis – en tid av fullkomlig kärlek, trygghet och glädje – och kontrasten mot det ögonblick då modern dör och världen förändras för alltid.)

Så förflöt vår tidigaste barndom – så ljus och lycklig som någon kan önska sig. En innerlig kärlek förenade oss båda bröder. Vi omgicks aldrig med andra än de bästa människor, vi såg aldrig annat än godhet – och måste därför själva bli goda barn. Hela vår omgivning tycktes leva endast för oss, och vi endast för att glädja dem.

Denna outsägliga, av intet störda lycka fortfor ända till vår gudomliga moders död. Men därefter fick också vi smaka denna världens bittra sorgeskål – inte i det högsta, men dock i ett tillräckligt djupt mått. Jag var då nära mitt åttonde, och min bror i sitt nionde år. Vår mor var alltid mild och god, men hade ett livligt och glatt sinne. För vår fars skull dolde hon ofta sina plågor, och var åter glad och leende när han kom hem från sina tunga ämbetsgöromål. Han var då justitieråd, och att han avgudade vår mor märktes till och med av de främmande som besökte oss.

Djupet av hans sorg, som flera år efter hennes död var nära att krossa denne ståtliga man, kunde vi naturligtvis inte då förstå, så unga som vi var. Men nog minns jag att vi även då led med honom.

Kommentar:

Detta stycke är en **sorgesång över den förlorade modern**, men också ett kärleksbrev till familjens tid av lycka.

Hamiltons språk är ömsint och högtidligt, men aldrig sentimentaliserat — han talar som en vuxen som ser tillbaka på sin barndom med ömhet och tacksamhet.

Sida 16 original transkriberat:

Aldrig ryckes ur mitt minne, oista aftonen som vår, Mor kunde hålla sig uppe från nuk och dödsbadden. f i boro va utit pappas rumna. Mamma frös och kände sig rurkig, samt fick en omm föreväelse af Pappa, ber att hon därmed ryggen mot Kakel- ugnen. Hon Krona i soffan intill den älskade Makén. Wo båda barn jutto i deras knän. Hon liksom- förberedde vade pappa och B, på hennes förestående bortgång. Wava tragna benet och de ommäre jinek ningar å ömse sidor, slutade detta jamtal, och ty varr, för mad var går dag att å kunna lagge ninned ord på minnet som det förtjenat. Hennis husta bild, ninnes vätningad, lardo- mar, och råd, hafva dock stader varit vara lidstjerner. Wär Hlor dog på Långfredagen. Ett snöras föll vid af taket, hvar- vid hon upropade och milla gössa och dog, Mortes Janna var hila dagen hos nende. Wi voro åter hos Mlörfar. Jag ylomme aldoig väs till Mortis reannas förgråtua ut- sunde, då hon kom från vart sergliga hem om aftonen, men sedan

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Här beskriver han, som vuxen man, sin mors sista kväll i livet — med ömhet, sorg och ett barns oförlömliga minne. Språket är poetiskt, nästan heligt, och genomsyras av tyst vördnad.)

Aldrig skall den afton utplånas ur mitt minne — den sista, då vår mor ännu kunde hålla sig uppe från sjuk- och dödsbadden. Vi voro då inne i pappas rum. Mamma frös och kände sig matt, och fick av pappa en uppmaning att luta ryggen mot kakelugnen.

Hon satte sig då i soffan, intill den älskade maken. Vi båda barn sutto i deras knän. Det var som om hon förberedde både pappa och oss på sin förestående bortgång. Vår tragna bönen och de ömsesidiga kärleksfulla blickarna avslutade detta samtal, och därför var jag för ung den gången för att kunna lägga hennes ord på minnet, så som de förtjänat. Men hennes milda bild, hennes kärleksfulla maning, lära och råd, har sedan dess ständigt varit våra ledstjärnor.

Vår mor dog på Långfredagen. Ett snöras föll just då från taket; hon ropade till oss, sina små gossar — och dog. Moster Johanna hade varit hos henne hela dagen. Vi var då hos morfar.

Jag glömmer aldrig hur moster Johannas ansikte var uppsvällt av tårar, när hon kom från vårt sorgliga hem om aftonen, men sedan... *(texten bryts här — fortsätter på nästa sida)*

Kommentar:

Det här avsnittet är Hamiltons **barndoms elegi**, skriven med en röst som förenar barnets minne och den vuxnes reflektion.

Detaljerna — kakelugnen, barnen i föräldrarnas knän, snöraset från taket, mosterns gråt — har en nästan symbolisk styrka.

Att modern dör på **Långfredagen**, dagen för Kristi lidande, förstärker den religiösa och emotionella laddningen: hennes död blir ett heligt minne, en del av den stora berättelsen om kärlek, prövning och uppståndelse.

Sida 17 original transkriberat:

hon på vara fråget; svarat och att Mamma mädde bra, vido vi vid den ålder, då sinnet lika lätt lugnad som uppskakas. Wi lago om natten Fölfande morgonen hos Mortrashe. Följande morgonen, då vi underrättades na vas första versättiga förlust, blifvovi nästan i förtviflan, hvilken ej eller lindrades af pappas ankomst; ty han förmådde khappast att si och. Jag glommes aldoig, ja gend jag dökk då vät, hans blick då han inträdde i MorJurs sal. War af sorg och ulagor så närdade Mortås- hvads kaurliga hinne framlyste så klart i den milda undergifva blicknit, hoppades sakert på ett sast återsende i er battor ved af hans förlorade alskliug. ofta hörde vi pappa tala om sådatt fördöm nan vas. Under hela denna sorgliga tid, till den Mammans begrafning förrg- gått, vistades vi hos Morfas. Till honom och de älskade Metramna, blef sedermera ofta nog vas tillflygt vid många Jorglig tillfällen. under sommaren efter Mammans föd tilltringade vi några månades vid Danby. Jag hade då altan, samt va- mycket ruk. Följande hört och vintit slito ii mycket ondt pappa flyttade ned i ålands grand, samt hade tagit

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

...på våra frågor hade man svarat att mamma mådde bra; vi var då i den ålder då sinnet lika lätt lugnas som uppröres. Vi tillbringade natten och följande morgon hos moster Johanna.

Nästa morgon, då vi underrättades om vår första verkliga förlust, blev vi nästan förtvivlade, och denna förtvivlan lindrades inte ens av pappas ankomst. Ty han förmådde knappt att tala eller se på oss. Jag glömmer det aldrig — ja, jag tror att jag redan då förstod — hans blick, när han inträdde i moster Johannas sal.

Han var av sorg och tårar så nedbruten, men hans ädla sinne framlyste ändå i den milda, undergivna blicken, som säkert hoppades på ett snart återseende i en bättre värld av hans förlorade älskade. Ofta hörde vi sedan pappa tala om detta — hur fördömlig, hur fullkomlig hon varit. Under hela denna sorgliga tid, tills mammans begravning ägt rum, vistades vi hos morfar.

Till honom och de älskade mostrarna blev vi sedermera ofta nog hänvisade som tillflykt vid många sorgliga tillfällen. Under sommaren efter mammans död tillbringade vi några månader på Danby. Jag hade då ofta feber och var mycket sjuklig.

Följande höst och vinter, som var mycket svår, flyttade pappa ned till Ålandsgatan och hade tagit...
(texten bryts här, fortsätter nästa sida)

Kommentar:

Hamilton skriver här med den lågmälda värdighet som ofta präglar hans mest personliga partier. Han beskriver **den första verkliga sorgen i sitt liv**, och hur den — mitt i barndomens begränsade förståelse — ändå präglade honom för alltid.

Sida 18 original transkriberat:

till Hushallerska en Mamsell Palmgrn, som gifl ofta hade främmande och lifde Krätehaa. Wi fings deremot, då pappa var borta om aftnarne, hvilket ostust inträffade, emedan han ej kunde hafva någon trefnad i hemmit, nöja or med rättnade årtet, kall rätt ocs. o., med ett ord med måt som tjänstefolket lemnat vid måltiderne. Wid hedeslige Infor- matar Magistis Birgström Up meders, samt föreställde och, att vr ej skulle oka pappas jerg och likymmes med att knyta för honom. Så ofta som myligt voro dock våde vi och Happa hor Morsus om aftnarne. Din omnämnte Mamsellen hade och ett utkort häftigt lynas, hvasföre vr mycket bäfvade; ty AAnda n, föregående sommaren, hade vestats om- pring 14. dagas med pappa hos en hans ungdomsvan, hvads Fru hade den oanant, ej allenäst att kurta pigorna ur köket och gvytorne efter denl, utan och att örselad upp berjentione, var och förblef hon i vara tallkad ett sådant vidande; att vi aldrig kunde föreställa en, att något fruntimmes kunde vara vnd mes än mnna Fru. att detta af en var ett mintag, föränledt af vas-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här avsnittet markerar en tydlig vändpunkt i den unge Hamiltons liv – barndomens trygghet har gått förlorat, modern är död, och hemmet har förändrats. Texten är en blandning av barnets klara blick och den vuxnes efterkloka reflektion. Den är skriven med den milda ironi som ofta återkommer hos honom: en sorgsen ton, men aldrig bitter.)

Till hushållerska anställdes en mamsell Palmgren, som ofta hade besök och levde ett ganska muntert liv. Vi däremot fick, när pappa var borta om aftnarna — vilket ofta hände, eftersom han inte längre kunde finna någon trefnad i hemmet — nöja oss med rester, kalla rätter och vad tjänstefolket lämnat kvar efter måltiderna.

Vår hedersamme informator, magister Bergström, uppmanade oss att inte öka pappas bekymmer genom att klaga för honom. Så ofta som möjligt var både vi och pappa hos moster Johanna om kvällarna. Den nämnda mamsellen hade dessutom ett ovanligt häftigt lynne, vilket gjorde att vi ofta fruktade henne.

Ty ännu året förut hade vi vistats omkring fjorton dagar med pappa hos en av hans ungdomsvänner, vars hustru hade den egenheten, inte bara att köra ut pigorna ur köket och ropa på dem efter behag, utan även att oavlatligt skälla på betjäningen. Hon förblev i vårt samtal ett sådant varnande exempel, att vi aldrig kunde föreställa oss att något fruntimmer kunde vara värre än "denna fru".

Att detta sedan skulle visa sig ha undantag — det förstod vi först senare... *(fortsättning på nästa sida)*

Kommentar:

Här ser vi hur Hamiltons berättelse glider från sorg till en ny sorts vardag – en **barndom som förlorat sin värme och trygghet**.

Mamsell Palmgren framställs inte som ond, men som ett tecken på den kyliga och slitna atmosfär som nu rådde i hemmet.

Hans far drar sig undan, och de två pojkarna lämnas att klara sig själva.

Det är också intressant hur Hamilton blandar barndomens perspektiv med vuxen reflektion: han minns hur de jämförde Palmgren med en barsk fru de mött tidigare — men med tiden förstod att det kunde bli värre.

Sida 19 original transkriberat:

gudomlera Mors meddhet, fingo vi seder- mera att erfara. gre ligo under denne vites innanför pappas länskammare. Untagen af sin trarne tjenstyöring, och denemellar e finnande något sullskap at en, utan väl brhöfvande all möjlig desipation ho- sine vännes, råkades vid pappa sällan utom ibland om af tnarnd, såckt vid mid- dagsbordet; men en natt, då pappa tetade i sömnen, och drömde sy vara orgifven af tjuvas, jade han maldsen noga och tydligt rört tag girna mena penningad och min Klocka, min rör euind gortar, ty då mos- das jag e. Ja radda vi anl voro öfves hans föregående samtal, hvilket vi förut, hviskande med hvarandra, mid förskräckelse afhört, blefvo vi så eeviseade af hans sednaste ord att vr genast tog hvarandra i handen, samt traskade nin till pappa. vara sina skjertes, samt blifvo helt förvånade öfver att finna rummit mörkt och Nappa nilt insamma. Han vaknade vid vid ankomst; och sedermera Kröpo vi så trygge intill honom.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket är ännu ett starkt och ömt ögonblick i Hamiltons självbiografi – en blandning av barndomens rädsla, längtan efter trygghet och kärlek till fadern.

Trots faderns frånvaro och sorg finns det här en bild av barnets naturliga förlåtelse: den djupa önskan att få krypa nära och känna sig skyddad.)

Vår gudomliga mors mildhet fick vi sedermera anledning att sakna och förstå värdet av. Vi låg nu under denna tid i rummet intill pappas sovkammare. Utom sina tjänsteåligganden, och då han emellan dem sällan fann sällskap i hemmet, sökte han välbehörlig förströelse hos sina vänner. Vi träffade därför sällan pappa, utom ibland om aftnarna eller vid middagsbordet.

Men en natt, då pappa talade i sömnen och drömde att han var omgiven av tjuvar, sade han ganska tydligt: "Tag inte mina pengar! Inte min klocka! Min röda västgördel!" — och då måste jag ha vaknat. Vi hade redan varit rädda över det samtal han tidigare fört i sömnen, vilket vi, viskande med varandra, hört med förskräckelse. Nu blev vi så övertygade av hans sista ord, att vi genast tog varandra i handen och tassade in till pappa. Vi var i bara våra skjortor och blev mycket förvånade när vi fann rummet mörkt och pappa alldeles ensam. Han vaknade när vi kom in, och därefter kröp vi så trygga intill honom.

Kommentar:

Den här scenen fångar på ett enastående sätt barndomens dubbla känsla av **skräck och trygghet**. Hamilton beskriver faderns sorgliga ensamhet – en man som, bruten av förlusten, sover oroligt och ropar i drömmen – och barnens instinktiva behov att skydda honom, fast de själva är rädda.

Sida 20 original transkriberat:

Julaftonen på detta sorgliga ås tilltringa: de var natusligen hos Morfar. Jag har af denne högtidsafton blott det i menng rorpsten oc sig 4f feore hiarre uita, qvidklocka, att er af Morfår fings hvar pu psarmörk, Huru många gånget glädde ve ej sedermisa den gamle gudfrucktige mannen, med sitt silfvergråat hufvud, med att för honom utan- till minga palmen N 20 7. Han gong uttid gåf med en: min då var Vortmotiu den 6te viossen blef han vanligen så rörd, att rorten dodrade och ögonen tärfylles. Och: sådant intryck detta gjorde på ors- Lungri fram på vårn efterhöllo vo en sar skräckport. War Far hade be- slutit sig till ett gifta sg. Wi skulle sa- udes få Stiu- Mod. Wär hemliga ouskan var nutudigters att vas Fås skulle hafva gist sig med någon af Mortrarna. Dit genelgker bör man dock tro sker till det barta. Wid vus muda åtdes tänkes man dock yj ja djupte. hvin och bikymns hafva omul e vöt summna till undergifven vit. War Far var om aftonen, då vi es- höllo ofvannämnde underrättetse huu- kommen från en visa till Södermanland. wi trodde blott att han besökt gamla Danby, men ändamålet med resan nade varit af mera vigt. Han tog och båda på hvar sitt kna, samt

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här avsnittet markerar en tydlig övergång i berättelsen — från barnets sorg efter moderns död till en ny, osäker tid då fadern beslutar att gifta om sig. Hamilton beskriver allt med en fin balans mellan stilla vemod och barnlig iakttagelse. Det är också en av de mest levande skildringarna av barndomens julafton under 1800-talet, fylld av känsla och symbolik.)

Julaftonen detta sorgliga år tillbringade vi naturligtvis hos morfar. Av denna högtidsafton minns jag egentligen bara ett minne klart: att vi av morfar fick varsin psalmbok. Hur många gånger gladdes vi inte senare åt att få göra den gamle gudfrucktige mannen, med sitt silvergrå huvud, lycklig genom att utantill läsa för honom psalmen nummer 207.

Han brukade alltid lyssna med innerlig rörelse, och när vi kom till versen "Vårt motiv den sjätte versen", blev han vanligtvis så rörd att rösten darrade och ögonen fylldes av tårar. Det intryck detta gjorde på oss dröjde kvar långt in på våren, då vi fick erfara en annan, mera skrämmande händelse.

Vår far hade beslutat att gifta sig. Vi skulle alltså få en styvmor. Vår hemliga önskan var naturligtvis att far skulle gifta sig med någon av våra mostrar. Det var kanske barnsligt att tro så, men i vår unga ålder tänker man ju inte så djupt. Glädje och bekymmer flyter då ofta samman till en stilla, barnslig undergivenhet.

Vår far var på aftonen, då vi mottog denna underrättelse, nyss hemkommen från en resa till Södermanland. Vi trodde bara att han hade besökt gamla Danby, men resans egentliga syfte hade varit av större vikt. Han tog oss båda på varsitt knä och... *(fortsättning på nästa sida)*

Kommentar:

Här finns en oerhört vacker kontrast mellan **barndomens oskuld och livets allvar**.

Scenen med psalmboken och morfadern är fylld av värme och tro – som en sista rest av barndomens ljus.

Men sedan kommer den första vuxna sorgen: nyheten om att fadern tänker gifta om sig.

Hamilton skildrar inte bitterhet, bara stilla oro. Orden "Vår hemliga önskan var naturligtvis att far skulle gifta sig med någon av våra mostrar" är både rörande och djupt mänskliga.

Sida 21 original transkriberat:

sade vit ni milla små salla gorsas att nu skall ni seppa att fara Ja- näs illa längre. Jag hus präffatteren ny Mamma. Mid Gand nypckenhet uträgtade ur honom stillatigande; men då kan sade; Jag tänkes gifta mig med Taute Heddals föllo vi båda uti en farlig gråt. Derpå må ingen undra. ty föresåede Hörten hade vi blott in gång sett var tillkommande Mor in ket aftonstund hos Morfås, där hon, gilf uig, foga eller ente befattade sig med er. sedan vi dagen derpå träf- fat Morträrna, fingo vi trort af dem. Om barnsliga sorglörheten återkommet så lätt. Uti Maji ankom Hofmarskalken och Frikevinnan sennings med Tauti sedda till Hufvudstaden. Wi fingo då klockan 10. en förmiddug tillsagelse af pappa att gå upp till henne. grappa kunde tj följa med och, emedan han trenstgjorde uti Höysta Domstoln en tillsagelse af pappa hade väl förr aldvig rå ögerna uppfylts af en. Nattislistvns måste vi lyda. och märcherade tillsammans med tadarne i halsen. Komne upför trapporna, mörrkas de vi upp ors, så godt vi kunde, jamut

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket är både rörande och smärtsamt – en barndomsskildring fylld av oskuld, förvirring och sorg över en förändring man inte kan förstå.

Hamilton skriver med en vuxens reflektion, men behåller barnets perspektiv levande i varje detalj.)

Då sade han: "Mina små kära gossar, nu ska ni slippa att fara så illa längre. Jag har nämligen skaffat er en ny mamma." Med barnlig nyfikenhet lyssnade vi tyst, men när han sade: "Jag tänker gifta mig med fröken Tottie Hedenhielm," brast vi båda ut i häftig gråt. Och det kan väl ingen förundras över.

Ty den nämnda fröken hade vi endast en gång sett – hon skulle bli vår blivande mor – en afton hos morfar, där hon, kylig och avmätt, knappast alls befattade sig med oss. När vi dagen därpå träffade våra mostrar, fick vi tröst av dem. Ty barnslig sorg går så lätt över.

I maj anlände hovmarskalken och friherrinnan Hedenhielm med fröken Tottie till huvudstaden. Klockan tio en förmiddag fick vi då befallning av pappa att gå upp och hälsa på henne. Pappa kunde dock inte följa med, eftersom han tjänstgjorde i Högsta Domstolen. En befallning från pappa hade väl aldrig förr utförts med så tunga hjärtan. Men lydnad var vår plikt, och vi marscherade tillsammans, med tårarna i halsen.

När vi kom uppför trapporna försökte vi, så gott vi kunde, göra oss i ordning och visa upp oss...

(fortsättning följer på nästa sida)

Sida 22 original transkriberat:

inträdde uti suleu, däs vi emottogos nögd giraligt af en gammal bitjent, som frä- gade hvad vi behagade; Wärt brkag hade varit att genast få vända om vid ingån- gen, om er upriktigt tillkännagifvit sara syestans tänkas; men för första gången i var liftid fingo vi nu en åning och för- ställnings korten, samt erhågade att träffa vas tillkommande stjuteslad. Wår förva- ning blif stor, då re förmärkte, att hon nu förrt klockan 10. f.m. nyr var upstigei- samt hole på att möra sig. Hon valkom- nade ocs rätt viskedligt, men hade mycket brått om, att få och enn till hennes nådiga säute, som geost tilltalade en på Frausyrka. Wi hade gifvit något till om v i det ögonblicket varit djupt under jorden; men vidde ers så godt er kunde med non och om?. Dock vile jag på- minna mig att jag i hustigbeten up- gaf mig att vara 18. i stället för 8. år. tyckligen utkomna, ändades vr något biar; men kände ocs ändå bitryckte. mart omfamnade vr dock hvarandra uti trappan, samt öfverinekommo att alltid lyda, men trodde ers åldor runna komma att älska vas stjuftö- Efter slutad läsning för dagen, gingo vi på aftonen till Morfår, där vi

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Han minns mötet med sin blivande styvmor — ett ögonblick som för alltid brände sig fast i hans minne — med den blandning av barnslig förlägenhet och vuxen ironi som gör hans skildringar så levande.)

Vi inträdde i salongen, där vi artigt togs emot av en gammal betjänt, som frågade vad vi önskade. Vi hade nog helst velat vända om redan vid dörren, om vi bara uppriktigt vågat säga vad vi tänkte. Men för första gången i vårt liv lärde vi oss nu vad artighet och uppförande kräver, och vi gjorde oss redo att träffa vår blivande styvmor.

Vår förvåning blev stor när vi märkte att hon, klockan tio på förmiddagen, just hade stigit upp och höll på att klä sig. Hon hälsade oss ganska vänligt, men hade mycket bråttom att komma till sin nådiga stol i Franska kyrkan. Vi hade gärna önskat att i det ögonblicket vara djupt under jorden; men vi bugade oss så gott vi kunde, med några blyga ord. Dock vill jag minnas att jag, i hastigheten, uppgav mig vara arton i stället för åtta år gammal. Det verkade inte göra något särskilt intryck, men vi kände oss ändå djupt betryckta.

Väl ute i trappan omfamnade vi varandra och kom överens om att alltid lyda, men tvivlade på att vi någonsin skulle kunna älska vår styvmor.

Efter avslutad läsning för dagen gick vi på kvällen till morfar, där vi... *(fortsätter på nästa sida)*

Kommentar:

Den här scenen är ett mästerverk i **subtil barndomsskildring**.

Hamilton beskriver med humor och fin känsla den förlägenhet han och brodern kände inför den nya styvmmodern — en kall och världsvan kvinna, som står i stark kontrast till deras avlidna, gudfruktiga mor.

Sida 23 original transkriberat:

paurt blifvo lättare till sinnes, sedan vr berättat dagens äfventyd, samt blifvit trostade af Mortrarna. Nugru gånges voro vi sidermera tillsammans med vas- tillkommande Hjufedler, som åtminstne nade den firtjckoten att icke göra sg till för en; til hon lätrade knappart hvaruppå åe nogart om ett ii sangos än vynligen råda och gafsalde gåsvo ackt, möjtigen ningenom att er voro att för mycket bemärkta afandra samma liknöjdhet räädde således å omse sidor, emellan Taute Hedda och oc, då vi åtsköljdes, som då vi första gången rikades. strant efter midsommarne slyttade vi ut med vas Får till Danby- holm. Uti Julii månad sk hölls halls trodlörn på Täckhammad. Wasaldes var glädjens och liflighetens, Manga slagtingas voro då förrämlade. Wi grito vitterligen under yilfva unmoran gamt sommade om aftonen vid dett längdragna aftonmålteden, men nas vi sidan släpptes ut på gården om dagarne, voro er åter pojka: aftname voro vara bittraste stundes? men vi nade hvarandra, och toyo trort deraf Frihemanan Gennings förköpiglade och mycket lyckan af att atts få in- god Mort, samt verättade för sina

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket visar hur Hamiltons berättelse glider från den spända första kontakten med den nya styvmodern till en mer vardaglig rytm — men fortfarande med en underton av kyla och avstånd.)

Snart blev vi lättare till sinnes, sedan vi berättat dagens äventyr och blivit tröstade av mostrarna. Några gånger var vi därefter tillsammans med vår blivande styvmoder, som åtminstone hade den förtjänsten att inte göra sig till för oss. Ty hon lade knappast märke till oss, mer än att vänligt hälsa och kanske någon gång ge oss en blick. Möjligen märkte hon, liksom vi, att samma likgiltighet rådde på båda sidor — mellan fröken Hedenhielm och oss. Vi skildes åt med samma känsla som när vi först träffats.

Strax efter midsommar flyttade vi med vår far ut till Danbyholm. I juli månad hölls bröllopet på Täckhammar. Allt var glädje och livlighet; många släktingar var då samlade. Vi gossar grät i hemlighet under själva bröllopskvällen, medan man skrattade och sjöng vid den långa kvällsmåltiden, men när vi sedan släpptes ut på gården om dagarna, blev vi åter bara pojkar, stundtals var vi bittra och modfällda, men vi hade varandra, och det gav oss tröst.

Friherrinnan Hedenhielm föreföll mycket lycklig över att ha fått en god make, och berättade för sina...
(fortsätter nästa sida)

Sida 24 original transkriberat:

gästes huru charmerade vi voro deröfver. sypi vte dock hvad er tuukte, huru vi y yppade det för någon. Hourt otacksam von jag om jag icke erkände, att var stjufeslod, häsom sådan, var gauska beskedlig vid om episkerligen voro vi uite ovande vid att, hett oförskyldt, med häftighet blifva utkörde, då hon t. v. låne uti någon Boman on, 5., hvilket var hennes ka- raste synellsättning, men vi vande or mart därvid, tittbringade större delen af dagen uti skolkammaren eller på stora broget bakom stället vid Danby, das vi hade vara bark- båtati honohuskallan, och mantrade ors rätt tanpest. Emot Horten flyttade förul- frana som vanligt till Stockholm. värt första minnöje med vis struf- Mer upstad dess dargenom, till hen i rätt kunde med var 3 nför- måtet den kederlige Magistes Berg- ström, som var aldelis afgudad af- om Smarakes blifva ofta orsaken till stora tilldragelnes. Jå var förhållan det och vid hand afflyttning från or- Han var så enker och Aurprako- lis, som någon kunde vara; men kunde yj smukra, elles halla til för Dahris. Uppförd på, landet

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket visar tydligt hur Hamilton börjar se vuxenvärlden med en mer reflekterande blick — han är inte längre bara barnet som upplever, utan också den som i efterhand kan tolka och förlåta.

Här blandas mild humor, sorg och en växande självständighet. Hans förhållande till styvmodern får nyanser: hon var inte elak, men kall och oförstående.)

Gästerna talade om hur charmerade vi var över alltsammans. Men vi yttrade aldrig vad vi själva tänkte, ej heller vågade vi säga det till någon. Hur otacksam vore jag inte, om jag inte erkände att vår styvmor, som sådan, var rätt beskedlig mot oss. Emellertid var vi inte ovana vid att, ofta utan orsak, med häftighet bli bortkörda. Ty när hon tillfälligtvis befann sig mitt uppe i någon roman, vilket var hennes käraste sysselsättning, men vi vande oss småningom vid det, och tillbringade större delen av dagen i skolkammaren eller på den stora bron bakom herrgården vid Danby, där vi hade våra barkbåtar att segla med på dammen, och på så vis muntrade vi upp oss själva rätt tappert.

Framåt hösten flyttade familjen som vanligt till Stockholm. Vårt första nöje med vår styvmor i huvudstaden bestod däri, att vi åter kunde träffa vår gamla lärare, den hederlige magister Bergström, som var fullkomligt avgudad av oss båda. Ty sådana kärlekar blir ofta upphov till stora tilldragelser. Så var det också vid hans avflyttning från oss.

Han var så enkel och uppriktig som någon kunde vara; men han kunde varken smickra eller hålla sig väl med damerna. Uppvuxen på landet... *(fortsättning på nästa sida)*

Sida 25 original transkriberat:

hade han äfen därifrån tagit sina våner. utom Kuspikoppen och modgonen ville pan äfven gerna taga sig in liten dup och en smorgas sit t.m. Wanan vns vicskesligen ej vacker; men dock yj sa fordömlig som den af min Htjufellet utmalades, som blott var vänd vid rostadt tröd och Frikerinnan Jennings auserakofulla theboöd. Emedlestd toggs denne tilli frukortrig till skal för dö h Kar Magistirns afskedande, då i någon annan skaninge var att tilltaga. Dinna vvaria bevirade i min Stiu felless ögon, Magisterns ovana vid stora virtelius srak och sides, tillkal- ka vi nu skulle lidas. ombytet af Införmator stog sig tyl värd dock nu ej rärdedes väl ut- genom bikantas brkante erhö ll dava- rande Domprorten sedermira Beskon Lundblad detta updrag. En ung studet vid namn segerkahl, af Wistgöttra- Natton, fick hans väl att blifva vas ledare. Ung, yttent lättsinnig, listig och ombyttig, var han der till foga nässande, huru han hade ett godt hjesta, samt för ors dene jelas ganka behagligt jennelag,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket markerar en övergång i berättelsen — från barndomens enkelhet och trygghet med magister Bergström till en ny, mer oberäknelig period under en yngre informator.

Hamiltons ton är både ironisk och skarpsynt: han ser den vuxna världen och dess sociala konventioner med ett barns klarsyn men en vuxens språk.)

Han hade även därifrån tagit med sig sina vanor. Förutom sin kopp kaffe på morgonen ville han gärna också ta sig en liten sup och en smörgås till. Vanan var visserligen inte vacker, men inte heller så förkastlig som min styvmor framställde den, då hon själv inte var van vid annat än rostat bröd och friherrinnan Hedenhielms utsökta tebord.

Emellertid toggs just denna frukostvana som förevändning för den stackars magisterns avsked, eftersom något annat skäl inte fanns att tillgå. Dessa påståenden — enligt min styvmors mening — bevisade magisterns brist på världsvana och förfining, något som vi nu skulle få lida för.

Bytet av informator visade sig dock snart inte vara något lyckligt beslut. Genom bekantas förmedling fick dåvarande domprosten, sedermera biskopen Lundblad, detta uppdrag. En ung student vid namn Segerkahl, av västgötsk nation, fick det att bli vår nye lärare. Ung, ytterst lättsinnig, listig och nyckfull, men ändå med ett gott hjärta och ett i grunden rätt behagligt sätt mot oss,

Kommentar:

Den här delen är ett utmärkt exempel på Hamiltons **milda satir över vuxenvärldens orättvisor**.

Att den gamle, dygdige magister Bergström får gå bara för att han dricker kaffe och tar en morgonsup är både humoristiskt och tragiskt.

Sida 26 original transkriberat:

såsom bvis på hans goda hjästa, ma nämnas den täcksämket, hvar- med han upptog ganska. alfvassam- ma tillvättavisninget af vät utskä de Mertes Junna, som med väfvan akörde hans hvardagliga vordomas, och andra pmå olåtes, som pyjkus, vid vās dåvarande äldes, 10 à 11. år, ja gerna efterharma och tillegna si. Till hans lofvrd må äfven näm- nas att ehuru, efter hvad för ois sedes- mera blifvit yppadt, hans moralitet ej varit den väste, vi aldrig kunde förmäska något starf hos honom, muru vi bådt dugus och nattes vsta- des tillsammans. WWi vunde tryggt lifva som han larde, men er som nan lifde. Hans ombytlighet bivisas gust däraf att han, blott under det avit han vistades nör or, förrt toy offurs eamen vid flottan, och ärletade grundelist derpa, samt sedermera ingilk vid Warmilands Fultjaganr. Sedermera tog hans aif en annan riktningt, dels såsom Jager bitjent vid Halle och Hunna srog, dels sävern dandtiatasi, så- sock jaden läs han nu noga sig

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Värme, humor och moralisk klarsyn. Han beskriver sin nye informator med en ovanlig rättvisa – erkänner både hans svagheter och hans charm, hans brist på moral men också hans hjärta.)

Som bevis på hans goda hjärta må nämnas den tacksamhet med vilken han tog emot de rätt skarpa tillrättavisningar han fick av vår hushållerska Mamsell Junna, som med vävnadsskytteln i hand skällde på hans vardagliga ordval och små oartigheter, som pojkar gärna härmar och tar efter.

Vi var då omkring tio till elva år gamla, och härmade gärna hans ord och manér. Till hans lov bör också sägas, att även om hans moral — som vi sedermera fick höra — inte var den bästa, vi aldrig kunde märka något oanständigt hos honom, trots att vi tillbringade både dagar och nätter i hans sällskap.

Vi kunde tryggt leva som han lärde, men inte som han levde. Hans ombytlighet visade sig redan däri, att han, medan han ännu var hos oss, först tog officersexamen vid flottan, men strax därpå blev utesluten från densamma, och därefter gick in vid Värmlands fältjägare.

Senare tog hans liv en annan vändning — dels som jägmästarbiträde vid Halle- och Hunnaskogarna, dels som danslärare, så att han slutligen, efter vad jag vet, nu noga försörjer sig på det sistnämnda yrket.

Kommentar:

Det här stycket har en underbar, torr humor.

Hamilton tecknar ett porträtt av en **nyckfull men sympatisk människa**, som prövar allt mellan flottan, militären, skogsbruket och dansundervisning — en 1800-talsversion av den rastlöse unga mannen som inte finner sin plats i världen.

Sida 27 original transkriberat:

väl och vara bosatt i Winnessborg. Jagt älskade han med passion, hvariginom dus lamines under sommarmånaderne att blef något efterräte, huru vi erden- tige lurde ers vara lexor. men er nade den lemna eftersynen. stor skada vas dock att hans störa natuergasvor y vifvit vattor och grundligare utvik lade. Hvad han ville kunde han gera. Hanl ning, munurade, måladi, och att utmärktane att vanligt.. att hal älskade on innesligen, heviras mest hans noggrannhet på sitt eget uppförande i vas närvaro. En gång tättade han 3 taket nus dele städande pegan företrädde honom att han mottade ja mycket på golfert, men det bus och det vnda pykotrick vr sågo af honom på landet pirade han vint ibland uti trakasl med gamle Iniputoren och några nnghevar jådem gamle poorten sen och deljunet oc.O. men i Stockholm hade han aldvig något sällskap uppe hos sig, utom Janne Guportam, seder mera Capitain vid fvia artillen,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket visar hur Hamilton beskriver sin lärare Segerkahl med både sympati och ett öga för detaljer. Det är en blandning av beundran för hans talanger och sorg över att de inte fullt kom till användning.)

Han lär nu bo i Vänersborg. Jakt älskade han med passion, vilket under sommarens månader ibland blev ett hinder för hur noggrant vi fick våra läxor genomgångna. Dock brukade han alltid i efterhand rätta till det han försummat. Det var dock en stor skada att hans stora naturliga begåvning aldrig blev riktigt fostrad eller grundligt utvecklad.

Vad han än ville, kunde han. Han tecknade, musicerade och målade – och allt på ett ovanligt skickligt sätt. Att han hyste verklig tillgivenhet för oss visade sig mest i hans noggrannhet med sitt eget uppförande när han var i vår närhet. En gång torkade han själv av taket, men den städande pigan påpekade att han stänkte för mycket vatten på golvet, men det lilla bus och de oskyldiga skämt vi fick se av honom, på landet deltog han ibland i små upptåg och spratt tillsammans med gamle inspektorn och några unga herrar – såsom portvaktssonen och drängen.

Men i Stockholm hade han aldrig något sällskap hos sig, utom Janne Gufportan, som sedermera blev kapten vid Svea artilleri.

Sida 28 original transkriberat:

som då var hans ende vän, och sedermera mera fästade sig mycket vid oc rik som er nu äro fastade vid honom. på Bror Henning hade dock denne erkäntheten det största inflytandet. ty hade han i, som liten pojke bi- Jock Gujeortain i carsonen vid Artill rejesken, hade hal möjligen y ju tidigt fattat bislutit att ovillket egen vafva artittisest, som sedan bestäm- de halls båna. En yttent serglig epok var dolk Sigurdahls. han Införmäters vo i var lefnad. yri voro visserligen made; men fatta. de dock med fara hela vidden af den hotande olyckan. Hgiodahls uppförande dadutinnan var exem- plarskt. Med hvilken hjestats innes- liga emhet afterkade han ej sa- osta vara trinnande täda. Mic förträfflige Fars mång földige vänner jag med stert del- tagande och visklig bidrosviln haus lynnes fördystrande, och kropsliga lidanne efter min-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(H beskriver här ett avgörande skede i sin barndom: när läraren Segerkahl och familjen Hamiltons liv korsas med en ny figur – Sigurdahl – och samtidigt börjar faderns hälsa och lynne förmörkas.)

Han var då hans ende vän, och sedermera fäste han sig mycket vid oss — liksom vi nu alltjämt är fästa vid honom. På min bror Henning utövade dock denna bekantskap det största inflytandet. Ty om han som liten pojke hade följt Gufportan under hans tjänstgöring vid artilleriet, så hade han möjligen redan då fattat beslutet att själv välja den militära banan, som sedan kom att bestämma hela hans liv.

En synnerligen märklig tidsepok var därefter den så kallade Sigurdahlsperioden. Han blev vår informator under denna tid av vårt liv. Vi var visserligen barn, men förstod dock med oro hela vidden av den hotande olyckan. Sigurdahls uppförande under denna tid var mönstergillt.

Med vilken hjärtats innerliga ömhet försökte han inte ständigt lindra vår sorg. Min förträfflige fars mångfaldiga vänner såg jag med starkt deltagande och verklig medkänsla biträda honom under hans sinnes förmörkelse och de kropsliga lidanden som därpå följde.

Kommentar:

Det här stycket visar hur **den barndomliga idyllen nu på allvar bryts**.

Segerkahl lämnar scenen, och i stället inträder Sigurdahl – en mer mogen, moraliskt fast person som blir ett stöd när fadern börjar sjukna.

Hamilton, som här redan närmar sig ett mer introspektivt skrivsätt, använder ett tonläge som nästan liknar bön eller minnesruna.

Sida 29 original transkriberat:

Mors död. Han aftog synbärligen för hvarje dag. Tjennen och alt tycktes för honom vara in borda. Tiden, den alsmägtige Tiden, skulle väl äfvee, till någon dil, laka haus djupa jar. Dock kan man jaga, att vid väs Mors död, blef– han dödligt gärad. Dels af väl– mening, dels af oförstånd och bristande kännedom om hans caraster, yrkade de fleste att han, ja fört ske nunde, skulle gifta om hy. Jalign Morfar och Mertras. na voro det enda stillätigande. För Morfar var Papna fullkom– ligt en son, för Mortrarna in Firklig Bror, ej blott en Svagis. Fönningens bundet dem emellan var för nuru. för att Hos in Bris och syrtes kan aldrig tällke upstå om agtenskan. Emid– lertil lynnade min Fur till det allmänna ropit, som han till en berjunl lås hafva afslagit

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Här beskriver han hur fadern, efter moderns död, långsamt bryts ner både till kropp och själ, och hur omgivningens välmenande men tanklösa råd till slut driver honom till omgifte.)

Efter mors död avtog han synbart för varje dag. Allt omkring honom, människor och ting, tycktes honom likgiltigt. Tiden, den allsmäktige läkaren, skulle väl till en del kunna mildra hans djupa sår. Men man kan med rätta säga, att vid vår mors död blev han dödligt sårad.

Av välvilja, men också av oförstånd och bristande kännedom om hans karaktär, yrkade de flesta på att han — så snart ske kunde — borde gifta om sig. Blott vår älskade morfar och mostrarna höll sig stilla och avvaktande. För morfar var pappa som en fullkomlig son, för mostrarna en verklig bror — inte bara en svåger. Förbindelsen dem emellan var för innerlig, för att någon tanke på äktenskap skulle kunnat uppstå mellan dem. Likväl böjde sig min far till slut för det allmänna ropet, och fullgjorde därmed ett löfte han en gång, i sin svaghet, låtit sig avkrävas.

Sida 30 original transkriberat:

med föruckt. som jag förut namt berämndes och försigguk huus giftesmål. Jemförelten emellan derihugel han förlorat och den unga oferständiga som skulle fylla den förras plats, e allenast i hans alfvasiga hjestä, utan och halls hlls, måste hafva varit förförlig. Uppförträd uti ett flasd fult hus, hade var Hjufeer hvarten ej begripp om erdning Ales hus- hållnan. Bade för ting och fer gammal för att hafva sällskap af or, var hon mermöjd öfver vara tata besök ror Nortrurna och Mörfar; men trufdes y i hemmitt mid och. Sputaklis och romanläs; ning vas hennes lif. Husför ma hen ej klandras; E eller för att non icke kunde hafva sällskap af sa rpäda gorsas, då någon Jann modiss kasik för dem hos henne icke kunde vuckas. men att her y mnnade och

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Här ser vi honom, som vuxen, återvända till den tid då hans far gifte om sig — och hans blick är både sårad, nykter och djupt mänsklig. Han beskriver styvmodern utan hat, men med en tydlig känsla av hur fel hon passade in i den sorgfyllda familjen.)

Med den förfäran jag tidigare nämnt, omtalas nu och fullbordas detta olyckliga giftermål. Jämförelsen mellan den älskade han förlorat och den unga, oerfarna kvinna som skulle fylla hennes plats måste, inte bara i hans allvarsamma hjärta, utan också i hans hela väsen, ha varit outhärdlig. Hon var både för ung och för främmande för att kunna umgås med oss, och nöjde sig hellre med att ta emot täta besök av mostrarna och morfar. Men i hemmet trivdes hon aldrig med oss. Sällskapsliv och romanläsning var hennes verkliga nöjen.

För det kan man henne inte klandra — inte heller för att hon inte kunde finna sällskap i två så unga pojkar, då någon verklig moderskänsla för oss aldrig kunde väckas hos henne. Men att hon därutöver även saknade... *(fortsättning på nästa sida)*

Sida 31 original transkriberat:

våde nytta och nore utom hemmet; blott för ati virlden skulle tila om, huru vi tufdes bättrr hos Marfuss än ni nenne, det vada iqvertirkt. Miy förefalles det på väl nu, som det äfven då förundrade mig, som hennes stersta fil, att hon self ej tvifdes uti en så utsökt kvits jem den, hvaraf min saly Mor-Jaos hus dln utgjordes. Bade för hennes Man och barn utgiot de det en högtid och deras Ka- räcte att vistas des; men hon torfdes das uldoig; och gjorde ingen hemlighet deraf, Redan några vicket efter hennes giftes. mål med men Får, började in vins hällrennighet att vada dem emellan. Hon klandrade att vid det gamta Danby som vas vid Fars alsklings ställe. Tidigt på Herten flyttade dock föradrudna till Stockholm,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Våra nöjen och nyttigheter fanns nu utom hemmet; endast för att världen skulle tro att vi hade det bättre hos vår styvmor än hos morfar, tvingades vi dit — men det var blott ett sken. Det förefaller mig nu, liksom det redan då förundrade mig som hennes styvson, att hon själv inte kunde trivas i ett så utmärkt hem som det, där min saliga mors ande ännu tycktes råda. För hennes man och barn var det en högtid och en kär plikt att vistas där; men hon tordes aldrig följa dem, och gjorde ingen hemlighet av det.

Redan några veckor efter sitt giftermål med min far började en viss kylighet märkas dem emellan. Hon klandrade att han så ofta vistades vid gamla Danby, som var hans älsklingsställe.

Tidigt på hösten flyttade dock de nygifta till Stockholm.

Sida 32 original transkriberat:

Jag föreställes mig att min tus- väntade sig att få en tröfnad inom hud, då han behöfde hvila efter sina tränga och tryckande Embets förrättningar. men den uteblef. I stället irhole nan hvarkin sitt kaffe eller sin middag med ordning. Klockan 9. skulle han vara uppåte Honsta Domstolen. Klockan 10. eller 14. styg fern vas Hjuveller ur jängen Hall yttrade sin enskan att hon skulle närvaro vid fvu- kortberdet. Was det e annat, så blef en särdeles ofta utis- kemmande hufvudvark alltid ett hendes derförr, hvilket dock, sedermera ej blef hindes- som för något höje, bater eller souput, som et under dagens upp kunde irljuda sig. Med ett ord, huru djupa haus lidanden måtte hafva vurit, biviras tvst, att Lenne

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Han beskriver här hur fadern, som efter sin första hustrus död redan var sargad till själ och kropp, försökte finna vila i sitt hem — men fann kaos, ensamhet och likgiltighet.)

Jag föreställer mig, att min far väntade sig att finna någon trefnad i sitt hem, där han kunde vila efter sina mödosamma och tryckande ämbetsgöromål. Men den uteblev. I stället fick han varken sitt kaffe eller sin middag i ordning.

Klockan nio skulle han infinna sig vid Hovrätten. Klockan tio eller till och med fjorton steg först styvmodern ur sängen. Han yttrade ofta sin önskan att hon skulle närvara vid frukostbordet. Men var det inte något annat, så blev en särskild, ständigt återkommande huvudvärk alltid hennes ursäkt därför. Denna huvudvärk hindrade henne dock aldrig, när det gällde baler, fester eller supéer som under dagens lopp kunde tillkännages.

Kort sagt – hur djupa hans lidanden än må ha varit, visar det tydligt att denne... *(fortsätter på nästa sida)*

Sida 33 original transkriberat:

kräftfulle man, var nära att mesta förståndet. Han öfvertölls emot vari af den rysleraste nestrjukdlren, som var nära att rubla hans husa förstånd. Han anrag sig för den olyckligaste vän!— vi på jorden, samt fik den fina ider, att han vad ruinerad, samt att vår Htjufeker var orsaken destill. för henne virade han understundom det rysligadte hat. Hon hade ej eller nog förstånd att genom ett ödmjukt, eftergifvande, och under— gifvit senne söka blidka honom. War jerg var oberkriflig. Wi fattade och kande del djupane att någon ånade. Grymt kränkande och hårdt vas det natusligen för vas Htjufeker, att er barn understundom voro vitt— nen till deras våldsamma osamja. En gång vas det Jag som näva nog frälste hennes lif. Men Ver och jag åto vas frukert uti matsaten. Wi horde väs das—

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Den kraftfulle mannen var nära att mista förståndet. Han överväldigades av den grymmaste sinnesrörelse, som var nära att helt rubba hans andliga jämvikt. Han ansåg sig som den olyckligaste människa på jorden, och inbillade sig dessutom att han var ruinerad — och att vår styvmor var orsaken därtill. Mot henne hyste han stundtals det mest fruktansvärda hat.

Hon ägde å andra sidan inte det förstånd eller det hjärta som hade kunnat blidka honom genom ödmjukhet, mildhet och tålamod. Vår sorg var obeskrivlig. Vi förstod och kände djupt att något stort och hemskt höll på att ske. Grymt kränkande och smärtsamt var det naturligtvis för vår styvmor, att vi barn ibland blev vittnen till deras häftiga gräl.

En gång var det jag som nätt och jämnt räddade hennes liv. Henning och jag åt vår frukost i matsalen. Vi hörde då deras... *(fortsättning på nästa sida)*

Sida 34 original transkriberat:

flerfäldige gånges, i början saktius- digt, beden vas stjufekes aflagrna gig. Huteligen förde han henne med våldsumhet ur rummet; men tg nydade sig då han förmärkte ors uti saten. För ung var jag da att bedömma mid Hjukiors hvrkelnyrundes och uppförande. Meg syutes då, och förefalles mig ännu, ehuru deras förgående jamtal ännu år mig obekaut, att hon handlat klokast om hon med laktmöd aflägnat sy- gson vande sig dermit om, och ville med vält tränga sig me genom dörren, uti hvilken hon ensatte sitt hufvud, hvilket men Fur hotade att förkroisa, och troligen äfvru, under sitt sjuk- doms ränri, betydligt skadat, om e jag bökfällande trängt nif emellan, då han genast säppte derrin, och kastade sig,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... flera gånger, till en början stillsamt, bad vår styvmor honom att lämna rummet. Då grep han henne häftigt och förde henne med våld ut ur rummet; men hejdade sig när han märkte att vi satt där inne. Jag var då alltför ung för att kunna bedöma vare sig min styvmors uppförande eller min faders sinnesbeskaffenhet.

Men det föreföll mig då — och gör det ännu, fast deras föregående samtal är mig okänt — att hon klokast hade handlat, om hon med tålmod dragit sig undan, i stället för att motsätta sig honom. Ty hon ville envist tränga sig in genom dörren igen, och satte då sitt huvud i öppningen, varpå min far i raseri hotade att krossa hennes huvud, och troligen också, i sitt sjukliga tillstånd, verkligen hade gjort henne betydligt illa, om jag inte, med våld och utan betänkande, hade trängt mig emellan dem — då han genast släppte dörren och kastade sig... (*troligen fortsättning på nästa sida*)

Sida 35 original transkriberat:

med händerne för ononen, under forterflan, i nu Poffa. Min stjufeker stortade på under ranre och nedfället hus inn uti sine rumm. Sedan jag barnunge in stund sammtäkat med min vas, och förstält för att bleka honom, föreställt honom att väs- stjufeller var god emot och, blef- kan fögly som ett lamon, samt yttradet i srött hon ibland lät mig vara i fvid, skulle jag och rera bskidtis vch henne. dyrter förslöt vela denna vintes. Alia Furs halsa och krafter eftogo dageltee; Emot varie begärde han tjenstledisket, samt förde mycket gukvid till gene Bödes. Vår Hjufesles midtog deremot or på en risa ned till hennes Bröder uti småland, hvilken visa, vid vas- åldes, hvarken vad nyttig

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Hamilton beskriver faderns sammanbrott och försoningens ögonblick, där vrede övergår i tårar, och barnet återigen blir den som bringar ro i huset. Men samtidigt markerar han här början på slutet: fadern är sjuk, trött, och hans krafter avtar dag för dag.)

Med händerna för ögonen, under tårar och förtvivlan, sjönk han nu på soffan. Min styvmor störtade under gråt och förvirring in i sina rum. Sedan jag som barn en stund suttit tyst vid min far, försökte jag lugna honom och föreställde honom att vår styvmor egentligen var god mot oss.

Då blev han plötsligt mild som ett lamm och sade, med gråten i halsen, att om hon ibland lät mig vara i fred, skulle jag också alltid vara vänlig mot henne.

Så förflöt slutligen denna vinter. Min fars hälsa och krafter avtog dag för dag.

Till våren begärde han tjänstledighet och reste ofta till sina goda vänner på landet. Vår styvmor företog däremot en resa ner till sina bröder i Småland, en resa som, vid vår ålder, varken var till nytta... *(fortsättning nästa sida)*

Sida 36 original transkriberat:

Mller angenom. Wi öprungo för det mista inlamne på bruksbackarne, pades lvut på ryorelsättning och tjenligt umgånget Emott Horten återvände vr till Danbyholm, där vas Far var ors till motio. Mera bistört och tillintetgjord har jag sällan vavit än ea var stättige dus kom or till mötes Kroki och mera listande att någon Wvaryg gubbr. Tvingad af sine cammiratiss inem Hlogna Dem– stolen vaurkan, ja. Nava noy– hundran, återvände var dat i slutet af Septembet till Stock holm, började den 1. Octobrs gen tjenstgöring; och var, gade lof vid väs ankomst, sidnare på Horten, fullkomligen åter– säld vade till Kropp och jål gagnade sitt Fortisland, fröjdade jena vännens, uppfortrade och afgudtades af sene buon, andå till san hans rsta stund.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här avsnittet är som ett stilla andetag efter de stormar som föregått det — ett stycke där Hamilton för första gången på länge låter ljuset återvända till berättelsen. Fadern, som tidigare varit svårt sjuk både till kropp och själ, återhämtar sig delvis. Familjen återvänder till Danbyholm, och Hamiltons ton blir för första gången på många sidor nästan hoppfull.)

Allt gick tämligen väl. Vi vistades för det mesta nere på bruksbackarna, fick god rörelse och ett trivsamt umgänge. Mot hösten återvände vi till Danbyholm, där vår far redan hade anlänt före oss. Sällan har jag sett någon mer förändrad och nedbruten än han var, den gång vi kom honom till mötes. Han liknade mer en trött gammal man än den kraftfulle person han en gång varit. Tvingad av sina kamrater inom Högsta Domstolen att återvända till verket — ja, nästan mot sin vilja — reste han i slutet av september tillbaka till Stockholm.

Den 1 oktober började han åter sin tjänstgöring, och — gud ske lov — vid vår ankomst senare på hösten var han till kropp och själ fullkomligt återställd. Han tjänade åter sitt fädernesland, gladde sina vänner, uppförde sig med värdighet och blev på nytt älskad av sina barn — ända till sin sista stund.

Kommentar:

Det här stycket är **ett ögonblick av försoning och återhämtning.**

Efter de mörka åren, sjukdomen och familjekonflikterna, får Hamilton se sin far resa sig igen — en sista gång.

Sida 37 original transkriberat:

ofta har den tanken hilt klar ligat framför mig, att var gudomliga Mors förklarade ändå hvilade öfver en stackars barn. Segerdahl skulle lämna oss. Vi skulle hafva en ny informator — ett ytterst viktigt steg att ta. Vår far var mycket bekymrad över att få denna plats rätt besatt. En dag fann han i tidningen en annons om en informator — vilket sällan brukar vara ett gott tecken, då sådana annonser oftare döljer brist än förtjänst, men just vid den tiden talades det gott om honom. Vid närmare underrättelser visade det sig vara den lärde skolmästaren och informatorn Magister Wissellgren, sedermera den berömde nykterhetspredikanten, biskopens vän och ett utmärkt snille — till vilken min far genast fattade förtroende. Vad som dessutom talade till hans fördel var, att Magister Rollke, en av fars bästa vänner, kände honom väl.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket markerar början på en ny fas i berättelsen — en tid av förändring efter de svåra åren med sjukdom och familjekonflikter. Hamilton beskriver här hur en ny informator ska anställas efter Segerdahl, och hur valet faller på en man som senare blir känd: Magister Wissellgren, den berömde nykterhetspredikanten.)

Ofta har den tanken stått klar för mig, att vår gudomliga mors förklarade ande ännu vilade över sina stackars barn. Segerdahl skulle lämna oss. Vi skulle få en ny informator — ett ytterst viktigt steg att ta. Vår far var mycket bekymrad över att få denna plats rätt besatt.

En dag fann han i tidningen en annons om en informator — vilket sällan brukar vara ett gott tecken, då sådana annonser oftare döljer brist än förtjänst, men just vid den tiden talades det gott om honom. Vid närmare underrättelser visade det sig vara den lärde skolmästaren och informatorn Magister Wissellgren, sedermera den berömde nykterhetspredikanten, biskopens vän och ett utmärkt snille — till vilken min far genast fattade förtroende. Vad som dessutom talade till hans fördel var, att Magister Rollke, en av fars bästa vänner, kände honom väl.

Saken blev snart uppgjord genom en tidnings... *(troligen fortsättning om brevväxling eller rekommendation i pressen)*

Kommentar:

Det här stycket är intressant både som **personporträtt** och **tidsdokument**.

Hamilton beskriver hur valet av en ny lärare för barnen tas på största allvar — det är ett tecken på hur mycket utbildning och moralisk fostran betydde i den borgerliga 1800-talskulturen.

Sida 38 original transkriberat:

annonce fingo vi såledle den förträft lige ledare, hvars egenskapet och cärastere betydiligen kunna inham- tas af det laf han skrif till och sedan han erhållit underrättelren 15o och Bro Henneng om att er blifvit Stuaenles, hvaför det har ordagrant må införas Käraste görsast? I tron jakest att jag glömt bort er, då jag ej skrifvt ett ord på ja lang tid, och då kun- nen S. äfven med skal änkn mig för den ovärdligaste minniska: B skolen dock jukest urrägta mig mig, då jag sages, att jag allt tills pask firurne ingått ej haft knappt en timme att uppöftra hvisken ut vänskapen eller nojit. Jag hur låst hvarje dag en timme publikt, 2ne privat och 2ne priva- tessemi, har 140. Collegantes, af hvilka jag får 80. à 40 uripta. vickan, om skrola rättad. Dissutom när hls varitt landedat inamen och skrifning, och en hvad, som skull genongu dem, måste jag

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Genom denna annons fick vi sålunda den förträfflige ledare, vars egenskaper och karaktär bäst kan förstås genom det brev han skrev till oss, sedan han fått underrättelsen om att jag och broder Henning blivit hans elever. Därför inför jag det här ordagrant.

Kära gossar!

I tron kanske att jag glömt bort er, eftersom jag inte skrivit ett ord på så lång tid, och ni kan därmed med rätta hålla mig för den mest ovärdiga människa; Men ni ska dock rättfärdiga mig, när jag säger att jag ända till påskfirandet knappast haft en timme att ägna åt vänskap eller nöjen.

Jag har föreläst varje dag — en timme offentligt, två timmar privat och två timmar i privata seminarier — och har 140 elever, av vilka jag får mellan 30 och 40 inskrivna varje vecka, om skolan går som den ska. Därtill kommer korrespondens, inlämnade uppsatser och övningar, som jag måste granska — och allt detta har tagit nästan all min tid... *(fortsättning på nästa sida)*

Sida 39 original transkriberat:

tentera i fleve timmas. Nu, gudike lof, har jag någon lidighet, och då tåukes jug på ingen Lulldn än på hro Jag kan ej säga med hvilken glädje jag emottagit Edra lort. De aro ja jukra hvil på Er fortfarande tillgifvenhet för mig, att jag iv kanl annat än älska Er som Brodes. O: att 3 måtte blifva ja lycklige, framföralt så nygelige, ja ädle som jag önskat. Liskall är ett intet, om er e äro nog dygdige, för att kunna med Andeogifvenhet undvara den, och nog adle, för att ivart ende medbitande och vara likars karlek kunna njuta en varaktigare sällhet. 3 hafven blifvit studentid /: denne underrät- tilre var en sann yläsgeport för mig, dock ej för att i lustiga Bröders störande lag fylla en plats, hvilken I snart skulle lemna med temt hjesta och temt husvud; y eller för att

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här är den andra delen av Magister Wissellgrens brev — och den är ännu mer personlig och rörande än den första. Nu när hans arbetsbörda lättat något, öppnar han sitt hjärta för de unga Hamiltonbröderna. Brevet blir nästan till en moralisk predikan, men inte av kylig typ: det är varmt, hjärtligt, fyllt av omsorg.)

Efter att ha hållit tentamina i flera timmar har jag nu, gudskelov, fått något mer ledighet, och då tänker jag inte på någon annan glädje än på er. Jag kan inte beskriva med vilken glädje jag mottagit ert brev. De vittnar så tydligt om er fortsatt tillgivenhet för mig, att jag inte kan annat än älska er som bröder.

O, att ni måtte bli så lyckliga — men framför allt så redliga och ädla — som jag innerligt önskar.

Rikedom är intet, om ni är tillräckligt dygdiga för att med själslig övertygelse kunna avstå från den, och tillräckligt ädla för att i varandras och likarens kärlek finna en varaktigare lycka.

Att ni blivit studenter var en sann glädje för mig — men inte för att jag önskar er bland de glada, bullriga sällskapen, där man snart lämnar bordet med tomt hjärta och tomt huvud; ej heller för att...
(brevet fortsätter sannolikt med en reflektion om sann bildning och moralisk karaktär)

Sida 40 original transkriberat:

samla några ytliga kuuskajur, med hvilka 3 kanhanda kunnen hvilljera sland okunnige, men hvilka säkeot skola göra er ännu föräcktligare i den upplystes ögon; att vara student innebadt något långt hogne; ett vinläggande om det adlaste na jorden, om förståndets vildning och hjestats förudling. Hvad det förra angår så måtte jag uppmana Eo att Ira och arbeta tidigt och jent; ty virhetens kulla år djup och på den botten ligges den dyr- vara sten som i soken. Samren kunskaper, tu blott de kunna göra Wes rätt nyttige och duglige för framtiden. Blen glommen i- npstats förudling. Hvad rätt vi tailka, hvad qvitt vi göre, blott detta år var sanna vinnina, och sanna lycka. Blott den katlas jag en värdig Student som arbitas och strafvas, för att

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

...att samla några ytliga kunskaper, med vilka ni möjligen kunde briljera bland de okunniga, men som säkert skulle göra er ännu löjligare i den upplystes ögon — Ty att vara student innebär något långt högre — en strävan efter det ädlaste på jorden: förståndets utveckling och hjärtats förädling.

Vad det förstnämnda beträffar vill jag uppmana er att lära och arbeta flitigt och jämnt; ty vetenskapens källa är djup, och på dess botten vilar den dyrbara sten som vi söker. Samlade kunskaper, endast de kan göra er verkligt nyttiga och dugliga för framtiden. Men glöm inte själens förädling. Vadhelst vi tänker, vadhelst vi gör — endast detta är vår sanna vinning och vår sanna lycka.

Endast den kallar jag en värdig student, som arbetar och strävar för att... *(troligen: för att gagna sanningen, Gud och människorna — fortsättning följer på nästa sida)*

Sida 41 original transkriberat:

tli bättre och adlare. Blott den är en vid man, som är orubblig i det rätta, och ofvad och bevandrad i det goda. Din dag hogmodet illes genkarleken eller lättfinnhuten få väld öfver Ed, varen då öfvis-tygade, att alla edra kunskaper verlorat sitt värde, och all den moda I användt na deras in- nämtande är förlorad. Doskola da blott tjena till vinnandet af Edva föracktliga öfrigtas, och göra Edes ypskyvärda Talla goda menneskers och till slut i edra igna ögon. Men y behöfves jag jaga detta till er. Edva allra martan, idra goda grundsatsid äro mig en borgen därför, att I skolen väl använda ir tid i Upsala Juru girna skulle jag y villa: vara ett vittne till er flet, och idra framstig. Med tröderligt deltagande skulle jag med e glädja mig öfver nvngje väl

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(Det här stycket avslutar Magister Wissellgrens brev till de unga bröderna Hamilton — och det är en mäterlig slutkläm, nästan som en predikan i miniatyr. Här sammanfattar han sitt moraliska och andliga ideal: att bildning utan godhet är tom, och att all kunskap mister sitt värde om den inte förenas med kärlek, ödmjukhet och rättfärdighet.)

...till det bättre och ädlare. Endast den är en verkligt vis man som står orubblig i det rätta, och som är van och förtrogen med det goda. Den dag då högmodet, egenkärleken eller lättsinnet får makt över er, var då övertygade om att all er kunskap förlorat sitt värde, och all möda ni nedlagt på att förvärva den är bortkastad. Då skall er lärdom endast tjäna till att vinna de fåfängas föraktliga bifall — och göra er till åtlöje för alla goda människor, ja till slut även i era egna ögon.

Men jag behöver nog inte varna er för detta. Ert sinne, era goda grundsatser, är mig en trygg borgen för att ni skall väl använda er tid i Uppsala. Hur gärna skulle jag inte vilja vara vittne till er flit och ert framsteg! Med innerlig medkänsla skulle jag glädja mig över varje välgång ni vinner.

Kommentar:

Wissellgrens avslutning är ett koncentrat av **den moraliska bildningsideologi** som präglade första hälften av 1800-talet.

Han ser studier inte som ett medel till status, utan som ett **moraliskt kall** — en väg till att bli “orubblig i det rätta” och “förtrogen med det goda”.

Sida 42 original transkriberat:

använd dag, öfver hvaru lyckligt ginomgutigt lardems prof. Alen med ännu innerligare glädte skulle jag vilsa si Eo; ej mindde nu erttysta lasrum, att bland den svärmande obetänksamma Hudent skäran omgifne af den orkuld och godhet, den Gudspucktan och dygd, som följt er från det hem tj lemnat med saknad och tarast Matte desa Englas från en högre vird, hvilka gjort Eder burndom så säll och lycklig, skydda Er under de viktiga och afventyrlige studet arin, som skola destamma Edert framtilla öch, och återföra er— järom oförderfvade förhoppnings: fulle ynglingad till de Föräldrad som vänta och med skäl kunna vänta blott gladse af Er; Då skall Ert Studenblif blifva ett nertigt lif, fullt af socket och glädje och förhoppninga; och då skall äfvin jag med glädje turad välsigna den tid, som larde mig kanna de adle ynglinga

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

...en dag då jag med glädje får höra om hur lyckligt ni genomgått era lärdomsprov.

Men med ännu större glädje skulle jag vilja se er, inte längre i ert stilla läsrum, utan mitt bland den svärmande och obetänksamma ungdomsskaran — omgivna av den oskuld, godhet, gudsfruktan och dygd som följt er från det hem ni lämnat med saknad och tårar. Måtte dessa änglar från en högre värld — de som gjort er barndom så lycklig och välsignad — skydda er under de viktiga och ibland farliga studieår, som skall bestämma ert framtida öde, och återföra er, oförstörda och fulla av hopp, som unga män till de föräldrar som väntar er, och med rätta endast kan vänta glädje av er.

Då skall ert studentliv bli ett nyttigt liv, fullt av sötma, glädje och förhoppning; och då skall även jag med glädje kunna välsigna den tid som lärde mig känna dessa ädla ynglingar.

Sida 43 original transkriberat:

hvilka i föräcktade ett valmut sist- ligt råd, och hvilka e nekade mig At rum i ett vanskapofullt minnet. jag nus nästan brstämt räk nat på att få det orkattburn nöjt att utirre tr i sommas, och jac kan j utsaga huru mycket jag längtas derifter. Jag kommer ej härifrån förr vu nära medsemmad, e jag skall fortfara att föresta dät. Kro- fusionen till tirmineus slut: Han- från nses jag till Winio och Kom- mes trolefve i slutet af Julii till Sanbyholm. Jag vill dås ånyo lifva med Eder några dagad af vänskap och förtrölighet, så lyckliga som de jag fordom tläs tilltringare. jag har nyligen haft bref från io pappa, som med en godhet, hvilken jag yj på minsta sätt gjort mig förtjent af, bjudet mig det. Nycket smästas det mig att min tille Hinning hus varit sjuk. Lycka till nu båda, att med gladt senne, och frika Kouftes

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

...men andra har föräktat ett välment och innerligt råd, och förvägrat mig en plats i ett vänskapligt minne.

Jag har nu nästan bestämt mig för att unna mig det efterlängtrade nöjet att resa ut till er i sommar, och jag kan inte beskriva hur mycket jag längtar efter det. Jag kommer inte härifrån förrän framåt midsommar, då jag måste fortsätta min föreläsningkurs till terminens slut. Därefter reser jag till Vänersborg och kommer troligen i slutet av juli till Danbyholm.

Jag vill då återigen få leva med er några dagar i vänskap och förtroende, lika lyckliga som de vi tillbringade förr. Jag har nyligen fått brev från er far, som med en godhet jag inte på minsta sätt gjort mig förtjänt av, har bjudit mig därtill.

Det smärta mig mycket att höra att min lille Henning har varit sjuk. Lycka till nu, båda två — må ni ha glada sinnen och friska krafter...

Sida 44 original transkriberat:

kunna sköta ulva geromål. Jag för- ställer mig, med hvilken saknad I lumnat Ert dyrbura hem, men ja ser förut med hvilken inperlig grädje 7 skolen återvande det, och med Kvil- ken glädje Edra anhörige skola nöra omtalas den flett och den stadga I visat i upsalo; och se de framstig i das gjort. Glommen u Les af hjestat tillgifne vän Chrust. Will. Rodke. Lund d. 1/3 1828. sa skrif, laode och lifde den förträfflige lidare, vi ty väst dock blott fingo behålla Åtvinne år. under denna tid, grundlades dock gryningen för var flet och visksamhets vigas. Arbetstimmarne på skolkans marin voro gladsestunder. Han insåg så väl Bror Hennings öfver- lagsenuet å hufvudets vägna, att nan mera tillbakahöll & än updrif- honom. Mig åtir sökte han upp- lifva och inge visklig hag för nudium, emedan kan fann att jag mäcte arbita meda för att

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

(nu återgår Adolf Malcolm Hamilton till sin egen berättelse efter Magister Wissellgrens brev. Han sammanfattar vad läraren Christ. Will. Wissellgren (här stavat Rodke i avslutningen av brevet) betydde för honom och brodern Henning.)

...kunna sköta alla göromål. Jag föreställer mig med vilken saknad ni lämnat ert kära hem, men jag ser redan framför mig med vilken innerlig glädje ni skall återvända dit, och med vilken stolthet era anhöriga skall få höra talas om den flit och stadga ni visat i Uppsala, och se de framsteg ni gjort. Glöm inte er hjärtligt tillgivne vän

Christ. Will. Wissellgren.

Lund den 1 mars 1828.

Så skrev, lärde och levde denne förträfflige ledare — som vi dock olyckligtvis endast fick behålla i två år. Men under denna tid lades grunden till den första gryningen av vår flit och verksamhetsiver.

Arbetstimmarne i skolkamrarna var våra glädjestunder. Han insåg väl min broder Hennings överlägsna förståndsgåvor, och snarare höll honom tillbaka än drev honom framåt. Mig däremot försökte han väcka till liv och inge verklig håg för studierna, eftersom han fann att jag måste arbeta mer för att...
(sidan fortsätter med beskrivningen av Hamiltons studievanor)

Sida 45 original transkriberat:

lära mig att. å hustats vägnas gjorde Han ingen skillnad en emella Bevasförr han af ors båda, som så af hela lvestat höllo utaf Allbata hvarandra, var innerligen åtstad på lidiga stundes var Han oftast uti med en; samt följde mid lika uppmärklämhet och omberg väs moroliska lomphyrisk utvuk. ling till det goda. Jag var ej nog inskränkt för att ej finna, och äfven sörja öfver men stora underlagrenhet emot Bror Henning, som, Muru yngrr, kunde fullt så mycket, och hade dubbel lätthet för att lära sig att. Jag viste och desfore attt, sa mycket med, värdera Rodhen, som Jag min goda vilja, och åtnöjde så dermed. Aldrig verade han mig någon otålighet tvestom, han var alltid uppmuntrande, hvarigenom jag arbetade som en sluf men gjorde det ej af olufverkheth, utak med riktige hag-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Han lärde mig mycket, och när det gällde husets angelägenheter gjorde han ingen skillnad mellan oss. Han hyste samma tillgivenhet för oss båda, och vi, liksom alla som kände honom, höll innerligt av honom. När vi inte arbetade var han ofta tillsammans med oss på lediga stunder; han följde med lika stor uppmärksamhet och omsorg vår moraliska och kroppsliga utveckling mot det goda.

Jag var inte så inskränkt att jag inte kunde se – och även sörja över – min stora underlägsenhet gentemot min bror Henning, som, fastän yngre, kunde lika mycket som jag och hade dubbelt så lätt för att lära sig. Jag visste därför också att han uppskattade min goda vilja lika mycket som min broders snabba förstånd, och jag var tillfreds med det.

Han visade mig aldrig någon otålighet – tvärtom, han var alltid uppmuntrande, och därför arbetade jag som en slav, men inte av tvång, utan av sann lust att lära.

Kommentar:

Det här är en skildring av **en ung pojkes kamp mellan beundran och självtvivel**.

Adolf inser att brodern Henning var mer begåvad, men han accepterar det med ödmjukhet – och han finner tröst i att läraren Wisselgren uppskattar hans **godhet och ihärdighet** lika mycket som broderns snabba förstånd.

Sida 46 original transkriberat:

Då Rodke lemnade or finge vi af hans om vå ran Winlaren fögande lrf: hom earastenreras försättarne. till hrifvarne ådolpk och Hlenreng glumelten. på Minnets hemmel står ij Rodhe mes allena för min själ: Tva Diöseuris gpring honom lyra. Himmelska Naturis den ene gråtts, och den andre lid; Min bådas hastan äro lika fremone, och dem jag sandes denna mennes blommo. Wärby d. 19. Jun. 1825. H. Würigrin. En förjätmig ej, låg uti lrfvit: Härigenom blif det mig en möj- lighet, att under Rodhes 3 nfor- mäters tid, utminstore följa med Wrör Henning. För att göra Rodhen till viljes, hade jag varit färdig att läsa både natt och dag. På älskade, jar honom; En fodan Kausta år och Ira lyckligt då Införmatoris kunna ingifva sina Diseplas. grunderne för viteurhuperne, som till sterre delen bistå af utan- lener, kunna uttusligtois ej in- gifva någon kurlek för vetinska pen såsom sådan, utan ansio af gorsas i allmänhet som ett nodvandert ondt. Wid mognar är måste detta inres af alla. Wrå många gossas förlöra dock hag för arbete och visksämhet genom Läraris ofordrag lämhet och brertan de ensigt af utanlidoraes natur, härom grund, men ej djupet. grunden fordras arbete hvilket dock måste upplifvas och under-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Då Rodhe (Wissellgren) lämnade oss, fick vi av honom som minne följande vers, som han skrev till oss båda bröderna, Adolf och Henning Hamilton.

På minnets himmel står Rodhe ensam för min själ:
Två dioskuriska (tvillinglika) stjärnor lyser honom nära —
den ena är glädje, den andra är lidande;
men båda är lika ädla,
och till dem sänder jag denna mänskliga blomma.

Wärby den 19 juni 1825. H. Wissellgren.

En liten förgät-mig-ej låg skriven under dikten.

Tack vare detta blev det mig möjligt att, under Rodhes tid som informator, åtminstone få följa med min bror Henning i studierna.

För att göra Rodhe till viljes hade jag varit redo att läsa både natt och dag. Jag älskade honom innerligt. Det är en sällsynt konst att kunna väcka verklig lärlust hos sina elever, något som bara de lyckligaste informatorer (privatlärare) förmår.

De grunder för undervisningen som till största delen består av utantilläsning, kan naturligtvis aldrig inge någon kärlek till vetenskapen som sådan. Då uppfattar gossarna i allmänhet studierna som ett nödvändigt ont. I mogen ålder måste detta inses av alla. Ty många gossar förlorar sin lust till arbete och kunskap genom sina lärares otålighet, hårdhet och alltför ensidiga krav på utantillkunskap. Det ger kanske en yta — men aldrig djup.

Grunden kräver arbete — men det arbetet måste väckas till liv och underhållas genom uppmuntran och hjärtats värme... *(fortsättning följer)*

Sida 47 original transkriberat:

hållas af något annat än kasisla och njutning af vitenskapen, som först kan träffas på dess Ljup. och om jag alltid fått behålla Rotthe till lidare, huru grund ligare hade olå y min vitenskap liga beldning då kunnat blifva Htan väckte dock men kansla och verksamhets bigår, för hvil- ket jag står till honom i en wig förbindelsi Det alldagliga umgångets otroliga magt, mårte irkannas af ocs alla; då länge vas Mer Uch hade vi inga så kallade ungdoms- brkanta, samt likte sällan med andra barn. Wär Mor var för och det jjufväste sällskapet och vi detsamma för henne; oaktadt den räng vas Fas ägde såsom JurtitiieRad och henoas Fas såom pirideut i Eia HofRätt, vas hvarhe Hon eller någon af hennes systras porsenttvad vid

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Arbetet måste upprätthållas av något annat än tvång — nämligen av kärlek och glädje i vetenskapen själv, en glädje som man först finner när man nått dess djup. Och om jag alltid hade fått behålla Rodhe som lärare, hur mycket grundligare hade då inte min vetenskapliga bildning kunnat bli. Dock väckte han min känsla och min verksamhetsiver — och för det står jag i en evig tacksamhetsskuld till honom.

Den otroliga kraft som det dagliga umgänget har måste erkännas av oss alla. Under lång tid hade vi, min bror och jag, inga så kallade ungdomsvänner, och umgicks sällan med andra barn. Vår mor var för oss det käraste sällskapet — och vi för henne.

Trots den rang vår far hade som justitieråd och hennes far som president i Göta hovrätt, var varken hon eller någon av hennes systrar någonsin fåfång eller världsvan i sitt umgänge... *(fortsätter på nästa sida)*

Sida 48 original transkriberat:

Hlofvet. Bade af pligt och borelor lyde hon endast för Man och barn glos vas Hatx. Mertar, / nog är han nu galig, fast kan då vad outhorligen kroppsligt uligad:/, var åfven under de gisdaste armn väst käraste till- nåll. Das voro sällan några buon liter vara lousines Taube, om hvilka jag i en gammal joushal antecknat följande: Jonhu, som ett gammatt pruntimmet, sydde lika fuitigt som hen lvukus gera, Chuslotte lutade sig emot stölen liksom hon täukte, den som dupp att arbete: Henning /Taube nemligen låg halfvrakt och bläddrade Tin bok i viblidthecket, och Figge sätt och småsof, samt jag lika hidren ut som han alltid brukade göra?" vi våda Brodes sällskapade helst med de äldor. Under heta vas Lars Justitii Råds tid, tillringade vi munt 3. af jommarmnadione på landet hemma vid Danbyholm. Så länge vi voro nog lyckliga att ära vås igen Mor, voro vr des liksom iOluf: vudstaden jällan eller aldorg frun

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Hela livet igenom lydde hon, både av plikt och av kärlek, endast sin man och sina barn. Morfar — *nog är han nu salig, fastän han då var outhorligen kroppsligt sjuklig* — var även under sina svagaste år den käraste tillflykt man kunde ha.

Det var sällan några andra besökare än våra kusiner Taube, om vilka jag i en gammal dagbok har antecknat följande:

“Johanna, som ett gammalt fruntimmer, sydde lika flitigt som hon alltid gjort. Charlotte lutade sig bakåt i stolen, som om hon tänkte att hon skulle till att arbeta. Henning (Taube) låg halvliggande och bläddrade i en bok i biblioteket, och Figge satt och småsov – och jag låg likadant bredvid honom, precis som han brukade göra.”

Vi båda bröder umgicks helst med de äldre. Under hela vår fars tid som justitieråd tillbringade vi vanligen tre av sommarmånaderna på landet, hemma vid Danbyholm. Så länge vi hade lyckan att ha vår kära mor i livet, vistades vi där, liksom i huvudstaden, sällan eller aldrig hos främmande.

Sida 49 original transkriberat:

hennes lida. Wid hennes belök i grund gårdarne voro vr henne attid följack- tige. så t. v. Kikade vi bromsvälling med sina prostgårds flickerna, med hvilka vi trefdes sardeles väl, ime- sson de voro fogligan än barnen vid Birga, Baron Lijenhafvado och stafno, Baron Riddortolpis. på Wälinge, hos Fru Wattrang, voro tvinne jemnarige gortas med och den ina Fruns son, den andrr in akonterad gerse Burthell, född på Burthelng. Di och Marling Ligenhufvud blifvo sidermerad vara intemarte burndoms vännnet, på Wik bonde en gammal nederly Man, och utmärkt lakare Mihulinal Rådet Tingstadens. Han och hans Fru voro barntore, men hade upta- git 2. Mamseller Geselus och en Mamsell Sahlstedt, om hvilken sidnare längre fram. Jå lange dessa flicket voro sina likte vr godt med dem, liksom med lom Lijonhufvud på Hagbybroga; men mart började deras förmid att rundas, samt men vi dennest

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Under hennes (modern Johanna von Strokirchs) livstid följde vi henne alltid vid hennes besök på de kringliggande gårdarna. Så till exempel drack vi ofta bryggsväll (en sorts dryck eller mellanmål) med prostgårdens flickor, med vilka vi trivdes särskilt väl, eftersom de var fogligare än barnen på Berga, hos baron Lijonhufvud, eller på Stavsund hos baron Ridderstolpe.

På Välinge, hos fru Wattrang, fanns två jämnåriga gossar: den ene var fruns egen son, den andre hennes skyddsling, unge Burthell, född på Burtheling. De, liksom Märta Lijonhufvud, blev senare våra närmaste barndomsvännar.

På Vik bodde en gammal vänlig man, den utmärkta läkaren, medicinalrådet Tingstadius. Han och hans hustru var barnlösa, men hade tagit till sig två mamseller Geselius och en mamsell Sahlstedt, om vilken jag längre fram ska berätta mer. Så länge dessa flickor var barn, trivdes vi mycket väl med dem, liksom med familjen Lijonhufvud på Hagbybroga; men snart började deras uppfostran ta en annan riktning, och då blev även vårt umgänge med dem mindre nära.

Sida 50 original transkriberat:

att blifva mnagne och slyngeläcktige porkar; och utträngdes, som vanligt, för en tid, af bifjndrade dansöres, aitts ders väst fjun fått lite misa stadga Högst sällan, men någon gång, vtd äfvin Förälldrarne till Exitteneen Wachtmystess på Näs, hvilka äfven ägde det stättiga Listad. Rika på alt denna vidldens goda hade de äfven en stet vikedom nå baon. Med en och samma Hustru pade den rike mannen haft 24. burn af hvilka 15. då lefde. De tre yng- ste sinerne Fridric, Wilhelm, och Rutgis voro vara likkammerats, Di slogos derk förfärligen sens emellan, hvilket vi båda med den farligaste afrky ärkådade och sedermera förtöljde för väl- Mor, som ännu lifligare för och målade fasan ereraf. Bra Karla blifvo de dock alla. Fredrics och vuf dock såiget att det has i korthet måste anteknas. Han blef yeman. efter att hafva

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

De började bli många och något slyngelaktiga pojkar, och – som så ofta sker – trängdes de för en tid undan av inflyttade dansösers gunst, tills deras väsen åter fick lite mer stadga. Mycket sällan, men någon gång, besökte vi även familjen till översten Wachtmeister på Näs, som även ägde det ståtliga godset Listad.

Rika på allt vad denna värld kan erbjuda, ägde de dessutom en stor rikedom på barn. Med en och samma hustru hade den förmögne mannen haft 24 barn, av vilka 15 vid den tiden ännu levde.

De tre yngsta sönerna – Fredric, Wilhelm och Rutger – var våra lekkamrater. De slogs emellertid förfärligt sinsemellan, vilket vi båda (min bror och jag) med största förfäran bevittnade, och sedan berättade för vår mor, som målade upp faran ännu livligare än vi själva. Men alla tre blev bra karlar till slut. Om Fredric ska dock något särskilt nämnas, vilket jag här kort vill anteckna.

Han blev sjöman, efter att ha... *(fortsättning på nästa sida)*

Sida 51 original transkriberat:

varit i Engelsk tjenet, samt liglat omkring på de störta viredthafva nemkom han till sina skliga Mer, Fadrin hade några år förut aflidet); men drunknade vid en vädning i den inso Långhalm jem ligges Widvio Näs, A yttlesli- gari vivis på huru underbarligen Tin Hegsti styvid att. Jardekso vänskap och ömhet för hvaran- dra, hade de, om jag ja far- uttrycka mig, aldrig insunet mid modersmjölken, samt y iller gynbarligen som aldör hyrtt för hvarandra, Min Krör och jax, churu då redan Studenter, qvito som barn vid Fridrics bgrefning. Haus Broders nalsstyrka vär knappart naturlig, om deras yttör köld vid detta sergliga tillfälle, bor undfå en sådan venämng. Min Wrrr och jag- hvars störtdta lycka has i vislden varit ägandet af hvarandra reende y annat att förundras drrosuist.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Han hade varit i engelsk tjänst och seglat omkring på de största världshaven. När han återvände till sina anhöriga (fadern hade några år tidigare avlidit), drunknade han vid en segling på sjön Långhalsen, som ligger vid Näs. Här visar sig än en gång hur underbart den Högste styr världen. Jordisk vänskap och ömhet för varandra hade dessa bröder, om jag så får uttrycka mig, aldrig insupit med modersmjölken, och de hade heller aldrig hyst någon särskild kärlek till varandra.

Min bror och jag, fastän då redan studenter, grät som barn vid Fredrics begravning. Hans bröders själskraft var knappast naturlig, om deras yttre köld vid detta sorgliga tillfälle bör få kallas sådan. Min bror och jag, vilkas största lycka i världen alltid varit att äga varandra, kunde inte annat än förundras däröver.

Sida 52 original transkriberat:

Wid fim års uldes öfvervarade jag in frit vid Tistad, som aldoa gas utut mitt minne, och desföre Mas måste antecknas. Den förföll mig under vila min barndom, som en af dess underbäraste tilldraglse. glas må den hufvudsakligart nam- nas, såsom ett bruid på vid Mors- outtrottliga omtacka och nit för att vacka vara sinnen och väs- uppmarklamhet, på att godt och ådelt. Liksom hon utmala de Bröderne Wacktmusters Hagsmål mdde ryrligaste färjer. Ett burns lättsInniga, Muou alltid rifluterande lynar, hade troligen ej annavs fästet sig så därvid. wiltnun min nu till fiten. Exillienien No skulle Lubba Mederinal Rådet Tengsta- dius till WaraReddan och in Capitalne erhufvud till Wårdstt- eleus Reddard. Högtiden eller rättan lirmonan förnägilk i vanligordning; och sedan inträffade det högtidligarte Tingnadens käragt sig inte sig ej känna onhufvud. Saren

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vid fem års ålder bevistade jag en fest på Tistad, som aldrig gått ur mitt minne, och som därför måste antecknas här. Den framstår för mig, i hela min barndom, som en av dess mest underbara tilldragelser. Den må särskilt nämnas därför att den vittnar om min mors outtröttliga omtanke och nit att väcka våra sinnen och vår uppmärksamhet för det goda och det ädla.

Liksom hon målade upp bröderna Wachtmeisters slagsmål i de livligaste färger, hade ett barns lättsinne, med dess alltid reflekterande sinne, troligen inte annars fäst sig så djupt vid händelsen.

Men nu till själva festen. Excellensen N. skulle bortgifta sin dotter med Medicinalrådet Tingstadius, och i kapellet förrättades själva vigseln.

Kommentar:

"Exillienien No" syftar troligen på en Excellens — kanske greve eller president — som gifte bort sin dotter med Medicinalrådet Tingstadius, en läkare i hög ställning (kanske identisk med den tidigare nämnde Tingstadius på Vik).

Högtiden, eller rättare sagt själva ceremonin, försiggick i vanlig ordning; och därefter inträffade det högtidligaste ögonblicket, då brudgummen lät sin kärlek och rörelse visa sig öppet inför alla.

Sida 53 original transkriberat:

ung praktiserande Lakan i Stock- ssten hade han, utan nngarte vr jättning, med särdeles omborg och outtröttlighet, natt och dag värdad en ung fattig fändvilk vid andra gårdet, samt, gnnom Den Hontis liståne, frälst hans lif ur en svar nesffills. Denne Fandrik var nu Caperaine enhufvud, som i hutrin för en ster mässä bondfolk, att Ting stades putuntens, inkom uti dent prägtiga salongen vid sistad, samt eftet ett utmärkt vackert tal, om- famnade med störta hustteshet gen räddare. Vilet förde uem- efter 30. år skiljrmästa, tra git tillsammans. Allas ögen fylldes af turas: Tingstadie yttor var kärse, men hjstat adelt. Hans- Fru, en utmäskt humma, fordom en skonhit, fick vid detta tillfälle ett sådant uttryck af sällhet i sina stora tärfülleä ögon, att jag aldrig grömt det i Man kan lätt finna hvilket väckert anene- det var för vas Mor,, att utvikla för ors: mennerbokarlik och valgo, venhet. Jag kännet ännu, hvilket

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

...ung praktiserande läkare i Stockholm hade han, utan någon ersättning, med särskild omsorg och outtröttlighet, natt och dag vårdad en ung fattig fänrik vid Andra gardet, och genom den Högstes bistånd räddat hans liv ur en svår nervfeber.

Denne fänrik var nu kaptten, en huvudperson i en större mängd bondfolk, då Tingstadius, på bröllopfesten, trädde in i den praktfulla salongen på Tistad och — efter ett utmärkt vackert tal — omfamnade med största hjärtehet sin räddare. Vilket förde dem — efter trettio års skiljmsässa — åter tillsammans. Allas ögon fylldes av tårar: Tingstadius' yttre var kärvt, men hjärtat ädelt.

Hans fru, en utmärkt kvinna, fordom en skönhet, fick vid detta tillfälle ett sådant uttryck av sällhet i sina stora tårfyllda ögon, att jag aldrig glömt det. Man kan lätt finna, vilket vackert ämne det var för vår mor att utveckla för oss: människoädelmod och välgörenhet. Jag känner ännu vilket...

Sida 54 original transkriberat:

livligt hopp detta väckte hos mig vtt med tiden kunna bli god och välgörande, på detta sättel sökte nen lida allt till nytta för sine gorsas. sedan jag nu helt nästeligen uppgjort en förteckning på vara ländttiga ungdomerna vännes, återga jag till Hört, vintes och Stockholms lifvit, hvilket af ors för det mista tillbragtes hemma och hos Morstars, War Mer umgicks mart hos Grifvas- ne gyllerbera, af hvilka den ine kallades gyllenborg på söder, den andre Gyllenberg på Norr- fter deras hemvist, emedan de båda hette Jan. Bade dessa Hus voro ytterste hvad man Kallar gammaldags. För ungdom fanns däs dock, ordning Gudsprucktan, orening, godhet, ja. åfven vitterkit att inhämta. Digambe syrelsatte sig däs helst med bamen hvilka måtte bildas deraf, under va igen Morr risstid, kan jag

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Livligt hopp väckte detta hos mig — att jag med tiden skulle kunna bli god och välgörande. På detta sätt sökte min moder alltid leda allt till nytta för sina gossebarn. Sedan jag nu helt nästanligen uppgjort en förteckning på våra landtliga ungdomsvänner, återgår jag till höst-, vinter- och Stockholmslivet, vilket för det mesta tillbringades hemma och hos mostrarna.

Vår mor umgicks mest hos grevarna Gyllenberga, av vilka den ene kallades Gyllenberg på Söder, den andre Gyllenberg på Norr — efter deras hemvist, emedan de båda hette Jan. Båda dessa hus voro ytterst vad man kallar gammaldags. För ungdom fanns där dock ordning, gudsfruktan, renhet, godhet, ja även bildning att inhämta. De gamla sysselsatte sig där helst med barnen, vilka måste bildas därav, under vad igen mor risstid, kan jag...

Sida 55 original transkriberat:

således säga, att vi på det hela y ägde några ungdoms bikantai Hufvudstaden. Utom hemmet var äfvin hon vust Käraste sällskan, samt umguks med få, utom dlese Gvisvas Gyllenberg, samt hvilleuen af samma nämn, hvars storre bjudningar vi äfven fingo bvista emedan var Mor aldrig ville vara skiljd vid or. På detta sätt lade hon den grund, som sedan blef var räddnings mtanka genom lifvit. Wid hennes död trädde vas ovärderliga Mortis geanna, som jag förut namt. hennes ställe. Under Segerdahls införmo- tors tid, fingo vi gå uti en rit- skola. Dås knoto munget vän- skaps bund med Klin unkiljning Boland andra, blifvo vi sardelis goda vännes mid vas grannes, en Juvilerare Hedenskogs 2ne med on jemnarige lones, som voro näda att störta och orkyl-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Jag kan således säga, att vi på det hela taget inte hade några egentliga ungdomsvänner i huvudstaden. Utom hemmet var även vår mor vårt käraste sällskap, och hon umgicks med få andra än dessa grevar Gyllenberg, samt en fru av samma namn, vars större bjudningar vi även fick bevista, emedan vår mor aldrig ville vara skild från oss.

På detta sätt lade hon den grund, som sedan blev vår räddnings ankar genom livet.

Vid hennes död trädde vår ovärderliga moster Jeanna, som jag förut nämnt, i hennes ställe. Under Segerdahls informatorstid fick vi gå i en rit-skola. Där knöts många vänskapsband med flera unga kamrater — bland andra blev vi särskilt goda vänner med vår granne, en juvelerare Hedenskogs två jämnåriga söner, som voro nätta, stötta och okylda...

Sida 56 original transkriberat:

gå barn, uti hvarjehanda pojklats som churu till sin grund olitgliga, dock till sina följdes kunna blifva af den största betydning för framtidens War hugad Horter Heanrs moderliga blick vakatte block standigt af detta har dock ingifvit mig en viss bäfvan för alla skolor: gåt undervisningen Erigt. pemmit så äger skolundervisningen en pådrivande Kräst; men Feraltruvärden, den outtrottliga, uppmäsk jamheten på barnens ja väl mera. Iska som Kronpoliga utveckling han endast Faders eller Moders ögat rätteligen följa. Emedlertid vero i under denna dock korta period af vårt lif, som vänliga skolgerfus slogos på hemvägne fråns vitskola med Jacobs församlings Mkolungelom, som kallades Jalobrnes o. 5. v. Mnodags och Lerdigs v.m. vero vanligen ster delen af vitskolaus gvisas jamlade nå vas gård, där det exitierades och wäkades. Högmorser skaffades af papp, Macker och Sigellis Jamla. des och lyttis gorsarne emellan Förståndigt til var derk Wara dagbiya gällsynt visok hos Morfars var det hufvudsakligarte som återförde och till jans. Möster Janka, hvars modersoga, uksom in stralgans från väd igen Mer, ständigt hvi-lade på ors, var alfvarligare an-nagonsen. Henris bekymmer voro a 10 då smärtsamma. men gude lof, sedermeda vit jag al-dng, att vr med vitt och vilja bdrövat henne, huru, som vi framdeles, om jag hennes fullborda denna anteckning få s, en ännu smärtsamman tid genom hennes moderliga omket för ors, uppstöd för hne Glastigt öfvirgående väs dock denna nyngelperiod, genom den förträfflige rodhen fingo vi åter en vättrrgtning. Hlan vas, som jag förutnamt järdeles god vän med Magistis Wieselbden, då i nförmato för Exillenui Skoldebrando 3ne Jones mycket affvarlige, och af Wusell gren, möjligen alt för härtigt uppdryne gorsas. 2v, sa väl

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Gå barn, in i varjehanda pojkestreck — som, även om de till sin grund är oskyldiga, dock till sina följder kunna bli av den största betydelse för framtiden. Vår kloka moster Jeannas moderliga blick vakade dock ständigt över oss. Detta har ingivit mig en viss bäfvan för alla skolor. Går undervisningen rätt till, så äger skolundervisningen en pådrivande kraft; men föräldravården — den outtröttliga, uppmärksamma vaksamheten på barnens hjärta — den kärlek som formar deras själsliga utveckling — den kan endast en faders eller moders öga rätteligen följa.

Emellertid var det under denna, dock korta, period av vårt liv som våra första vänskapliga skolstrider började. På hemvägen från ritskolan råkade vi ofta i slagsmål med Jacobs församlings skolungdom, som kallades "Jakobarna" och så vidare. Måndagar och lördagar på eftermiddagen var vanligen största delen av ritskolans gossar samlade på vår gård, där det exerciserades och lektes. Högljudda rop skaffades av papp, mackor och sigillring, och allt gick livligt till mellan pojkarna. Förståndigt till var dagliga syssla hörde också det sällsynta besöket hos morfar.

Moster Jeanna, vars modersöga, liksom en stråle av ljus från vår egen mor, ständigt vilade på oss, var allvarligare än någonsin. Hennes bekymmer voro ofta smärtsamma, men Gud ske lov, sedermera vet jag aldrig att vi med vett och vilja bedrövat henne. Huru vi framdeles — om jag hinner fullborda denna anteckning — fingo se en ännu smärtsammare tid, skall jag då berätta, genom hennes moderliga omsorg för oss och vårt stöd för henne.

Hastigt övergående var dock denna ynglingaperiod; genom den förträfflige Rodhe fingo vi åter en bättre riktning. Han var, som jag förut nämnt, särdeles god vän med magister Wieselgren, då informator för excellensen Sköldebrands tre söner — mycket allvarlige, och av Wieselgren möjligen alltför häftigt uppdrivna gossar.

Sida 57 original transkriberat:

som vi höllos dock alfvarligen i las- kammaren. Efter slutad läming promenerade vi vanligen ut med vara Införmaterer, då deremot de flede af vara andra jemnarige gingo som sia minlyckade inrätte på got och finsterparad, samt bin- stude operan nästan hvare afton de deremot jelange anda till ders Föräldrarnas flyttade från nade vi Stockholm icke vurit på sputaklet mer atl en enda gång de Wilhelm Till gass; War Far anrag de ingif- vilne som sådane nöjene ingifva gåsom störande för gorlars läsning Erfarenheten här i det, som att- annat, virät mig ati han hade rätt. af de undor, ansags emed- lertid vi omI Hamiltungis och skoldistrandes, som vr allmänt kallades, för riktiga tolpas och larlymlas. För att hvira huru bärligt Stockhölms lifvit all mänhet år för ungdom, som ej näs desto förständigare Fivälaras vill jag hus göra en kort berättelne öfvis vara unga Stockholms vänart

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vi hölls dock allvarligt till våra studier i läskammaren.

Efter avslutad undervisning brukade vi vanligen promenera ut med vår informator, medan de flesta av våra jämnåriga däremot ägnade sig åt sina mindre lyckade nöjen — gick på gator och torg, visade upp sig i fönsterparader, och besökte operan nästan varje kväll. Vi däremot gick sällan ut, och fram till vår avresa från Stockholm hade vi inte varit på teatern mer än en enda gång — den gången på Wilhelms tillställning.

Vår far avrådde alltid från sådana nöjen, eftersom han menade att de störde gossars läsning — och erfarenheten har visat mig, liksom så mycket annat, att han hade rätt. Av den anledningen ansågs emellertid vi Hamiltonpojkar och våra skolkamrater allmänt som riktiga träkmånsar och plugghästar.

För att visa hur farligt Stockholmslivet i allmänhet är för ungdomen — särskilt för dem som inte har de klokaste föräldrar — vill jag här göra en kort berättelse om våra unga stockholmares vanor.

Sida 58 original transkriberat:

oden, så vidt jag hitentets Kanns dem. Me Förfättan förmåga år jaklen, att det aldoag Wulle falla mig må att furka virmed, om det y vore, vels in anginam symll jattume fer mig gitt på ldiga dels roligh bå mna gesaf i sramten a stunder . Muie ourrar Jenet, för hvars räkning denne autu k. noig skes, hoppas jag, om Den lbyrte bevaras dem och mig, skali ja väl som jag, hafva derad byete vun i airas sur: Midsina vasta vännes är man öfverrunde. En Wkiiklia Romanskriofvare kunde framställa desse gynnare, som jag nu i Kerthett vill omtala under sjästa förjor, glada till- dragelses, ryrliga utsvafninga oos. v. samt på en gång göra taslan rik och lifvande, fart understundem något på lännen- gens brkostnad. Jag innas tukna desse ungdomsbikante trogit efter natuoee, så som jag uppfattat dem. Deros öden kan ända blifva in god varning. Janningen

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Oden, så vitt jag hittills känner dem.

Med författarens förmåga är det visserligen kient beställt, och det skulle alltid falla mig svårt att smycka det jag här vill berätta — om det inte vore för att själva ämnet i sig ger så mycket färg och liv åt de framställda stunderna.

Måtte Herren, för vars räkning denna anteckning nog sker, hoppas jag — om Den Högste bevarar dem och mig — skola de väl som jag hava däri nytta vunnit i deras tur.

Med sina bästa vänner är man överrundad. En skicklig romanskrivare kunde framställa dessa gynnare — som jag nu i korthet vill omtala — under käcka former, glada tilldragelser, rörliga utsvävningar o.s.v., och på en gång göra framställningen rik och livande, fast understundom något på sanningens bekostnad.

Jag ämnar teckna dessa ungdomsbekanta troget efter naturen, så som jag uppfattat dem. Deras öden kunna ändå bliva en god varning.

Sanningen —

Sida 59 original transkriberat:

Sanningen skall jag; efter västa vitt och vilja följa; som en Kusf Larkarl Kem— mer iag att gå i ordning med pruterna, och börjar sålunda med å 3o 0.5.0. mo o De Tve Bröderne Sköldebrand: Jag näm— ner dem fört, ehuru vr på det siela höllo nuva utaf Willelrand, som dock kommit mycket sidnan uti förtekningen, emedan n ej så tidegt blifvo bekante med honem. dohnom uagnga å wara offormed degsta trock, inwaroså vm Jonver Jallan fwigegå but utanvare lufermata bavarande Magistrrom Recte och Wilengre, hom vro Jaritio goda vannes och härta dagetige tillsammaner Stnottooafomuthon rithom tron tingen behotta sputakles oc routen Halten, utan gingofwot Aagelige at act matrerade kmti sicla Kort odro. Deh aldste Allgudt profvil vas jempangart med on. Han jag altid stil och nögdregen, samt kade sakerligen e något godt husvud. min Vubilarn stiade förwatt sig att han skulle blifva en särdelss vrtes male, arbetade gvrfligt med— henera. Ryckan för honom, Eres jag var, att han gifl sluteligen ansåg sig lärd, hvilket altid ot det 1arta Rivirel på okunnighet

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Sanningen skall jag, efter bästa vett och vilja, följa.

Som en kustlots kommer jag att gå i ordning med porträtten, och börjar sålunda med:

De två bröderna Sköldebrand.

Jag nämner dem först, ehuru vi egentligen mer höllo av Wilhelm Sköldebrand, som dock i ordning skulle komma längre fram, emedan vi inte så tidigt blev bekanta med honom.

De båda unga herrarna voro uppfostrade i ett högre stånd och umgicks med dåvarande informatorerna magister Rodhe och Wieselgren — de voro våra goda vänner och vistades dagligen tillsammans.

Snart såg vi dem likväl dras in i sällskapslivets förförelser, och i stället för att söka nyttig verksamhet, tillbringade de mycket tid vid spektakler och nöjen.

Den äldre, August, var jämnårig med mig. Han var alltid stillsam och nöjd till sitt sätt, och hade säkerligen ett gott huvud.

Min morbror yttrade ofta sin förväntan att han skulle bli en särskilt rättskaffens man, och han arbetade också flitigt med sina studier.

Olyckan för honom, tror jag, var att han till slut började anse sig själv lärd — vilket alltid är det första beviset på okunnighet.

Sida 60 original transkriberat:

glan var lång för sine år, så väl som jag, vil syntes ändå längre emedan han alltid höll sig så rak som om man drog en linjal genom honom, då jag derimot var lika vik och krokig som mitt lynne. Ehuru vittes mitt hans fader var, kunde detta omöjligt ligga på jenen, som, sedan Wieselgrens ledning upphörde, utvecklade sig — liksom de andra båda bröderna — till snälla elever vid Karlberg. Allan blev sedan en rak underlöjtnant vid Livgardet till häst, där han ännu vistas, och nickar vänligt åt mig, då vi understundom mötas på Stockholms gator.

Ehuru vitt man mått hans fader var, kunde detta omöjligt överskylla på sönerna, som, sedan Wieselgrens ledning upphörde, utvecklade sig — liksom de andra båda bröderna — till snälla elever vid Karlberg. Allan blev sedan en rak underlöjtnant vid Livgardet till häst, där han ännu vistas, och nickar vänligt åt mig, då vi understundom mötas på Stockholms gator.

Hans bror Fredrik, med mörkt ansikte och vida näsborrar, var av ett livligare temperament, och lär nu vara en duglig artilleriofficer.

Den yngste brodern, Evert, som var särskilt vänlig mot oss, gick vid några och tjugo års ålder från Karlberg, då jag redan var gift och hade barn. Han tjänar nu vid Livgardet.

Den snälle Wieselgren (deras och vår förre informator) borde, åtminstone delvis, skörda frukten av sina undervisningar.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Allan (den äldre brodern) var lång för sina år — liksom jag — men syntes ändå längre, emedan han alltid höll sig så rak, som om man drog en linjal genom honom.

Jag däremot var lika krokig som mitt lynne.

Ehuru vitt man mått hans fader var, kunde detta omöjligt överskylla på sönerna, som, sedan Wieselgrens ledning upphörde, utvecklade sig — liksom de andra båda bröderna — till snälla elever vid Karlberg. Allan blev sedan en rak underlöjtnant vid Livgardet till häst, där han ännu vistas, och nickar vänligt åt mig, då vi understundom mötas på Stockholms gator.

Hans bror Fredrik, med mörkt ansikte och vida näsborrar, var av ett livligare temperament, och lär nu vara en duglig artilleriofficer.

Den yngste brodern, Evert, som var särskilt vänlig mot oss, gick vid några och tjugo års ålder från Karlberg, då jag redan var gift och hade barn. Han tjänar nu vid Livgardet.

Den snälle Wieselgren (deras och vår förre informator) borde, åtminstone delvis, skörda frukten av sina undervisningar.

Sida 61 original transkriberat:

som jag och pidiruura hirt ej varit fulltackta; och att omloa eller minnisket har sina svårighetes. 4o Figge Ridderstolpe: af nattern ligasvad med ett mycket alskvärdt utseende, hvilket dock snart förvand sades till endart vackest. Hausvant var meddel mattig, men våförmad, blå gen, kustanie frant has något lockigt, samt mera ovalt anl ångt gungte. Hade hallo Föräldras y vavit ja rika och flärdkulle, hade han troligtvio aldng blifvit någon utmärkt, men jäkerigen in god personlghet. . Hand och väs Fus voro ungdomsvännes; och som Stafarjo och Dakbyholm ligga nara hvarundra, räknade de äfven grannskan på landet.-. på landet likten äfvin rätt tappest tillsamman~ så väl med honom jer hans Hystrus. me i Stockholm vero er dermot mindri goda vännes, emedan han ifrån 11o års aldes var en iprätt, och vid 15. en fullkomlig bönvrvänt, då vr deremot ännu voro barnolige. Wid denna tiden kommo vr på en gång till Uprala. Det väckte stert upp~ reende bland or studentes att Reddes~ stolpen enelast fick admittatus pro~ warnene lamerate, häsom betyg uti hin Stedut- examen, samt sålldes bif ur

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Som jag och brodern tidigare här inte varit fullständigt rättvist tecknade, vill jag nu fortsätta — ty alla människor har sina svårigheter.

Figge Ridderstolpe:

Av naturen rikt utrustad, med ett mycket älskvärdt utseende, vilket dock snart förvandlades till endast vackert.

Hans gestalt var medellång, men välformad; blå ögon, kastanjebrunt hår, något lockigt, och ett mer ovalt än runt ansikte.

Hade hans föräldrar varit rika och flärdfria, hade han troligen aldrig blivit någon utmärkt man, men säkert en god och redbar personlighet.

Han och vår far voro ungdomsvänner, och som Stafarjo och Danbyholm ligga nära varandra, räknades de även som grannar på landet.

På landet umgicks vi också ganska mycket tillsammans, såväl med honom som med hans hustru.

I Stockholm däremot voro vi inte lika goda vänner, emedan han redan vid elva års ålder var en sprätt, och vid femton en fullkomlig beau garçon – då vi däremot ännu voro barnsliga.

Vid den tiden kommo vi på en gång till Uppsala.

Det väckte stort uppseende bland oss studenter, att Ridderstolpe endast fick *admittatus pro laureatis minoribus* som betyg vid sin studentexamen, och sålunda blev utesluten ur...

Sida 62 original transkriberat:

ståndrätt, att, på den livila Embetsman- nabanan, avanuera hoyri, än på nn största höjd till Kronofogda, huru han vistanet e ens dugat till Lans- man. Baken härtill var troligen, böst att han intill närman 10. års åldes endlast vad stuld under frun- timmers ledning. En gammal elak Fransyrka Madimiiselle Wivau, ficl som Blarin uti Kitleliken, lika vvid och både ofvan och redan, som han, med rödbrusigt aulite, och en nära nog finkelbefläckad nära, var så väl sonens som dottrarnes vnda ledarna. Barnen skrattade ofta derat att hen var så fit, att hennes urmad ongligen kunde räcka fram- om hennes mage. Hvilket var det enda som jvidade dem fvan stryk. Fransyrka talade de Mas- mante; men dermed vas och deras lärdom slut. ändteligen inrågo Feräldrarna att ditta utre var sig fis sinen. En ung, lätthirf, och ytteort musikelerk man, blef- och förblef sedermera hans Ledar så väl uti hemmet som Upohlas

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Det stod klart att han, på den civila ämbetsmannabanen, knappast kunde avancera högre än till kronofogde — om ens det — då han inte ens dög till länsman. Orsaken härtill var troligen, att han intill nära tio års ålder endast varit undervisad under fruntimmers ledning.

En gammal elak fransyska, mademoiselle Vivau, fick, som lärarinna i familjen Ridderstolpe, en ställning som både i yttre vidd och inre oförstånd motsvarade varandra. Hon var lika bred som hon var hög, med ett rödbrusigt ansikte och en nästan fräknig näsa. Hon var både sonens och dottrarnas olyckliga uppfostrare.

Barnen skrattade ofta åt henne därför att hon var så fet, att hennes armar knappt kunde nå runt magen — och det var det enda som hindrade henne från att slå dem.

Franska talade de visserligen ganska bra, men därmed var också deras hela lärdom slut.

Slutligen insågo föräldrarna det orimliga i detta arrangemang.

En ung, lättsinnig och ytligt musikalisk man blev sedan deras lärare — och förblev det, såväl i hemmet som i Uppsala.

Kommentar och analys

Satiren mot den "franska uppfostran"

Detta avsnitt är ett typiskt exempel på hur Hamilton använder humor för att kritisera **överklassens förfranskning**. Under sent 1700- och tidigt 1800-tal var det mycket vanligt att svenska adelsfamiljer anställde franska guvernanter för sina barn. Hamilton driver med detta mode — "en gammal elak fransyska ... lika bred som hon var hög" — som symbol för en tom, ytlig bildning.

Sida 63 original transkriberat:

Informatorn är nu Kallarmartavi eller rättan Winhaudlan, och der- plire firtares gerna hans varer Under Förälerarnas vistande. i Stock holm förmodas jag, att den unge Herr sonen läste en eller anna temme på förmiddagarne; men som det nästan dageligen, antilgen vär- ster middag ellet bal i hemmit eller och, alla aftnas upptagne af ideliga varnbales, eller andra ugte, nm putaklirnes ständiga besökande d. 5. 3. så började hvr- thill sent om qvättarne; men räckte desto längre andra dagen, dle natesligtvrns han så väl som er andra pojkas Klockar 12. eller 1. skulle gå på gymnärtiken, därifrån vr fattige och pennin- ge löre gingo beskidligt hem- men Redderstoljen och hans consratriis ofta till någon souta vi0. S.O. Ju förflöto vintrarna. och fant jaig honom ej eller ja gullan vid gulbordet redan vid 12 år åldes, om de alltid lidige ourelags och Lerdags eftermeddagarne

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Informatorn hette nu Kallarmartavi, eller rättare Winblad — och därom torde föräldrarna gärna ha haft honom under sin vistelse i Stockholm.

Jag förmodar att den unge herr sonen läste någon timme på förmiddagarna; men eftersom det nästan dagligen var antingen middagar eller baler i hemmet, eller också alla aftnar upptagna av ideliga barnbaler och andra nöjen, med ständiga besök av teaterfolk, så började nöjet sent om kvällarna — men räckte desto längre nästa dag.

Naturligtvis skulle han, liksom alla andra pojkar, klockan tolv eller ett gå på gymnasiet; men därifrån gingo vi fattiga och penningslösa beskidligt hem — medan Ridderstolpe och hans kamrater ofta gick till någon supé.

Så förflöto vintrarna.

Jag fann honom därför inte heller sällan vid spelbordet redan vid tolv års ålder, på de alltid livliga onsdags- och lördags-eftermiddagarna.

Sida 64 original transkriberat:

Useder dommarmånaderne skulle devemit den unge viklige Kroppa stusken efter de mytter tillbragte vintermanaderne. Wid Stafarjo vas derssutom nästan altid sem på en gurtgifvarigare. Ett gortfriane hus än det Ridderstöpska när Jakesligen aldvig funnits. Näs- endel gärtres riste, ankommo nastan attid nya. Dessutom voro narten uttid några ut eller inlandrka offierare commende. rade till Kuhonberigtningas o.23. vid Bruket. Duhe skulle mun- tras med viljard . Khrusell äkning o. S. O. Ett muntran och grädan hus kunde man omyligen vara uti, och sållan nar jag haft roligard än vid Anfrjo, vid hvilket ställe jag ås fastad med jå många husvr ramdemsminnen. Tva Mller fyra gånges på en semmas unde ett sådant lifvara

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Under sommarmånaderna skulle den unge, veklige kroppen styrkas, efter de mången gång alltför utsvävande vintermånaderna.

På Stafsjö var dessutom nästan alltid huset fullt av gäster.

Ett gästfriare hus än det Ridderstolpska har troligen aldrig funnits.

Nästan dagligen anlände nya besökande.

Därtill kommo även ofta några utländska eller inhemska officerare, som kommenderats till kanonbesiktning vid bruket.

De skulle underhållas med biljard, körsällskap, jakt och andra nöjen.

Ett muntrare och gladare hus kunde man omöjligen vara i, och sällan har jag haft roligare stunder än på Stafsjö — vid vilket ställe jag är fäst genom så många ungdomsminnen.

Två eller fyra gånger under samma sommar upprepades ett sådant liv.

Sida 65 original transkriberat:

upplifvande för in ynglag, me att det ej susom hvardarligt kun– de vara nyttigt åf lätt insedt. Näs man närtill läggis den lätt: pinniga umgungesten, som viskele. gen vis rådande uti det Reddeostol– perka hunet, och af många med skal klandrades, så kall man lätt finna, att skolan ej vara god, sammansatt af den yttessta ypnighet, flärd och lättsinne. Sjelfve Husfadrin Klan– drades dock midt huron, men då man besinnas, dels halls angenama skamtsamma och lifliga lynne deto halls grufliga döthet, hvari ginem mycket sades, som efter min– öfestygelr annars blifvit eragdt ja bör han ej dommas för hårdt Hlan var rödd af att se skallet och löje omkring sig; och hade endast det plumkare okämtet kemmit från honom, som altio vistet att förfina det, så hade att varit tra. Halls dishet hin– drucke henom dermot att inställa och tillrättanre det osmrksiga

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Det livet var visserligen upplivande för en yngling, men man kunde lätt inse att det, såsom vardagligt umgänge, knappast kunde vara nyttigt.

När man därtill lägger den lättsinniga umgängeston, som visserligen rådde i det Ridderstolpska huset, och som av många med skäl klandrades, kan man lätt förstå, att skolan där inte var god — sammansatt av den yttersta yppighet, flärd och lättsinne.

Själve husfadern klandrades dock mindre hårt; men när man besinnar, dels hans angenäma, skämtsamma och livliga lynne, dels den grova dövhet som han led av, varigenom mycket sades som annars blivit ogillat — ja, då bör han inte dömas alltför strängt.

Han var rädd att se allvar och tystnad omkring sig, och hade blott det plumpara skämtet kommit från någon annan än honom, som alltid visste att förfina det, så hade allt varit bra.

Hans dövhet hindrade honom däremot att rätt uppfatta och tillrättavisa det osmakliga.

Sida 66 original transkriberat:

Emedlester fans troligen uti sverges Landverter e något gastfriade hus all vid stufvrjo, och uti Hufvudstaden ej något mera besökt all Riddertolpen Halls dottras ansags för de vikaste partus, hallo son för den rikaste studenten. Uti Uprala gulade han dock en slät röte, af ingen var han värderad eller afhållen. Wid mel och töilette bovdet tilltragtes egenteligen haus tid. Wacks som han väskeligen vas hade han altid stort nitig hes- det täcka kenet. men höllo syg yj troget vid de tilkarte, Mharu han visserligen vallade dem emellan 12. och 1. middags tiden; Hvad nan deremot företog sig emellan 12. och 1. nattitiden må vara oragdt, Följden af detta ja synlolora lif- tif vid den aldet, då galen hos de fleste år som lifligart, skapade åter hos denne yngling en olycks- lig löjhet och jälms wägket. se SS.e. kunde han, för att skry- ta, stundom bränna upp siötet på 10. Rt3. men med smak

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Emellertid fanns troligen i Sveriges land inte något gästfriare hus än på Stafsjö, och i huvudstaden inget mera besökt än det Ridderstolpska.

Husets döttrar ansågs för de rikaste partierna; husets son för den rikaste studenten.

I Uppsala gjorde han dock en slät figur — av ingen var han värderad eller omtyckt. Vid baler och toalettbjudningar tillbragte han egentligen sin tid.

Vacker som han verkligen var, hade han alltid ett stort nit att behaga det täcka könet; men han höll sig inte troget till de tillfälliga erövringar han gjorde — vilka han visserligen vallade emellan klockan tolv och ett på dagen.

Vad han däremot företog sig mellan klockan tolv och ett på natten må vara osagt.

Följden av detta synbarligen sorglösa liv, utlevt vid den ålder då glöden hos de flesta är som livligast, skapade åter hos denne yngling en olycklig lätthet och själens vekhet.

Så kunde han, för att skryta, stundom bränna upp en sedel på tio riksdaler — men utan någon smak.

Sida 67 original transkriberat:

emittaga gaurka alfvarligt ovitt, fer att han u uterbetalte S. R.. oacktade säkesligen ingen af oc studentes hade så mycket af sine Feväldras som han om åvit, lifde nan så oförståndigt att han ända öfverkopade sig med smärkuldhet, hvilka nan aldrig lötråde om att litala. För att tillrättavira. honom för detta orkick, och då han, oacktadt de strangaste till- jagelres, rute en vartermen från Uprala öfverkor utan att sitala en enda af alla jene småskul- des, kemmo 15. Kammisatir, öfver ensam att, nu en och samma portdag, tillskoifva honom de gemenaste brev, på det hans Far skulle blifva uppmärk: Jum på denne vidloftige ur- reponduue. Detta lyckades verkesligen jå till vida, att han af Fadrin echoll en sträng skra- på; men blef ändå ij någod botemedels för framttete.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Emellertid tog han aldrig saken riktigt på allvar, trots att han inte utbetalade sina skulder — oaktat sannolikt ingen av oss studenter hade så mycket från sina föräldrar som han erhöll.

Han levde dock så oförståndigt, att han till sist överhopade sig med småskulder, vilka han aldrig visade något tecken till att betala.

För att tillrättavisa honom för detta oskick, och då han, oaktat de strängaste påminnelser, reste hem från Uppsala utan att betala en enda av dessa småskulder, kommo femton kamrater överens om att — samma postdag — skriva till honom de gemenaste brev, så att hans far skulle bli uppmärksam på denne vidlyftige korrespondens.

Detta lyckades verkligen, såtillvida, att han av fadern erhöll en sträng utskällning; men det blev ändå inte något botemedel för framtiden.

Sida 68 original transkriberat:

efter att några år varit vid Lef- Regements Huskslorns, dås han ej eller erhöill några vännes, blif- han gift med en icke väcker, men oändligt sot och äcktnings värd Frökel Burenstam. Halls Far- räpte de en gter Egendom ut honom invre Målarin, hvars lage myhalu var att för näron husvredstaden. Mall hade dock då uite honn om huno förbatt- ning; mul hans outsläckeliga lånebigar började nu att ut- sträcka sig till rndarne. Eter någrn få ur ägteskap var nans så öfverkönad af skuld, att han fet en tid måste lemna lade Hustru och 3. baon, samt begifva seg till utlandet. Evin- domen såldes, affacrione rigle- rades nugerlunar; och efter återkomsten till Fadirnlandet amnderade Fadrin åt honom 1. Hemman Rygglösa, dås hall

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Efter att några år ha varit vid Livregementets husarer, där han heller inte vann några vänner, blev han gift med en icke vacker, men oändligt söt och aktningsvärd fröken Burenstam.

Hans far gav dem en större egendom, belägen nära huvudstaden, kallad Målarön.

Men han hade då ännu inte hunnit ändra sitt sätt — och hans outsläckliga lånebegär började nu att utsträcka sig till grannarna.

Efter några få års äktenskap var han så överhöljd av skulder, att han för en tid måste lämna sin milda hustru och sina tre barn, och bege sig till utlandet.

Egendomen såldes, affärerna reglerades någorlunda; och efter återkomsten till fäderneslandet anvisade fadern honom ett hemman, Rygglösa, där han då slog sig ned.

Sida 69 original transkriberat:

med Hustru och barn måtte bosätta sig. Detta slog dock första Gjukan i hans förälskade Far liggsta; jem och dog några få år derfres. Modren hus nu köpt detta lilla hemman. Troligen till följd af utsvävningar lig han det lmr– flen månades, hvarander hans förträffliga Hustru med utmärkt omher vårdade honom. Truektaus vardt år, att ens ej detta förbättrat nenom. Emedlettid setter nu den rike Ridderstolpen på ett lite fult vindhemman i sin födeln liggd, däs intet påläts fannes sa stert att det fordom af honom giflades. Fadren är död. det rika Ridderstolpska hunt upplet, och knappart Mogkom– mit, än mindri någonsen om– namt, af ders tusendetalo mylt– gustes, som åto, drecko, bertskam– de jonen, och till tack desför nu endaet lemna honom sitt beräckt. Sedan är visldius len–

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Med hustru och barn måste han nu bosätta sig där.

Detta blev dock det första slaget mot hans förälskade fars liggsta; ty även denne dog några få år därefter.

Modren hade köpt detta lilla hemman.

Troligen till följd av utsvävningar lämnade han det redan efter några månaders vistelse, medan hans förträffliga hustru med utmärkt omsorg vårdade honom.

Det tråkiga var, att inte ens detta förbättrade honom.

Så sitter nu den rike Ridderstolpe på ett litet fult vindhemman i sin födelsebygd, där intet längre finns av allt det som fordom omgav honom med glans.

Fadern är död.

Det rika Ridderstolpska huset upplöst — och knappast ihågkommet, än mindre nämnt, av de tusental munsänkare som där ätit, druckit, smickrat värden, och som till tack nu endast lämnat honom sitt förakt.

Sådan är världens lön.

Kommentar och analys

Den fallne adelsmannen som moralisk symbol

Hamilton skildrar här, nästan i ett enda andetag, den totala nedgången:

från rikedom till armod, från beundran till glömska.

Ridderstolpe blir mer än en individ — han är en symbol för en hel samhällsklass på förfall.

Detta är en **memento mori** över den svenska adelns tomma livsstil i början av 1800-talet.

Sida 70 original transkriberat:

wid ett tillfälle, då denne yngling nos ous någon oc tjugu ut- utträde den kunda författaren. man Frihermnan Knörding om honom: Får ni je någon på galm som per ut som ett Kal- padt cholera lik, så åt det Willesbrand? So Lonst Willerbrand: Wild som aa namnet. in kraftigan Kronpobygnad när sällan någon gorse blifvit af natusen utrustal. Merklrum nästan svart nas, merkbrunc ögon, tjorka lappa, kun icke åstadkomma ett bättne ut- sende att denne ynglings. Hauls Mors hette Björkmaant, dotter till den iike Björkman, ägan till bland anna t det Htoru Kjjörkmanska hunt vid Rlgrings gan. Hennio Mor var- åter Juclinna, med namn Larn. titl Jude runde vissesligen återupptäckas uti Willesbrands utrunde. men ej uti haus kuracktes. Haias Far lans hafva vanit en rustande Man, samt fört ett ytterst yppigt lefnadssätt, Han umgitks med och uti Hufvudstadens bernamärte och rikaste kvito, ända till ders han, hitt oförmodadt, rym- de så väl från Hustru och den, som från sene skulder, som betydliggen lans hafva öfverstigit tillgångarne. I från att vara en rikes mans son, samt uppfödd uti den statligarte vaning vid Drottninggatan, fick håll vid 10. ors aldes finna sy uti att mit sin Mer, bivo några ytters

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vid ett tillfälle, då denne yngling var omkring tjugo år gammal, yttrade den kunnige författaren friherre Knorring om honom:

“Får ni se någon på gatan som ser ut som ett kallt blekt koleralik, så är det Willerbrand.”

---

50. Löjtnant Willerbrand: Vild som namnet!

En kraftig kroppsbyggnad – sällan har någon gosse blivit av naturen så väl utrustad.

Mörkbrunt hår, nästan svarta ögon, tjocka läppar — man kunde knappast tänka sig ett mer livfullt och kraftfullt utseende än hans.

Hans mor hette Björkman, dotter till den rike Björkman, ägare bland annat till det stora Björkmanska huset vid Riddargatan.

Hennes mor var judinna, vid namn Larn — det judiska draget kunde visserligen återfinnas i Willerbrands utseende, men inte i hans karaktär.

Hans far lär ha varit en rastlös man, som levt ett mycket yppigt liv.

Han umgicks med huvudstadens mest bemärkta och förmögna kretsar, ända tills han, helt oförmodat, flydde — både från hustru och son — samt från de skulder som säkerligen långt översteg hans tillgångar.

Från att ha varit en rik mans son, uppfödd i den ståtliga våningen vid Drottninggatan, fick han redan vid tio års ålder erfara hur det var att leva fattigt, tillsammans med sin mor, i mycket enkla omständigheter.

Sida 71 original transkriberat:

tarfliga rumm uti en af dess gvandes. Ditta gjorrtte hade säkerhum nin pytte med sig; men det som åtet förbittonde nano kynne var, att hans fordri goda vännes drogo sin undan från haus sällskapt, hvilket dermot hade den invarkan på mig och men Bror, att vi desto närmare gloto och till honom. Ingen dag för- gick, under det men sør boden uti stockholm, som icke vi voro hos honom eller han hos or. Han var den alf- vasligarte, nålittigarte, och mist van- fartt af alla vara cummerate Mo- dom sem endast lifde för Jonen, hole genom flitigt till en lann gudsprucktan, hvilket äfven un- deshölls af halls förträfflige 9n- börmätes en aldri acknignsvär mal. Och enela som jag nu kan finna något felägtigt var att hans andackts öfningas möjhigen skedde med väl ster ortintatien. Innan han V. e. fick gå ut med ers om söndags merkarne uti Kyrkaa, skulle nan på knä lusa sine bonet. Man- märte noga tillse att ungdén Reli- gionen och en Jun käusla des för inplantas uti ungdlomins

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Han och hans mor fick ett enkelt rum i en av stadens gränder.

Detta gjorde säkert intryck på honom, men det som mest förbittrade hans sinne var, att hans forna goda vänner drog sig undan från hans sällskap.

Detta hade däremot den verkan på mig och min bror, att vi kom honom desto närmare.

Ingen dag förgick, under den tid vi bodde i Stockholm, utan att vi antingen var hos honom, eller han hos oss.

Han var den allvarsammaste, stillsammaste och mest välförtrogne av alla våra kamrater.

Mordom, som endast levde för nöjen, hölls genom flitigt till en sann gudsfruktan, vilket även understöddes av hans förträffliga mor, en alltid aktningvärd kvinna.

Det enda som jag nu kan finna något felaktigt i var, att hans andaktsövningar möjligen bedrevs med väl stark iver.

Innan han, på söndagarna, fick gå ut med oss till kyrkan, skulle han på knä läsa sina böner.

Man märkte noga till, att religionen och en sann känsla därav tidigt inplantades i ungdomen.

Sida 72 original transkriberat:

yjärta, samt der får rotfäste, samt icke skines nu ders yta. Lika jaker uidstjerne som vät gudomliga Religion och genom detta lifvit, om den ocs jann, lika falskt bto dess och förvillande blid ders sken om den missta fläck skymmer dess klashet. Din arme Willesbrand är ett lifvande exempel dirpa. Efter Knappa 10. ok skilismesa under hvilken tid Willestrand, till sin olycka, arfde en mycket rik Merlrer, som därjemte gjorde Uståmmte till honom, funno vi honom förvanande hos honom en nedstående förundring. Wi träffades då åtis somt studentes uti upråla. Rik och volig, hade de falska vännes, som flydde honom såsom fattig, anruppt tagit honom i jin stöjande lättsinniga krito. Langrinthet firmes sällan eller aldrig nes ungdom. Han vas nu in- fullkemby Zerbingel; och som naus Met möjligen att för mycket inskränkte hans gällskapskvits, njöt han nu

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Hjärtat måste bli den jordmån där tron får rotfäste – inte bara lysa tillfälligt över ytan.

Lika säker och gudomlig som religionen är i sitt väsen, lika falsk och förvillande blir dess sken, om den minsta fläck skymmer dess klarhet.

Den arme Willerbrand är ett levande exempel därpå.

Efter knappt tio års skilsmässa – under vilken tid Willerbrand, till sin olycka, ärvde en mycket rik moster, som dessutom gjorde honom till sin universalarvinge – fann vi honom förvandlad till oigenkännlighet.

Vi träffades åter som studenter i Uppsala.

Rik och munter, hade de falska vänner, som flytt honom i hans fattigdom, nu på nytt tagit honom i sin krets av stojande och lättsinniga sprätthökar.

Långsinthet finns sällan eller aldrig hos ungdomen.

Han var nu en fullkomlig sprätt; och som hans mor möjligen allt för mycket hade inskränkt hans sällskapsliv i hans tidigare år, njöt han nu desto mer av dess frihet.

Sida 73 original transkriberat:

desto med ohyddad af sin förhet. Lätstennige lynnen äro, alltid svara att hela. Wärit dock af alt att afpassa sviket och tvång till gemniigt och nytta för ynglen— gas. Hvad som deck jakerligen ännu lag sem en tyngd på hans lynne, var skiljomassan från hans far, och huus otlida oc. Jag demme efs det deruf, att han såsom gose, då vr viro vtte sa innesligt förtrolige, ofte yttrade sin hoyrla onskan vara att en gång i virden fa råka sin Far, samt att något kunna unde— stedja honom, och dels af den rga håll, efter slutade Hudus. upplila, där han genom sett ut— märkt goda hufvud, utan flet tog lakali-wamen, företog till Finland, där Fadrin uppeholl sig som Härthandlare. Fadvm nade alltid varit mycket svag för jonen:- Efter återkomsten till Fedirnes landet ingilk, ofva Willesbrund vid Lifgärdet till Härd. men toy dock mart trauspert till riskegemants Hurars. Winstén

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Desto mer ohämmat blev han av sin frihet.
Lättsinniga lynnen är alltid svåra att hela.

Det vore dock allt att önska, att man kunde avpassa växlingen mellan stränghet och frihet till en nyttig medelväg för ungdomen.

Vad som dock säkerligen ännu låg som en tyngd på hans sinne, var skilsmässan från hans far, och hur outhärdlig den varit för honom.

Jag dömer detta dels därav, att han, såsom gosse, då vi voro ännu så innerligt förtroliga, ofta yttrade sin livliga önskan att en gång i världen få träffa sin far — och att på något sätt kunna understödja honom.

Dels därav, att han, efter slutade studier, då han genom ett utmärkt gott huvud, men utan särskild flit, tagit läkarexamen, begav sig till Finland, där fadern uppehöll sig som handelsman.

Fadern hade alltid varit mycket svag för sonen.

Efter återkomsten till fäderneslandet inträdde Willerbrand vid Livgardet till häst, men blev snart transporterad till riksregementets husarer.

(Här tillägger Hamilton namnet **Winstén**, sannolikt en kamrat eller överordnad vid regementet.)

Sida 74 original transkriberat:

deraf blev dock ingen ty det rumlan de efnade sätt som sakoligen dunge- nom skulle underkas, var vidan så införlivade med huus tillvärd, att inga lidanden eller förundringa damte kunde åstadkemma någon förändring rubbning. Han var emedlestid såsom in motrats till- Redderstolpen afhållen af både nammerater och förman, som alla ville hans väl hvilket den- rastlor mot orastadt motarbetades af nalls lättssenne. Willerbrand var äfvri gutik, muntet; och duglig, då dermit Reddesstolpen vas numur och ornglig. Den före förtedd sin kropp ock gål genom lättssenne, den jellnar af rn rå liddeslighet. Följderne blifdock för våda nära nog desamme. men Willisbrand vas och förblifvis jakesligen ogift. Ridderstolpen denmöl dubbelt klan- dervard härom gift. Den förre lides insam, den sidnarlo bekymmer dettraf här äfven förglomt siva pligtet ej atlenadt Jem den, utan äfven som Man oi Fars Döck ny Willesbrands Mer af ves. Ien sides nog med honoms

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Därav blev dock ingen verklig förändring; ty det rörliga och oordnade sätt, som så djupt genomträngt hela hans väsen, var redan så införlivat med hans liv, att inga lidanden eller varningar längre kunde åstadkomma någon rubbning.

Han var emellertid, såsom motsats till Ridderstolpen, omtyckt av både kamrater och förmän, som alla önskade honom väl — vilket dock ofta motarbetades av hans eget lättsinne.

Willerbrand var dessutom gladlynt, hurtig och duglig; medan däremot Ridderstolpe var tung och orolig.

Den förre förstörde sin kropp och själ genom lättsinne, den senare genom rå liderlighet.

Följderna blev dock för båda nästan desamma.

Men Willerbrand förblev ogift, medan Ridderstolpe däremot, gift som han var, dubbelt mer förtjänade klander — ty han försummade inte blott sin plikt som människa, utan även som make och far.

Dock, när Willerbrands mor avled, led han djupt — det var som om hela hans grundval då rämnade.

En tid levde han ännu, men föll småningom tillbaka i samma bekymmersamma vanor...

Sida 75 original transkriberat:

Efter några få ars tjenstgören vid Hurarerne blef den Starke Wellebrands hälsa ja under- grafd, att han nödgades bigära tjenstlidighet; samt företog en ut- pihes visa till Frankrike, 3 talien. videl; men hemkom lam uti båda vinen, hvilket, såsom okootligt; ännu fortfas, och säkerligen u upphet förr nu haus lif. Wid 26. urs ålder tyckes detta borta vara en tung lott, särdeles då man vit att man self varit orsaken till sitt oblida och. Jag bfar dock att detta e förbättrat honom samt har hedt att han, ihuru gånghygande, nästan hvarje dag lupes sig full, samt nälas och öfver sem fordem. Sednast jag jag honom sittan de uti sin vugn klockan J. in ret formorgen vid detja gustgif- vangård, Arickauki punchi, och åtande njurpe. Ja: må Oin Hyste blifva en gådan syndare nådig. Jag tres att naus Mor mnen Lisar. Ferun derligt att han e redan

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Efter några få års tjänstgöring vid husarerna blev den starke Willerbrands hälsa så undergrävd, att han nödgades begära tjänstledighet.

Han företog därefter en utrikes resa till Frankrike, Italien och vidare; men hemkom lam i båda benen — vilket, såsom obotligt, ännu fortfar, och säkerligen skall påskynda hans död.

Vid tjugusex års ålder tycks detta vara en tung lott, särdeles då man vet, att man själv varit orsaken till sitt obehag och sin olycka.

Jag befarar dock, att detta ej förbättrat honom, och har hört, att han — ehuru gånghindrad — nästan varje dag super sig full, samt hånas och förlöjligas av sina forna bekanta.

Senast såg jag honom sittande i sin vagn, klockan tre på morgonen, vid ett gästgivargårdshörn, drickande punsch och ätande njurstek.

Må den Högste bliva en sådan syndare nådig!

Jag tror, att hans mor ännu lever.

Förunderligt, att han ej redan är död.

Sida 76 original transkriberat:

stortat den arma i grufven. Matte gud bevara hvare Föräldra- systa att blifva så sönderslitet som hennes måste vara. Sidan naus 27de år, har jag y sitt den sycklige ungdomsvännea. och da jug härom åvit ernade ga till honom, sade en person hom- kunde honom väl, gå ydit. ty han är sällan eller aldong nycktes. Blade Willerbrand förbisfvit fattig, hade han trö- ligen blifvit en utmukt tru karl, med de goda gifvet som naturen skäukt honom. Nu ates blef han smuckrad som rik, därigenom införd ibland falska vännes. Dit är hårdt att vikedomen, hvarmed man ju mycket kun- de gagna jn väl ny iilf sem pri medmennerhet, hå ofta användes Mlla, så jällan väl. efter men öfvistygelre blif- arfvit efter Mortrodrin, grund- eaken till denne yngledgs olycka- Må hans eempel bäfva in- väckande, vakning

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Stackars arma Willerbrand!

Måtte Gud bevara varje föräldrahjärta från att bliva så sönderslitet som hans mors måste vara. Sedan hans tjugosjunde år har jag ej sett den olycklige ungdomsvännen.

Då jag nyligen hört om honom och ämnade gå till honom, sade en person som kände honom väl:

“Gå icke dit — han är sällan eller aldrig nykter.”

Hade Willerbrand blivit fattig, hade han troligen blivit en utmärkt och trogen karl, med de goda gåvor som naturen skänkt honom.

Men eftersom han i stället blev smickrad såsom rik, fördes han därigenom in bland falska vänner.

Det är hårt att se hur rikedom, med vilken man kunde göra så mycket gott — både för sig själv och för sina medmänniskor — så ofta används illa och så sällan väl.

Efter min övertygelse har just **uppfostran** varit grundorsaken till denne ynglings olycka.

Må hans exempel väcka varning hos andra!

Sida 77 original transkriberat:

6o 5 J:o Brodirne Gerg och Jaque- Gdeleruuta: De hade liksom in låda bröder, förlerat jin Mer vid mååldes. Deras Fur, tillalta delas Öfverståtkållare i Stockholm, till alla delas tra ollk vis dus- vas det äfvvd däruti, att han trorta- de sig i ärmarne på en Mamsell, som dock hade den förtjensten att med ömhet värda hans båda Jones. Di voro hvad, man vallar mycket lofvande gorsas. Deras stu- dus, så väl som deras öfningas uti rit- kensten, gymnartek o. S. v. guk rätkoch tva. Din aldste var något längne och magis, den yngre fit och liten. Båda voro de dock blende, med små ogen, och hade mycket syputycke. Om förre hade ett ovanligt alfvarligt lynne, den sed- nan var dermet mycket mintes och löjlig. Wis bekartskap okelle dels Mos Riddeostolpens, dels på de få barnbales som vi fingo emita, sland de otaliga sem

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

6:o — De två bröderna Georg och Jacques Gyllenram

De hade, liksom många av oss andra, förlorat sin mor vid späd ålder. Deras far var till alla delar en ståtlig man, överståthållare i Stockholm, men till alla delar också *något olika vis duglig* — därigenom att han, trots sin värdighet, till sist "trötte sig i armarne på en Mamsell" (det vill säga: inledde ett förhållande med en ung kvinna). Dock hade denna mamsell åtminstone den förtjänsten att hon med ömhet vårdade hans båda söner.

De voro vad man kallar *mycket lovande gossar*. Deras studier, liksom deras övningar i ritkonst, gymnastik och så vidare, gick raskt och väl.

Den äldre var något längre och magrare, den yngre liten och smärt.

Båda voro dock blonda, med små ögon och mycket behagligt utseende. Den förre hade ett ovanligt allvarligt lynne; den senare däremot var munter och gladlynt.

Vår bekantskap med dem kom sig dels genom familjen Ridderstolpe, dels genom de få barnbaler (sällskap för unga) som vi någon gång tilläts besöka, bland de otaliga sällskapskvällar som hölls i huvudstaden.

Sida 78 original transkriberat:

feremot vankadles för vari uemnargi, och dels på Lengens Gymnärtek. Q under var Furs enklingstid värdet dock jem er mit vido tillsammans. uti den vnnensamma bittra för- lusten af en omm Mer, funno vc ett gemonsamt förenings band. utt var uppforträn rädde dork den stora olikhiten, att desse våda. brödes uppförträdes susem viktigi Stockholms nettas, viro utmärkt qvinnit plädde, melade kert och hade penningar ridan vid 10. år aldes, dea 0.10. då dermot vi brodes altid nollos mycket ländtligt. Såsom exempel hus- på må uti korthet omnämnas, en ot Soupu för 68. öfves 60. pultas, som af Edileriutrarne tillställdes. samlingen skedde Klokkan 4. v. m. de Iffi m.m. severondes, sedan bjöns omkring glaur; punriki, biskoft o. 5. v. Ja mast Jusin tändes frumställdes fullt med spelbröd, hvilka på intetin

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Deremot umgicks vi ganska mycket tillsammans under flera år, dels för att vi voro jämnåriga, och dels genom mötena på Långens gymnastik.

Under vår fars änklingsstid var umgänget dock ännu närmare, ty i den gemensamma bittra förlusten av en älskad mor funno vi ett naturligt föreningsband.

I vår uppfostran rädde dock en stor olikhet.

Dessa båda bröders uppfostran skedde i Stockholms så kallade "nöjeskretsar". De voro utmärkt kvickt talade, sjöngo vackert, och hade redan vid tio års ålder fått egna penningmedel att disponera.

Vi bröder däremot hade alltid hållits mycket återhållsamt.

Som exempel må nämnas:

En *souper* (kvällsmåltid) som bröderna Gyllenram anordnade för omkring 60–68 personer!

Samlingen skedde klockan fyra på eftermiddagen, och vid elvatiden på kvällen började själva måltiden.

Först bjöds omkring glas, punsch, biskvior och så vidare.

När ljusen tändes, framställdes ett bord fullt med spelkort, vilket på intet sätt... [texten fortsätter]

Sida 79 original transkriberat:

saknade utan inem en: kort stund blifvo uptagne af sine besittare. Ingen han tro så otrolet mycket nuncke som genomilade dech Juiu strunat. För och utbölingas, Wkoldesbrandes, Hamiltänges, Willebrund o-s. O. vas anställ en taskope- luri, som underhöllo or, emellan pojklikarne med sin underbara trolldom. Emeltan Klockan 11. ö 12. på nattin hemkom förrt lu- drin, Öfverståthållaren, samt som ai gust rågom för att stilla st valdsamtaslagsmål, hvarmed Jamlingen upplörtes. Streden gällde någon förolämpning, sem Landshöfding Focks Lillason, en ifrig gulari och domkari uti sitt ruriga tillstånd, tilla- tit py att bega emot Willesbrand jom var det alfvarligare gorpa. tilts alskling. Frågrs nu? och en sådan tillställning lämplig gei rent af Klandervard fö gersur, hvaraf bstämt ingen pade uppnått 12. års aldes?

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Saknaden efter de få kortspel som först uppdukats varade inte länge, ty snart blevo de upptagna av sina ivriga ägare.

Ingen kan tro hur otroligt mycket buller, støj och oväsen som genomilade denna stund!

För oss utbölingar — Willesbrandarna, Hamiltonarna, Wulfbands och andra — hade man till och med engagerat en *taskspelare*, som underhöll oss med sin underbara trollerikonst.

Mellan klockan elva och tolv på natten hemkom slutligen värden själv, Överståthållaren, som genast fick skynda till för att stilla det våldsamma slagsmål, varmed samlingen avslutades.

Striden gällde någon förolämpning som landshövding Focks lille son — en ifrig gyllene och stormig pojke, i sitt röriga tillstånd — tillåtit sig mot Willesbrand, som var det allvarligare sällskapets älskling.

Frågas nu: var en sådan tillställning **lämplig** och rentav **försvärlig** för gossar, av vilka ingen uppnått tolv års ålder?

Sida 80 original transkriberat:

Den äldstes olycka tror jag tills en del kan närda sy ifrån den asvarliga kärlek han fattade till Baron G. Ridderstolpes äldsta dotter Lollen sedermera gift med överstolpe- Derutiom Barons Huga Hamilton. e Förtjusning öfver denna utmärkt söta sluka väs gaurka allman, och delades äfven af mig, särdeles då vi voro på landet Hemma vid Danby hole jag på att öpringa mig till däl, för att få aflemna, hennes parasoll som hon qvarglemde. Dock kan jag icke gifva henne hela skulden för den vaghet i brutit hvaraf glig tid äfven under men ungdom. Sina tankar den tiden kunde dock icke sträcka sig så långt jem till giftermål i Edeliruta hadle dem erstämt alfvärligare, Emedles- tid var barnbeerne hans lyckligaste tid, då han ortird fuk vara hennes förklarade brundra. ri, lksem Ruutersköld var Tro- ken adelsvärds vihv. Tifvada sidlman Uifvr delk äfven gifva.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Den äldstes olycka tror jag till en del kan härledas från den allvarliga kärlek han fattade till baron G. Ridderstolpes äldsta dotter, *Lolla*, sedermera gift med överstelöjtnant, sedermera baron Hugo Hamilton.

Förtjusningen över denna utmärkt söta flicka var ganska allmän, och delades även av mig, särskilt när vi voro på landet hemma vid Danbyholm. Jag minns att jag en gång höll på att stupa i diket, då jag skyndade mig för att få överlämna hennes parasoll, som hon hade glömt.

Dock kan jag icke ge henne hela skulden för den vankelmodighet i sinnelaget som min vän visade redan under sin ungdom.

Sina tankar den tiden kunde han visserligen icke sträcka så långt som till giftermål — i den åldern hade de flesta av oss knappast några allvarliga tankar därom.

Emellertid var barndomen hans lyckligaste tid, då han ännu oemotsagd fick vara hennes förklarade beundrare.

Liksom Rutensköld var trånadens riddare i adelsvärlden, så torde den senare även ha blivit gift.

Sida 81 original transkriberat:

Eftes ganska väl slutade stude uti Upsala, dås desse båda broder toyo lanale-examen, blifden aldste anställd uti labrvittet. men blif vid unga ås dos och nedstumd, särdeles, sedan Hago- Humiltine tillentigjerde huusmoj ligen deräcktige förköppningas, samt dog vid några och tjugo- oc alder utvikes. Oin yngre guk ved på så Gardett, däs han ännu åt quas härom lostnant min hust ty vart afvrn blifvit döt, och Lars icki hafva rå- got jardeles almide, ehuru anhad jem en erdeuttig kasl. 8o 9. Bröderne Roland och Wilhelm prinsineriuta: Mid en mindre väl ansedd Fas, Stats suriteran, och in fugana Ner, lifde desse båda pykas nära roy lika magne fikt som Riddisstorpen och Unsrutrio. Deras Karalterir alsagde her vispige och opelstlige.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Efter ganska väl avslutade studier i Uppsala, där dessa båda bröder avlade kansliexamen, blev den äldre anställd vid lantmäteriet.

Men han dog vid unga år, nedstämd och sorgsen — särskilt sedan Hugo Hamilton tillägnat sig hans möjligen berättigade förhoppningar [på Lolla Ridderstolpe].

Han dog således vid några och tjugo års ålder, ogift.

Den yngre Gyllenram gick sedermera in vid Livgardet, där han ännu var kvar vid den tid jag skrev detta. Min hustru har hört, att han blivit döv, och därigenom ej kunnat göra någon vidare karriär, ehuru han eljest haft en utmärkt gestalt.

8:o 9:o. Bröderna Roland och Wilhelm Printzensköld.

Med en mindre väl ansedd far, en statskommissarie, och en foglig mor, levde dessa båda pojkar nästan lika muntert som Ridderstolpen och Gyllenram. Deras karaktärer var av naturen kvicka och opålitliga.

Sida 82 original transkriberat:

Wännes voro de, eller ville åtminstone vura med alla. Utaf få voro de dock virkligt värderad, hvilpit ofta nog, has i vidden, nändes, ja dus klappande, smikande och pmlilande karlas. En sardeles gelaghu nyttjade desse brödes, att ja till syarne upphöja hvaandra: Roland försäkrade, ad infinitum, att Wilhelm väsden flitigärte och kunnegarte yngling i Koldra: Wilhelm vas ater jemb på tungan; att Roland hade ett ygsperligt nufvud, låste med den medt förvanande lätthet och ifvid o. s. v.-. Wi andra väsderade trodrakurliken, mem lemnade det andra pläddvit åt sitt värde. Iankle och Hofsrätts ikamin toyo de båda. den yngre Wilhelm lared nu asvru vara en ganska ordentlig karl. Oin åldde gick deremot inn vid LisRegimi Dragonis, buk julst maitriore, med

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vänner voro de — eller ville åtminstone vara det — med alla.
Av få voro de dock verkligen värderade.

Ofta nog, både i världen och bland bekanta,
nämndes de som smickrande, lismilande och smilande karlar.

En särskild vana hade dessa båda bröder:
att till skyarna upphöja varandra.

Roland försäkrade — *ad infinitum* —
att Wilhelm var den flitigaste och kunnigaste ynglingen i kollegiet.

Wilhelm, å sin sida, var genast på tungan med att förkunna,
att Roland hade ett ypperligt huvud,
läste med den mest förvånande lätthet och ihärdighet, och så vidare.

Vi andra värderade brödrakärleken —
men lämnade det övriga åt sitt värde.

Båda togo kansli- och hovrättsexamen.

Den yngre, Wilhelm, lär nu vara en ganska ordentlig karl.
Den äldre gick däremot in vid Livregementets dragoner,
men just med mindre lycka...

Sida 83 original transkriberat:

thy utföljande baon, dåliga affär- rer, en Ljuklie kropp, samut nog vid några och tvittio Los åldit..
pland mine ungdlomsvänner voro desse, som i allmänhet ansagor för, och merligen äfvud förtjenade
näm- net af galska nyggliga görsur, ibland dem, med hvilka jag, för men del, melst sympatiseonde. Jag
äget, e iller nugnren någon slags jympathe, med i ordnisgen den de 10o Fredric Koppius: Han vär gen
till f. d. PurtitueRadet, sedermera prindenten gabruel Koppius: Wara vades voro Aummiratet, och i
15jd som bam deraf voro ei och timmeligen ofta tillsammans. Hvad som äfven un- der itt års tid,
förde on anslä mera tillsammans var att vas förträff ligt, förut omnämnde Informaror Bergström, kå
under detta åvit vat Infermäter för poppius- med han fann honom snart alts för ötel och olöjlig, öfve-
lemnade henom sedermesa åt opviten Witults sedning, jem,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Ty utförsbacke, dåliga affärer, en sjuklig kropp,
samt döden vid några och tjugo års ålder —
sådan blev slutet för denne yngling.

Bland mina ungdomsvänner voro dessa,
som i allmänhet ansågos för,
och mer än väl förtjänade namnet av,
"ganska hyggliga gossar".

Bland dem, med vilka jag själv mest sympatiserade,
räknar jag dock inte dessa.

Jag ägde — och äger ännu —
ingen egentlig sympati med den ordningens människor.

10:o. Fredric Koppius

Han var son till den förre justitierådet,
sedermera presidenten Gabriel Koppius.
Våra mödrar voro förtrogna,
och i följd därav voro vi ofta tillsammans som barn.

Vad som även under ett års tid förde oss ännu närmare,
var att vår förträfflige, förut omtalade informator Bergström,
under detta år var informator även för Koppius.

Men han fann honom snart alltför lat och olustig,
och överlämnade honom sedermera åt
sin något strängare efterträdare Witts ledning.

Sida 84 original transkriberat:

oackttadt sin qvicka och likande poiser, hade ett ytterste dyrtes Jös- deles dyrtest vade lynne och utruu- de, Koppins genomgick emedlertid Stockholms Gymnasium, var under peu upsala tid, dås jag e rätt minea om kall ens till någon eramin bland Lerbinglarnes antal, häelte och drack temmeligen, men laste; uiti, samt utvecklade sy icke till sen fördel vid Lärovärket, des pan dock, uti sin Mortrödes Lands- pöfding Haus Gästas hus, hade nåseldet bästa tillfälle till in- nämtandet af bildning. Rå till sett yttre, med en liten undersätrig kropp och liflört något bärkt utbunde, vas hans änn det yttr likt. Ifrån Uprala geck han een på Fysta gårdit, däs härom ett trors på hans lynne och af- nasts sätt, ett litits soten uppträ- de erpe san honom och vas afle- Kenling Carl Johan har ikert net må inarras.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Oaktat sin kvicka och lekande poesi, hade han ett ytterst dyrt, ja alldeles dyrt älskat lynne och uppträdande.

Koppius genomgick emellertid Stockholms gymnasium. Under sin Uppsala-tid, då jag dock ej rätt minns om han kallades till någon examen bland lärjungarnas antal, hällde han och drack temligen mycket, men läste litet, samt utvecklade sig icke till sin fördel vid läroverket, där han dock, i sin mosters — landshövding Haus Gästas — hus, hade de bästa tillfällen till inhämtande av bildning.

Rätt till sitt yttre, med en liten, undersätsig kropp och lifligt, något bakåt lutande hållning, var hans ansikte däremot icke olik. Från Uppsala gick han sedan på Första gardet, där härom ett rykte — på grund av hans lynne och af naturens sätt — ett litet sårande uppträdde, sägs ha förekommit mellan honom och vår avlidne konung Carl Johan; hur det därmed må hava förhållit sig, vet jag icke.

Sida 85 original transkriberat:

Troligun för sen Färsskuld, blef- poppius äfven ordennann offius nes Kinungen. Jurom saanu blef han vid ett tillhålle, få hxulenen Rerenblad icka myuknat nå gen hyendem utanfer Stockholm, af Exillienien Brake, skickad till Berenblad, fer att från Konungiu efterfråga hans nälstotillstånd. Waglaget vas yttert, smutrist och affwtor och gemult, samt Koppius Kio- stänkt af omuts upp till cronen. vidåterkomrn, Varom sådan hade han den djurfheten att oanmäld inträda uti Konungiu Jangkammari, min blif geart utberad af Keningen mederden- sertio ponnius, Jertis Noppius. Under det Brake blidkade den uppritade Nonarkiu, för att ervida Koppius ett börnyatt Jidnan tillträde, blif den varre, uti vucktrummit, ett väl bnrättadt srukertberd, med Branoin, portes stekt lök o. §. 5. Efter att hafvi

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Troligen för sin fäders skull blev Koppius även ordonnansofficer hos konungen. Görande så, blev han vid ett tillfälle, då friherre Reenblad icke syntes någonstades utanför Stockholm, av excellensen Brahe skickad till Reenblad för att från konungen efterfråga hans hälsotillstånd. Vädret var ytterst smutsigt och avskyvärt, och Koppius kläder stänkta av smuts upp till kronan. Vid återkomsten, varom sådan, hade han den djärvheten att oanmäld inträda i konungens sängkammare, men blev genast utberad av konungen med orden: »Ser ni, Koppius, under det Brahe blidkade den upprörde monarken, för att bereda Koppius ett förnyat tillträde, blev denne varse, i vaktrummet, ett väl berett frukostbord, med brännvin, stekt lök o.s.v. Efter att hava...«

Sida 86 original transkriberat:

intagit några supas, deruppe några glas porler, så ytteslignne en Sup. o.s. v:) samt på låste sätt sökt trista sic- öfver motgungen, blif han åter nådigt inkallao; men just som han stående framför Kenungen, skulle framfera sett ärende, åstadkom den goda srukerten en stask vaneur eller nut ut räpning, som slog den för all lukt så finkandge Monaken midt i nhrbu, hvarrie han med utsträckta händes yttes- ligare utrönade sortis poppjus. Jertis Koppius; och sedan blef- nadens derr för alltid tillsluten. oacktadt att Noppius varkund som en drinkari, blef nar gift med Lifmednus Edholms utmäskt vuckra Dotter; men han var och förblef oförbätterlig, hus nu mårt lemna Husru och bar maste taga afsked, från Regimuutet, samt är skickad till Grifvr an- Karovarels Egendom Byrta, för att dås förbuttrus; men heta

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Efter att ha intagit några supar, däruppe några glas porter, så ytterligare en sup o.s.v., samt på löjligt sätt sökt trösta sig över motgången, blev han åter nådigt inkallad.

Men just som han, stående framför konungen, skulle framföra sitt ärende, åstadkom den goda frukosten en stark vändning, eller något utbrott, som slog den för all lukt så finkänslige monarken mitt i näsan, varvid han, med utsträckta händer, ytterligare utropade:

»Sortis, Koppius! Gå ut, Koppius!«

Och sedan blev nådens dörr för alltid tillsluten.

Oaktat att Koppius var känd som en drinkare, blev han gift med livmedikus Edholms utmärkt vackra dotter; men han var och förblev oförbätterlig.

Han måste nu lämna hustru och barn, ta avsked från regementet, och blev sänd till grevinnan Korvarels egendom Byrta för att där förbättras; men heta...

Sida 87 original transkriberat:

huus omåttligt beta och förstörda, utseende tyckes tillkännagifva den jelplige Juparen. Säsom ondan frucktas jag och att han kom- mer att genomvundra detta lifvit. Ett förledande dåligt jullskap för honom så väl som för alla var: 11o Ireas Wallen: Brersen till dln förträfflige Eokibrkopen, och, a jemte sin syster, såsom iget varn, uppförträd af honom. Wallen var liten till vaxten, ytterst. liflig uti att hvad han förnog sig, mid blå blixtrande ögen ock ljustrunt has. Wi gjorde paus likantskan först hos Merfan; men träffade ho- nom sedermera öfveratt ochs vara andre cammerales voro Jambesu ofta hans Farbro predikade uti Storkyrkan, försökte Mertes Jeanna alltid att fö ors med sig det. Das truffades alltid brorsoren på orgel- lacktaren, däs äfven vi hade vas plats. Få med uplyftande ryud- ningar fer rulen, kan man

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Hans omåttligt bleka och förstörda utseende tyckes tillkännage den hjälplöse supören. Säsom sådan fruktar jag också, att han kommer att genomvandra detta livet.

Ett förledande dåligt sällskap för honom, såväl som för alla, var:

11:o Ivar Wallen: Broder till den förträfflige biskopen, och, jämte sin syster, såsom ett föräldralöst barn uppfostrad av honom.

Wallen var liten till växten, ytterst livlig i allt vad han företog sig, med blå, blixtrande ögon och ljust runt hår.

Vi gjorde hans bekantskap först hos morfar, men träffade honom sedermera överallt, då våra andra kamrater voro gemensamma.

Ofta, när hans farbror predikade i Storkyrkan, försökte moster Jeanna alltid att få oss med sig dit. Då träffades alltid brorsonen på orgelläktaren, där även vi hade vår plats.

Med uppriktiga rysningar för minnet kan man...

Sida 88 original transkriberat:

syllan få häs i vidlden, att att heru Erkebiskop Wallen predika jant höra dåvarande brychnesten uti storkyrkall, sedermera prisi- denten Rosen Hula på oryeln. Mid utmärkt berom genomgrik Wallen Stockholms gumnasum. Han vas omtyckt afalla, och mungen lyck- önskade Erkebisköpen att äga den lofvande Brononen, såsom ersättning för tresten af igne barn. Emedlistad år Wallén ett lifvande exempel på, nuru angeläge den quinliga lidningen och omsorgen är för ungdom, den nemligen, som lemnas af en gumna v ordets fullständiga bilydelse, hvars rina riligora kärta, icke kan kanna elles taika, än mindrr lära eller inplånta annat an det goda. Danguinem kall till, och med den moderliga omsorgen essättas. af Erkebirkonen hade visserligen den unge Brorsonen det bästa exem- pel att följa, samt erhöill de fader- lighete rät och tillrättavisningar. vill hans Fru var denmot Hycks- ligtvis en skapig sjölla, som intagen af Brirdbarins fågra

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Sällan får man här i världen höra herr ärkebiskop Wallen predika, samt samtidigt höra dåvarande brukspredikanten i Storkyrkan, sedermera presidenten Rosenhane, på orgeln. Med utmärkt beröm genomgick Wallen Stockholms gymnasium. Han var omtyckt av alla, och mången lyckönskade ärkebiskopen att äga den lovande brorsonen, såsom ersättning för trösten av egna barn. Emellertid är Wallen ett levande exempel på hur angelägen den kvinnliga ledningen och omsorgen är för ungdomen — den nämligen, som lämnas av en gumma i ordets fullständiga betydelse, vars rena, religiösa hjärta inte kan känna eller tänka, än mindre lära eller inplantera något annat än det goda. Däremot, kall till och med den moderliga omsorgen ersättas av ärkebiskopen, hade visserligen den unge brorsonen det bästa exemplet att följa, samt erhöill de faderliga råd och tillrättavisningar. Men hans fru var däremot olyckligtvis en skaplig själ, som, intagen av beundran för några...

Sida 89 original transkriberat:

utseende, allsag sin Man väl strång. samt gjorde alt för att skammatbert och forstera dem. Dit onda närty vart och tra mycket lattari att få vind i siglen, an det goda, här i vislden- Erkebiokonius bemodande blifva srakt. Iere, och förde honom säkerhym uti en att för tidig graf; Erke IEsKonennan lyckades. Hen lifver ännu och mås väl Mid betydlig kistnad blif den unge- pallen, för att äfven uti Uprala, hafva bättre tillsyn echtett hem- iaurderäd nor profirtes Göbring; men honom rpelade natt alla mig- liga iprutt, fuk hemligen penten. gar ifrån Fartern, sedan han för- stort den han erhållit från Farbro- drin, samt blef på det sättet in riktig rumlare. Hans utmärkt goda husvud hyelpte honom att taga Juredico filosofirka ixamin; min han blef, nert derefter, emot Farbro- Krins varningar, militais, gilkin, föratt uti stryka öfver med hastassen, vii hia Artilleri, fick dock mart en denna med barn, öfver kopades af skuldes, samt nödgudes rymma

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Utseendet var alltsammans väl stramt,
och man gjorde allt för att skämma bort
och förstöra honom. Det onda får
alltid mycket lättare vind i seglen
än det goda här i världen.

Ärkebiskopens bemödanden blev svåra,
och förde honom säkert till en för tidig grav;
ärkebiskopens efterträdare lyckades bättre.
Han lever ännu och mår väl.

Med betydlig kostnad blev den unge
sänd till Uppsala för att även där
ha bättre tillsyn och ett ordentligt hem,
under vård av professor Göbring.
Men honom spelade nästan alla möjliga spratt,
och hemligen pengar från fadern,
sedan han förstört det han erhållit
från farbrodern.

På det sättet blev han en riktig rumlare.
Hans utmärkta goda huvud hjälpte honom dock
att ta juridisk-filosofiska examen.
Men kort därefter, emot farbroderns varningar,
blev han militär, gick in i artilleriet
för att där kunna stryka över med hast.

Väl i artilleriet fick han dock snart en skuld,
och överhopades av bördor,
så att han nödgades rymma.

Sida 90 original transkriberat:

öfvis till Ryrland. Dv sednaste under- rättelrernet därifrån innehöllo att han däs var Härtlåkari. Till räga på den acktnings värde Erkihokopius vttra Valk, hvilke han så öfver- full mäste tomma, fick, den för sin utmärkta skönhet och älskvärda värende öfves hela Hupvudstaden ja omtyckta Brordottrin Grita Wallen, som Erkebirkopen gifl brredt till H. H. Nattvard, få år derftes, och 14. dagar efter ingånget acktill- skap med en Löjtnant vid Dalngimi ström, en litin dotter. Han väs- en slagtinge till Gokibiokopinnan. Ward det nog jagt om minniskan Din urne Erkebiohopius djupa hal, skakades in till Roten. For sin död hade han dock den tillfrids ställelren att si Brorskottrin i hennes tärfligt inkla hem, så- som en acktad Mor för 4. barn. genom sitt stetla intagande värende återvann hen snast uti Dalorten allas acktning; Liksom Erkebirko- pen några ur efter sett besök i födel rbygden dog till saknad för hela riket. Uti Svenska polhm

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Överfördes till Ryssland. De senaste underrättelserna därifrån innehöll att han där var fältskär (militärläkare).

När det gäller den aktning svärda ärkebiskopens uttalanden, vilka han så överfullt måste tömma, så fick den för sin utmärkta skönhet och älskvärda väsende i hela huvudstaden så omtyckta brorsdottern Greta Wallen – som ärkebiskopen själv hade berett till Herrens heliga nattvard för några år sedan – fjorton dagar efter ingånget äktenskap med en löjtnant vid Dalregementet, en liten dotter. Hon var en släkting till ärkebiskopinnan.

Nog var det hårt för människan: din gamle ärkebiskops djupa själ skakades in till roten.

Före sin död hade han dock den tillfredsställelsen att få se brorsdottern i hennes anspråkslösa hem, såsom en aktad mor för fyra barn. Genom sitt ständigt intagande väsende återvann hon snart i Dalarna allas aktning.

Liksom ärkebiskopen några år därefter, då han besökte födelsebygden, dog till saknad för hela riket.

Uti Svenska posthum... (fortsättn).

Sida 91 original transkriberat:

boken, samt sine undekningar har nan dock lemnat sveriska Folket det dyrburmste tertemuete. jag måste nu sluteligen äfven nämna någrn ordom vännen 12o Geory, dels för att få Dussenet fullt dels för att något omnämna gumna: stik lifvet, som var var kärarte förtrö- else, näst ter att få vara hos Merfars- gymnastsk vännen Georg, det enda hamn er ägde på honom, var född- uti sendon, och då var bekantskip gjordes nyligen kommen därifrån att han icke kunde tala ett örd hvin- ska. Han var af ett yttert våldsamt Jennelag och ville slåk vid den min- sta anledning till förolämpning.. Möjligen för vårt namns skruld, som var Rngllskt, slöt han sy jardels till mig och min Brot.. Rorsarne på Gymnartikeu voro inkelade uti brotaet:; Jag vas så kallad Rotmastan för den yngsta Roten, och Gurg demiti- mi näomst man. Jagbus hjustaus gör vän med alla cammeratirne på gumnastiken, undantagande Baro- nerne Bende från Erisberg, 20

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

I boken, samt i sina anteckningar, har han dock lämnat det svenska folket det dyrbaraste testamente.

Jag måste nu slutligen även nämna några ord om vännen Georg, dels för att få dussinnet fullt, dels för att något nämna om gymnastlivet, som var vår käraste förtrolighet. Näst efter att få vara hos morfars gymnastikvän var Georg det enda namn jag ägde på honom.

Han var född i Södermanland, och då vår bekantskap gjordes hade han nyligen kommit därifrån och kunde inte tala ett ord finska. Han var av ett ytterst våldsamt kynne och ville slåss vid den minsta anledning till förolämpning.

Möjligen för vårt namns skull, som var engelskt, slöt han sig särdeles till mig och min bror. Rotsystemet på gymnasiet var indelat i brottningar; jag var så kallad Rotmästare för den yngsta roten, och Georg den till mig närmast man.

Jag hade just då gjort mig vän med alla kamraterna på gymnasiet, undantagandes baronerna Bende från Ericsberg...

Sida 92 original transkriberat:

voro klemige, men ridan då högfäs- dige, samt icke underkasta sig den ordning och dereiptin, som sig fordra- de afmen Röte. I följd derup gaf jag dem en någorlunda haldyrin. lig tillrättavisning nästan dagligen. på längden blef detta tidsamt, hva- före de allförde plagemåll öfver dems erhandlingvute på gymnartekuu för deras Fter och han för profuser ding, hvilket hade till följd min- afsättning jäsom Rotmätar, samt nedflyttning järom lagste man uti Roten. Georg blef sålunda uphöjd till var anförare; men hela Roten och han erynneshet, blef häröfves så uppbragt, att Baronerne Bonde holto på att blifva vmnt af sönderbultade, murte för altio lemna gymnartekuu Hvariftes Georg och alla de andri- gerlbon åter begärde mig som Pitmastari. Dettu väst vackist af Gery, och en ster siges för nikel. War vauskaje Knoto lides- mera ändå fastan för eila ripit; men nu äget jag ej det

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

De voro klena, men redan då högfärdiga, och ville inte underkasta sig den ordning och disciplin som de krävde av den övriga roten. Till följd därav gav jag dem en någorlunda halvhögtidlig tillrättavisning nästan dagligen.

Med tiden blev detta tidsamt, varför de framförde klagomål över denna behandling inför gymnasiets föreståndare och professor Djurberg. Detta hade till följd min avsättning såsom Rotmästare, samt nedflyttning till lägste man i roten.

Georg blev sålunda upphöjd till vår anförare. Men hela roten, och särskilt han själv, blev så uppbragt över detta, att baronerna Bonde höll på att bli ordentligt sönderbultade, och måste för alltid lämna gymnasiet.

Därefter begärde Georg och alla de andra kamraterna åter att jag skulle bli Rotmästare. Detta var vackert av Georg, och en stor tjänst för mig.

Vår vänskap knöts därigenom fastare för hela livet; men nu äger jag inte längre den...

Sida 93 original transkriberat:

ringarte begripp om hvar vännen Geerg ut tillfinnandes. Jag skulle nästan tro att han blifvet Hand- landi. Sedan 10. år ålder hafva vi ej utt elles herts talas om hvaran- ära. Det skulle dock ännu rva mig om er handelnin träffades nas i visden. Dena omnämnde voro vara igentelige Stockhohms vannet, Auru vi visserligen till utsuudet kände många andra, och frättades med dem. Wart um- gångs med de här tecknade vas- dock gände obetycktigt, nedan- tagandes med angust Ekoldelrand andra och Willesbrand. Divoro vall- mänhet redan vid den tidnn att för bine ock pragtgi Huas ter och. Dessutom hade ii vida stör dragnings Traft på vara på tidige sttendes till Mirfar och Metrarna, att till någon afalla Kuimmeraterne, MorJuk hus vas det gartfriarte jum

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... ungefärlig begrepp om var vännen Georg kunde befinna sig. Jag skulle nästan tro att han blivit handlande. Sedan tio års ålder har vi inte alls hört talas om varandra. Det skulle dock ännu glädja mig om en sådan tillfällighet träffades någon gång i världen.

De nu omnämnda voro våra egentliga Stockholmsvänner, ehuru vi visserligen till utseendet kände många andra och umgicks med dem. Vårt umgänge med de här tecknade var dock ganska obetydligt, med undantag av August Ekelöw, Deland, Andra och Willesbrand.

De voro i allmänhet redan vid den tiden mer benägna för nöjen och praktfulla husfester. Dessutom hade vi vida större dragning till våra dåtida studiers tillflyktsort hos morfar och mostrarna, än till någon av alla kamraterna. Morfars hus var det käraste hemmet.

Sida 94 original transkriberat:

girna kunde finnas. Då hans plager ej vore att för svare, ville han två giora hafva sitt lilla parti hvarje afton. Dessutom värda äfven alla OlofRättens leda metes blde åldri och yngre, samt alla andra bekanta väl- keneri näl sour helet. Ingen dag ferguk dä y min Fur, na- gen gång behörtl Merfar, som äfven ätskade henom som igen son. Den gämte lysande mannas utseende tjustnade alltid vid hans Lrkastalde. Su och då vi byten. gar inträdde. En afton då jag blifvit lidig före Henning, samt, emot vanan gått det fir honem, blef dock vrstortningen ster, näs tvinne främmande Kuslas kom- mo inbarandes med var ginan- jamme tille alskling. Henning nade halka emkull på Drott- ninggatan, ej mycket långt fraa Merskr, hvarvid in geri haftigt åkt uti in

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Gärna kunde han finnas där. Då hans plikter ej voro att försvara, ville han dock alltid ha sitt lilla parti varje afton. Dessutom voro även alla i Olof Rätters ledamöters både äldre och yngre, samt alla andra bekanta, välkända och väl samlade hos honom nästan hela tiden.

Ingen dag förgick där jag inte såg min far, någon gång även hos morfar, som också älskade honom såsom en son. Den gamle lysande mannens utseende tjustade alltid vid hans sällskap, så också när vi ynglingar inträdde.

En afton, då jag blifvit ledig före Henning och – emot vanan – gått dit före honom, blev dock förtretet stort när två främmande kuskar kom inbärandes med vår gemensamme vän och älskling. Henning hade halkat omkull på Drottninggatan, inte långt från morfars hus, varvid en häftig inre skada hade åsamkats honom...

Sida 95 original transkriberat:

chuisi, samt körde binet utaf- den uilte petten, utan att dock deraf nenta sin fard, Henneng, jom uttii agt ett mödigt lynne vad dock 2ne kommande Hurns, då hrn kande att hal nilf ej runde gu, att de skulle bäva: honom till Huset No 68. en trappa upp; in marklig gals närvaro af en gork vid Joak ålder. Lisi Hedrias Ekström förbant genast benet; och alt blef, gude erfråter tra. Forrt uti Salen hos Mortar, dånade den lilli- räckte galen af smästan. Ett rydligt ögenbluck för oc andra. min väll att han så länge kende uppehålla mödet. Detta vas vissisligen det första puvty var, ej det rista afvintyrit som mil Brir mårte genemya. Hi- trntills när dock, gudi lof: den Hyrte underliqnet bevarat ho- nom. Jai måtte det fortfara. Ilåll år och has altid varit en ster del af mig self. om

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... och körde benet ur led på det yttersta sättet, utan att dock därav mista sin fart. Henning, som alltid ägt ett modigt lynne, bad dock de inkommande kuskarna – då han kände att han själv ej kunde gå – att de skulle bära honom till huset nr 68, en trappa upp. En märklig händelse i närvaro av en gosse vid 20 års ålder.

Läkaren Hedrias Ekström förbant genast benet, och allt blev – Gud vare tack – åter i ordning.

Förr, i salen hos morfar, dånade den lilla räckten av smärtan. Ett rörande ögonblick för oss andra. Min välvilja var, att han så länge kunde uppehålla modet. Detta var visserligen det första provet, men ej det sista äventyret som min bror måste genomgå. Hittills har dock, Gud ske lov, den Högste underligen bevarat honom. Måtte det fortfara så.

Hållning och hans lynne har alltid varit en stor del av mig själv.

Sida 96 original transkriberat:

jan för lefva, samt erkar fortsätte denne anteckning, komma hvili- nerligen en del af hans äfventys att häruti inga. Hans handelse- rika lef vord dock bärt om hans self antecknade tyl dertill är jag en förster klapade; men som jag utan henom ver ett intet, fåt han unrägta den del deraf som i detta kluttes kan kemma att intagas. sista året som min Fas- vas bosatt uti Htufvudstaden, vo skedde för första gången den stora ovanligheten att men rrrer och jag en enda dag af vårt lif varit åtskiljde, ja, Kuannart: pagon hit snade vi srr vant ata wrar temmen y ii tydes namna aldrig utan hvarandra. dit vus i början af apvil må- nad. Mine Fas skulle rva hem till Danbyholm, dels för att uti se till sitt landttruk dels för att jaga. Hallo irlju dende till mig, att följa ho-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Jag får leva, och orkar fortsätta denna anteckning, kommer naturligen en del av hans äventyr att härigenom ingå. Hans händelserika liv vore dock bäst om han själv antecknade, ty därtill är jag alltför svagt skapad. Men eftersom jag utan honom vore ett intet, så får han ursäkta den del därav som i detta kladd kan komma att intagas.

Sista året som min far var bosatt i huvudstaden, skedde för första gången den stora ovanligheten, att min bror och jag en enda dag av vårt liv varit åtskiljda. Ja, kanhända någon gång har vi varit så, men aldrig utan att det genast nämnts och känts.

Det var i början av april månad. Min far skulle resa hem till Danbyholm, dels för att se till sitt lantbruk, dels för att jaga. Han tillät mig följa honom...

Sida 97 original transkriberat:

nime, vär natusligtvis på det peyta smeckrande, och hvarades genast medga. We voro berta omkring åtta dagar; men huru grufligt jag sakna de med Henning Itus ej att lbe- skriva. Hvadji portdag skrif han till mig och jag till honom. Vid hemkomsten från en jakt på andra rdan gammertad, uti Lunda socken, hvarunder jag, som dock var oberäpnad tätl invid pappas jida, fir mycket illa, fick jag bef- från Kenning. Han hålle då varit dels nå ettt stert hemkomol hos vas rika värdenna Fri Björk- man, före gifte sig för anctra gången med Lundshöfdrng skol- destrand, och suteligen dog Sverk- sig fattigdom, Murii hennio natt- karil förut varet af relfvis, dels pa en Barnbul på Hotte Thos dåvarande Drottningens Sirideras Hotmarterinnan Madami som hade en litin - Pacheri Jardelio tack dottes. Davarande Kronprinsessan Jonplunt hade trampnt denning på soten

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... men naturligtvis på det mest smickrande sätt, och jag svarade genast med ja. Vi voro borta omkring åtta dagar; men hur grufligt jag saknade Henning under denna tid är ej att beskriva. Varje dag skrev han till mig, och jag till honom.

Vid hemkomsten från en jakt på andra sidan Gamleby, uti Lunda socken – där jag, som dock var obehäpnad, ställt mig tätt intill pappa och var mycket nära att råka illa ut – fick jag brev från Henning.

Han hade då varit dels på ett stort hemkomstkalas hos vår rika värdinna fru Björkman, som före gifte sig för andra gången med landshövding Sköldestrand, och slutligen dog i svensk fattigdom, hur mycket hennes nattkärl förut än varit av silver; dels på en barnbal på Hôtel Thors, dåvarande drottningens hovmästarinna Madame *** som hade en liten [fosterdotter].

Den dåvarande kronprinsessan Josephine hade trätt denna på scenen...

Sida 98 original transkriberat:

samt klappat honom på huf- vuedet, och sagt till honom. Ss- lät mig min tille görse; att detta berättade han i sitt Irif. Jag åter beskorf för honom, huru pappa och jag varit att i sno- slask kela dagen: att pappa straxt utanför ett hemman Skogstorn, jorna hade närma- re än 1. mil till någon gränne skjutit en hare: att er förvillat och uti skogen, så att semlige af jagarne rädde en att gå åt höger andre ut viustes; att vi sluta- teligen träffade på en Kohlbotter dal en bru barnvagn var kvar- lemnad, samt tiken till att barn likt utanför kohlkojan: att vi danginem på en gångetig leddes fram till Skögsterj al- deles uttröttade: att vid var- ankernst det en ster grio kom- us stugan, jamt opräng emellan vinen på mig, så att jagvas nära att fälla: att pappa-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... samt klappat honom på huvudet och sagt till honom: *"Så, låt mig min lille gosse"*. Detta berättade han i sitt brev.

Jag åter beskrev för honom hur pappa och jag hade varit ute i snöslask hela dagen: hur pappa, strax utanför ett hemman vid Skogstorp – som hade mer än en mil till närmaste granne – skjutit en hare; hur vi sedan förvillade oss i skogen, så att somliga av jägarna råddes att gå åt höger, andra åt vänster; hur vi slutligen träffade på en kolbotten där en brun barnvagn var kvarlämnad, samt hunden bundet utanför kolköjan; hur vi därefter på en gångstig leddes fram till Skogstorp, alldeles uttröttade; och hur, vid vår ankomst dit, en stor gris kom ur stugan och sprang rakt emellan benen på mig, så att jag var nära att falla; hur pappa...

Sida 99 original transkriberat:

emedan stugan vis ytterst marker och folket nästan sago ut rom vildas, jatte sy på en stol, och sade fotterne på en annan: att gur lade mig på en små bauk af träd, som stod framför matber- det, med huvudet på en skjut- vacka, samt jernade godt men skulle vända mig uti sommu, hvarvid jag fötl midt uti hund- nogen som lag på golfvet, hvil- kit hade till följd ett allmänt Hagsmål iblånd hundarne, och fullkemlig. uppstandelne uti la- grit o.5. 0. Ja hemvägen bli väderliken så svas att vr märte röka rkygd under en ster yran. att detta vas för mig ganska pitteriskt, samt gls aldrig utus mite minne. Ginemval och uttröttade, koppades vi att gi- nast vid nemkomsten få in god hvila; men då minnes jag att gamle Krortin Lundmast churu sint det ves om aftonen gjern sin upepvagleng vå pap- pen å stå bogat Grimma-

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... emedan stugan låg ytterst avsides och folket nästan såg ut som vildar. Jag satte mig på en stol och lade fötterna på en annan. Pappa lade sig på en smal bänk av trä, som stod framför matbordet, med huvudet på en skyddsjacka. Han sov gott, men skulle vända sig om, varvid han föll mitt i hundflocken som låg på golvet. Detta hade till följd ett allmänt slagsmål bland hundarna och fullkomlig uppståndelse i lägret, o.s.v.

Hemvägen blev väderleken så svår, att vi märkte röken tryckas ner under en stark yrande storm. Detta var för mig ganska pittoreskt, och glömmet jag aldrig ur mitt minne.

Genomvåta och uttröttade hoppades vi att genast vid hemkomsten få en god vila. Men då minns jag att gamle klockaren Lundmark – hur sent det än var på aftonen – gärna gjorde sin uppvaktning hos pappa, stående på stora grimman...

Sida 100 original transkriberat:

dagen därpå näs poppa och juc- började jammpraka om Hinnings ngm och vara landthen afvintyt mennes jag så väl att jag jädet till pappu i pappa skall få se att Kenning med tiden Vis Hof- mann och jag ländtman? pappa skrättade derät; men jag mådde sant. Mill Karlek till pappa var så utomdentlig, att blott jag fick vara med honom, säknade jag intet häs i vislden, om y rå Henneng. Innan jag öfvergisves Stock kobuolifvet, som jag för ämne går- gen lemnade vid 10. åro ålder, maste jag nämna, dets, uti jag derunder vid en så kallad Pustitie Råds middag, för första och nita gån- gen i mmen lefstid blef fulllaf stärka drycker, samt dels att jag ägde mid igen Hund, en äyta pudel Tilemagiu; Joig som hvilken jag, dergöru Utte velp, fick af Wittiene Görta Wackt- miertes pea sistak. Men seler- magen blef sedesmera min

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Dagen därpå, när pappa och jag började samtala om Hennings namn och våra lantliga äventyr, minns jag så väl att jag sade till pappa: *"Pappa skall få se, att Henning med tiden blir hovman, och jag landtman."* Pappa skrattade åt detta, men jag menade det sant.

Min kärlek till pappa var så utomordentlig, att bara jag fick vara med honom, saknade jag ingenting i världen – om än jag var utan Henning.

Innan jag övergiver Stockholmslivet, som jag för första gången lämnade vid tio års ålder, måste jag nämna dels att jag därunder vid en så kallad Justitieråds-middag för första och sista gången i mitt liv blev full av starka drycker, dels att jag ägde mig en hund, en äkta pudel, Tilemagin. Denne fick jag som valp av vittnet Göran Wachtmeisters piga Stina. Men Tilemagin blev sedermera min...

Sida 101 original transkriberat:

trogne följerlagare usven vid Unwis- gitetet. Han fortod brynerligen nästan att hvad jg sade till honom, kunde otäligt många ken- ster, köpte bröd åt ocs, samt gick insam till bagaren blott vct lade, etn penningas uti en prviitbioso Nurra drag af halls utmärkte vllkhet må ursagtas mig ati jag hal i Kerthet upptecknas. Till 12. års aldes hade jag jardeles mycket fundeningas inom mig, ehuru jag då, som oftadt, icke nunde ridogvra hvad jag tugkte. detta hade ofta till följd det sesto Jennes franvaro, som man linam- nes med distruttion; hvilket jag för men del anses egenteligen vara en taukehvila. Jag vaxte mycket nästigt vid denne alder. Kroppen ville hasva mycken näring, jamt lemnade dävigonom för lite sakt åt galen, som dasföre understun- dem tol sig lite, hvila olosligen, glos mycket larde man, sämt

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... trogne följeslagare, även vid universitetet. Han förstod förunderligt väl nästan allt vad jag sade till honom, kunde otaliga konster, köpte bröd åt oss och gick ensam till bagaren, blott med ett mynt lagt i en privat börs. Några drag av hans utmärkta skicklighet må ursäktas mig att jag här i korthet upptecknar.

Till tolv års ålder hade jag särdeles mycket funderingar inom mig, ehuru jag då, som ofta, inte kunde redogöra för vad jag tänkte. Detta hade ofta till följd det stilla sinnelag som man ibland benämner distraktion – vilket jag för min del anser egentligen vara en tankevila.

Jag växte mycket hastigt vid denna ålder. Kroppen ville hava mycken näring, men lämnade därigenom för litet kraft åt själen, som därför understundom tog sig litet vila och icke arbetade oupphörligen. Likväl lärde man sig mycket, samt...

Sida 102 original transkriberat:

ungdom, finnes man detta e så- sällau. Hos den sidnane år det dock oftart ett öfvergående ifrån inte tänkande till tallkande, se- dan gålen hos de unge fått en viss farthet och styrka, samt kroppen upphöt att hafva öfvertagit. Hos de förn åter anses jag det härflyta från en tallkarnas öpirspanning, som efterträdes af slöket o destruction, hvilken fällan försvinnes, utan följes, den till gräfius trädd, där och deras lärdom förot erhålles sil full- kemning. Undertundom tio jag. mycken orättvira för mine distractio- ner, V. O. då jag en gång hemma vid Danty vant med Krör Hen- ning till en mickare vid Maries berg och beställde en Julklapp till var Hjutelles, hvilken jard vi gjorde stänat på eftermiddagen i sterrte humlicket: Wid thet förglömde jag det nemliga

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

I ungdomen finner man detta inte så sällan. Hos den senare åldern är det dock oftast ett övergående från ett icke-tänkande till ett talande, sedan själen hos den unge fått en viss stadga och styrka, och kroppen upphört att överta överhanden.

Hos de äldre åter anser jag det härflyta från en tankarnas överansträngning, som efterträds av slöhet och distraktion, vilken sällan försvinner utan följs ända till graven. Där och då erhålls deras lärdom först i sin fullkomning.

Emellanåt fick jag mycket orättvisa förebråelser för mina distraktioner. Så till exempel när jag en gång hemma vid Danby var med bror Henning hos en snickare vid Marieberg och beställde en julklapp till vår lillasyster. Vi gjorde det sent på eftermiddagen i stort hemlighet. Vid detta tillfälle förglömde jag emellertid det nämnda...

Sida 103 original transkriberat:

uti fardene, samt böriade bratta en derpet om rättatvagn till nemmet som under resan uppstatt mmillan Henning och mig, das- vid jag hade rätten på Minhola. men blif genom mtn Fars och Hennings bleckas tvingad att wr- kusina hela detta mitt till för en desträcton, hvarigenom min stjufelles nästan började fruckta rer mitt förstånd.. Hlintryne Hunds Tilignagius tillrättades. ning erhöil jag deremot under en nromenare med Matis Eva- och Henning uppåt Kungsbacken i Stockhoren, närvid jag så for- djupede mig i mina vukas att de vande om åt stade utaa att iag märkte det förr än Hundin ryckte så harete uti men kappa, att jag- nödgades vända mig om, da jag fört vurteblif det prått de gjort mig.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... uti färden, och började berätta en därpå följande berättelse om rättstvisten som uppstått mellan Henning och mig, där jag hade rätten på min sida. Men blev genom min fars och Hennings blickar tvingad att avbryta hela detta mitt tal för en distraktion, varigenom min styvmoster nästan började frukta för mitt förstånd.

Min trogne hund Tilemagin tillrättavisade mig däremot under en promenad med Matts, Eva och Henning uppåt Kungsbacken i Stockholm. Jag hade då så fördjupat mig i mina tankar, att de vände om och gick åt staden utan att jag märkte det, förrän hunden ryckte så häftigt i min kappa att jag nödgades vända mig om, och först då märkte jag det spratt de gjort mig.

Sida 104 original transkriberat:

Ivaöje dag, under det vr bodde uti Kjörmanska huret, guk nunden på till en rådt medt emot silagn krog med ltun- till och köpte bröd, samt var- hem brödknytet. Endagvas det en gruflig smutspå gaterne. gunden nade fått ett dälgt tall mid munnen uti Kngtet, hvilket nan derfore icke släppte uti gåt smutoen, utan bar först unn det uti en vin portgång, lade det das på stenarne; tog ett bättri tag, samt var det hem lika snygt som kat emottor det af honom blifvit emottagit. sitt största prof på klok het ådagalade han dock under in- visa emellan Lillkoping och Uprale- efter vanligheten lkte vi Ellri Studentes tillsammans. Widvas alkemet till svards tro gustgifva- vigar på andra sedan Nykopens gingo te nu sir att rpera frukat

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Varje dag, under det vi bodde uti Kyrkobrödrarnas hus, gick hunden på till en räd mitt emot Stjärnans krog med slanten till och köpte bröd, samt bar hem brödknytet.

En dag var det en gruflig smuts på gatorna. Hunden hade fått ett dåligt tag med munnen om knytet, vilket han därför inte släppte ned i gatans smuts, utan bar först undan det in i en portgång, lade det där på stenarna, tog ett bättre tag och bar det sedan hem lika snyggt som om det nyss blivit emottaget av bagaren.

Sitt största prov på klokhets ådagalade han dock under en resa emellan Linköping och Uppsala. Efter vanligheten åkte vi äldre studenter tillsammans. Vid vårt ankommande till Svärds torgs gästgivaregård på andra sidan Nyköping, gick vi till nu sed att reparera frukosten...

Sida 105 original transkriberat:

Walleliken vis blorig med morlack glunden vas dock altid uti vidmin- Kappoack. Wi brödes hade dessutom ett mindre vnyte med äpplen, som dock till stor delen varo förtärde. Benderne lytte, som vanligt, om jakerne ifrån den ma vägna till den andra. men bonden som Mjut gade on till hardolro gemeld ned det lilla knytet uti ärthalmin som han hade sem leterfödes, under tänke att ingen skulle maska det. Hunden hade dock oyonen orpne; ty så fort bondes- ne aftarsnat hig, fick in utaf cammisaterne se huru hundi krafvade uti halmen, samt frågade mig hvad han förtog och. Wi gingo da alla till veutaet, jäga huru hunden utade rätt på knytet, basdit uti munnen upp på den vagnen nå hvilken vara ålelra Jakis voro flyttade

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vällustligen, visserligen med morlack, var hunden dock alltid vid min kappa. Vi bröder hade dessutom ett mindre knyte med äpplen, som dock till största delen redan var förtärda.

Bönderna flyttade, som vanligt, om sakerna från den ena vagnen till den andra. Men bonden, som skjutsade oss till Norrköping, gömde ner det lilla knytet uti ärthalmen som han hade i sin vagn, under tanke att ingen skulle märka det.

Hunden hade dock ögonen öppna. Ty så fort bönderna avlägsnat sig, fick en av kamraterna se hur hunden krafvade i halmen, och frågade mig vad han hade för sig. Vi gingo då alla till vagnen och såg hur hunden tog rätt på knytet, bar det i munnen och lade det upp på den vagn på vilken våra övriga saker voro flyttade.

Sida 106 original transkriberat:

samt lade sig så trygg öfver vnytel. Därigenom förtjenade han sig en god pertion bifhtek, på hvilken nan genast blif- inljudne; men han vas och vard denne belöning. - aldrig behof- de jag befark att han icke fik rida på miig och följde med, antingen jag var i Stockholm elles annorstädes. om jag än blif- aldrig så trängt instoppad uti en Piligence, eller hvart jag tog vagne till lando eller Hjo rog kende ig vara sakes bru att iki Övergisas af min Tilemaque- glan försökte att draga af mig stöflorne, gick lika tra på två biu sem na sina fyra: tog med ledighet en ljustake mellan framtassarne och lyste ers mid, ltade rätt nå min näsduk bland uldoig ja manra andra, å vitt är gade, ger den sådan fakund.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... samt lade sig så tryggt över knytet. Därigenom förtjänade han sig en god portion biffstek, till vilken han genast blev inbjuden; och han var också väl värd den belöningen.

Aldrig behövde jag befara att han inte fick följa med mig, antingen jag var i Stockholm eller annorstädes. Om jag än blev aldrig så trängt instoppad uti en diligens, eller vart jag än tog vägen – till landet eller på sjöresor – kunde jag vara säker på att icke övergivas av min Tilemaque.

Han försökte dra av mig stövlarna, gick lika tryggt på två ben som på sina fyra; tog med lätthet en ljustake mellan framtassarna och lyste oss med; letade rätt på min näsduk bland otaliga andra; och i vittnes närvaro visade han sådan förmåga.

Sida 107 original transkriberat:

ja tog han nu ögenbluket hatten af den längstat karl, dock utan att för öfvigt skadla honom: b fällde jag honom att ligga som död så kunde ingen annan i världen få honom från stället med vad lockna som kurt. på det sättet lag han en gång flen timmas och in til aften i förmaket i Lenköping, där jag qvarglömde honom då jag guk bort på en soupee 8:5. 0. ja han vas den klokarte Hund- jag sitt, samt vanit ett stert rygte ibland Studenterne på men Upsalatid. Pu följdís vi äfvin åt uti solsken och ngn, mo och blart, lut och nöd ända till rista terminen som sl var i Uprala; men da vas- min gamte trogne följiolagare vål dof och stilbikt. Hvar- före jag beslöt att lemna No- nom i min Furs vart; och

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Jag tog honom någon gång i ögonblicket hatten av den längsta karl, dock utan att för övrigt skada honom. Befallde jag honom att ligga som död, då kunde ingen annan i världen få honom från stället, med vad lockande som helst. På det sättet låg han en gång flera timmar, ända till aftonen, i förmaket i Linköping, där jag hade glömt honom kvar då jag gick bort på en supé.

Ja, han var den klokaste hund jag sett, och vann ett stort rykte bland studenterna under min Uppsala-tid. På följderna vistades vi även tillsammans i solsken och regn, måne och blåst, lust och nöd, ända till sista terminen som jag var i Uppsala. Men då var min gamle trogne följeslagare väl döv och stelbent.

Därför beslöt jag att lämna honom i min fars vård, och...

Sida 108 original transkriberat:

företor, efter Julen, min fördenlam- årstiden vid kall, han erkade i springa; Hvarföre är lemnadt honom i nemmit af ven ömhet. men dermed gjorde jag honom ty var ingen tjentt. Mic Fus gjo de att för att han skulle finna sig väl; men de fingo honom mmörligen en yran därn till det rumm jag bebodte. Han lag där utanföre och riktigt gret, lade nattes och dagas, kunde omöjligen förmås att hvarken uta eller drika, bes- gade suteligen att åta sy- gelf, och märte skiutas samt nedgrufde uti tallbäcken utan för den så kallade Gvongatan iLinkening. Hurul broynnerbet år det ej att ett djus så kok- alska dit må vara karlik eler instenkt. Huru haustolon äro hmot ej ofta vi mennisks Wi tala nuppingen jemförelrn.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Före julen, när kölden var som strängast, orkade han inte längre springa. Därför lämnade jag honom, av ren ömhet. Men därmed gjorde jag honom tyvärr ingen tjänst. Min far gjorde allt för att han skulle finna sig väl; men de fick honom knappt en timme till det rum jag bebodde.

Han låg där utanför och riktigt grät, både natt och dag, och kunde omöjligen förmås att varken äta eller dricka. Slutligen besvarade han sig så svårt, att han självdog, och måste skjutas samt nedgrävas i tallbacken utanför den så kallade Grå gatan i Linköping.

Hur underbart är det ej, att ett djur så kallas "förnuftslöst" kan vara så kärleksfullt och instinktivt! Hur hårdhärtade är vi människor ofta emot djuren. Vi tala om upphöjning och jämförelse...

Sida 109 original transkriberat:

I Wanneu Wurlgren skrif äfven till oc vid detta sorgliga tillfälle följande. Henning Adolph är yj död. För en, som för hemlens frid vas mogen rin, gud ers tvänne gifvit, hvilka träda mart i dagen fram, att gagna, glåda, d. 17. Julii 1826. Wuselgrin. Wo kunna endast försvara oc dermed, att Hundarne kunna icke inhämte någon Relegion mant och deraf nämta vingnesion; men dermed ur och förrvarti det närmarte slut. Då jag var uti mitt 14 år dog var så högt älskade och åt och deunet säknade Mertus yleemer Sadom a prindeulen irokenlet Ett år förut satte vi flyttal till den pöing, samt erhöillo inder ett kistani vistandee under som- martie vid Danbyholm, un- derättelsen om hans död, som grämde er djupt, iuru hvar och vi som atskade honom, marte tacka Gud för att hans närliga gäl blifvit befriad från den så långvarigt lidan- de kroppen. Haus lidanden och lifnud hafvu dock mes an ofta, i förrning med hans undergifvenhet och talamöd,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vännen Wieselgren skrev även till oss vid detta sorgliga tillfälle följande:

"Henning Adolph är nu död. För en, som för himlens frid var mogen, ringa är de skatter Gud oss givit, vilka träda klart i dagen fram – att gagna, glädja."

Den 17 juli 1826.

Wieselgren.

Vi kunna endast försvara oss därmed, att hundarna icke kunna inhämta någon religion – men därav nämna vittnesbördet; och därmed är också förvarat det närmare slutet.

Då jag var i mitt fjortonde år dog vår så högt älskade och djupt saknade morfar, generalmajor friherre Sandels. Ett år förut hade vi flyttat till den pojken, och erhöillo under sommartiden vid Danbyholm underrättelsen om hans död, som grämde oss djupt.

Dock kunde var och en av oss, som älskade honom, tacka Gud för att hans ädla själ blivit befriad från den så långvarigt lidande kroppen. Hans lidanden och levnad hafva dock mestadels ofta, i förening med hans undergivenhet och tålmod...

Sida 110 original transkriberat:

legat såsom den diuparte lärdom framför mig. Mitt strävande has så ofta utgått därifrån, att ej bur en att för ovärdig dotter- son till den ju samt Gudfrucks till gamte Mannen. Såvarande Fortern och Kyrkoherden 3 ster- Kyrkan, sedermera Erkeliokopen- Wattuet, skrif till var hngra Mortis Janna på Merfars döds Lag den 14. 3ulii 1826. följande, som åtmiustone hos må förvaras: sa stilla johk haus trotta huf- vid ner, och detta hulda - men ja guälda syistä, Det slar y mid men lidis och ej med; O. lät en tacka gud - och glömma igen mästa. Den hand som skukat har väslött och med sin skukeln ors mildak skall försona

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... legat såsom den djupaste lärdom framför mig. Mitt strävande har så ofta utgått därifrån, att jag ej bör vara en ovärdig dotterson till den fromme och gudfruktige gamle mannen.

Så skrev prosten och kyrkoherden i Östra Kyrkan, sedermera ärkebiskopen Wallin, till vår högra mor i samband med morfars död, den 14 juli 1826, följande, som åtminstone hos mig må förvaras:

*Så stilla sjönk hans trötta huvud ner,
och detta hulda – men så älskade – hjärta.
Det slår ej mer, men lider och känner ej mer;
o, låt oss tacka Gud – och glömma vår smärta.
Den hand som skakat har, har vilat,
och med sin skakning oss mildrat och försonat.*

Sida 111 original transkriberat:

Vi ryssa må och saga blott, Din prøfvade nu hvila fått, och den rällfärdige fin Krona; de som hans långa plagodas ell resta stund förljusvät hus glaus tyrta bluk forståti, hans mussta puuk bsvarat: Ditt skona kall år fyllt, hvad mennem därifrån, 6o hvad valsignetse, Du troгна antigone, dyåt dite hjestas har förvarat¹ att hvad sem syns af höysta vigt För dessa vanliga som sig sa vr tycka Eröfringar och präls, och tidsför- Arif och lycka att hus du gifvit åt den pligt. Hvad gir han deg igen. Dit år hvad du ej spørjes; Min je han gis hvad du at värd: Den sanna dygdens friö, de godas Kurliks gård, och njestats dyra tro, att den sa ömt den serjet. Dig väntas i en bättre vröld.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vi ryssar må också säga blott:
Din prøvade har nu vilan fått,
och den rättfärdige sin krona.

De som hans långa plågor såg,
eller en enda stund förljuvades hos honom,
kunde tydligt forstå att hans
mesta prøvningar besvarat:

Ditt sköna kall är fyllt –
vad människorna därifrån,
och vilken välsignelse, du troгна Antigone,
ditt ömma hjärta har bevarat!

Att vad som än syns av högsta vikt
för dessa världsliga – som sig så tycka –
erövringar och prakt, och tidens
ärofyllda lycka,
att hus du givit åt den plikt,
vad ger han dig igen? Ditt är
vad du ej spørjer:

Men ge han dig, vad du är värd:
den sanna dygdens frid, de godas
saliga gård,
och nästa dyrkan tro, att den så
ömt den tjänat.

Dig väntar en bättre värld.

Sida 112 original transkriberat:

erlen tällig än blandor de dröje. Må den uti ditt stilla bröst så väl förstadda ändans rort, som gjort försäkelsen till nöje Nu göra jeknaden till trort; Den nyttning vr dig njärtligt bära jag ut de ej behöpis den. sen vi brhöfva dig, af Digvr ha att lära så mycket, och: så mycket än. så lf och läs och adla quinna: Oo lef och lås oc målet henna uppå den väg de gått, där bordan g åt tring och dagen ej år lång, och inga drag försvinna. af själens skenhet ivigt ung; Dir inom ors vr samla och brnrara Di skatter som i alla äldras vara, Du byertato, vittets, koppets, rikedom, som år vas tillflygt än i mörka öden och blifvis qvas, en visloen Nannis tom, och räcket till i lifvit- och i döden.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Än kan väl tårar dröja,
men må de i ditt stilla bröst
så väl förstå det slutets röst,
som gjort försäkelsen till nöje,
nu gör saknaden till tröst.

Den nytta vi av dig hjärtligt bära,
jag vet, vi ej behövt den än;
sen vi behöva dig, av dig vi ha att lära
så mycket – och så mycket än.

Så lev och lär, du ädla kvinna,
och lev och lär, och målet hinna
på den väg de gått, de som före gått
och där bördan ej är tung,
och dagen ej är lång, och inga drag försvinna,
av själens skönhet evigt ung.

Där, inom oss, vi samla och bevarar
de skatter som i alla åldrar vara:
du dygd, du vittneskapets rikedom,
som är vår tillflykt än i mörka öden,
och blir oss kvar, en visdoms namnlös blom,
och räcket till i livet – och i döden.

Sida 113 original transkriberat:

Efter min fars tillträde af Lands- nöfdinges platsen uti Linköping, som måtan jag förut nämnt var sammanfallande med morfars död, inträdde nästan en ny period af vårt i ett betydligt inflytande på min utveckling hade äfven det omlyte ett af Inermäster, som semmura för- var flyttning till Linköping för- sigguk. Vi skulle skiljas från vår så älskade Magister Rodhe, samt fick uti hans ställe en ljushårig yngling, sedermera Magister Yman- Vid sin ankomst till oss var han nyss, efter avslutade studier vid Växjö gymnasium, blifvit student, i mitt tycke lite half- gammal. Hans ljusta hår och bleka, nästan genomskinliga hy, gaf i förening med en för skenet i naturen känslig själ ett nästan kvinnligt utseende. Jag, som aldrig varit vad man kallar en fruntimmerskarl, men däremot...

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Efter min fars tillträde av landshövdingeplatsen i Linköping, som jag förut nämnt var sammanfallande med morfars död, inträdde nästan en ny period i vårt liv. Ett betydligt inflytande på min utveckling hade även det ombyte av informator som i samband med vår flyttning till Linköping försiggick.

Vi skulle skiljas från vår så älskade magister Rodhe, och fick i hans ställe en ljushårig yngling, sedermera magister Yman. Vid sin ankomst till oss var han nyss, efter avslutade studier vid Växjö gymnasium, blifvit student. I mitt tycke var han något halvgammal.

Hans ljusta hår och bleka, nästan genomskinliga hy, gav i förening med en för skenet i naturen känslig själ ett nästan kvinnligt utseende. Jag, som aldrig varit vad man kallar en fruntimmerskarl, men däremot...

Sida 114 original transkriberat:

ty vart att sedan poikärne full af pratser, fattade vid första ärka- dandet en viss afsky för detta cilla halfKarlsquinno värende: hhuru innesligen jag älskade min Fäs, och ehuru nåkortande det således skulle hafva varit att lemna henom vad jag deck, under de våldsammarte tåra, vade henom och Rocken, att jag skulle få följa den sidnan till Lunds Aademii, så franstötande bant jag den till nykomne lidann Mice Fas och Rodhen anlrågo denna ligaran endast säsom ett yttryck af min diupa jmästa att skerjas från Rodke; men den hade bryn- nerligen alt för djupa rottet. jag kunde aldrig närma mig till isman och han ålder till mig Hlan vas detta oacktade en mycket adel och ovanligt veltänkande yngling. Jag inråg och ente att värdera hans quiskapes; men kunde omyligen fördraga haus värende. Lungnyttig till både

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Ty då pojkarne, fulla av skämt och pratser, fattade jag vid första bekantskapen en viss avsky för detta lilla halfkarlskvinnliga väsen.

Hur innerligt jag än älskade min far, och hur naturligt det alltså skulle ha varit att lämna honom vad jag önskade, så försäkrade jag honom och Rodhe, under de våldsammaste tårar, att jag ville få följa den senare till Lunds akademi. Så främmande stötande var mig den tillkomne läraren.

Min far och Rodhe ansågo denna min begäran endast såsom ett uttryck av min djupa smärta att skiljas från Rodhe; men den hade i själva verket alltför djupa rötter.

Jag kunde aldrig närma mig till Yman, och han å sin sida aldrig till mig. Han var dock, oaktat detta, en mycket ädel och ovanligt veltänkande yngling. Jag insåg och erkände hans kunskaper, men kunde omöjligen fördra hans väsen.

Sida 115 original transkriberat:

kropp och gäl, tror jag är rätta, beskrifningen på honom; ty hans lynne var lika ombytligt som rodnaden på hans kinder. Hans i smått småfjäskiga väsen öfverens stämde omöjligen med mitt lynne. Emellertid var jag den ende uti uppsala jem någon nytlade honom, när han, några år efter det han lämnat sin kondition hos oss, blev *Ultimus* vid Magisterspromotionen. I bland både hans och mina kamraters fansingen som älskade honom eller som han slutet sig till. Sköklig som han var, blev han äfven något igenkär, samt smagnatig nästan mitt i allt. Jag minns knappast någon som brukade besöka honom. Hans fåfänga och ihärdiga strävande var att få hedersrummet vid promotionen. Detta lyckades honom äfven; men på bekostnad af hans liv. Han arbetade nästan natt och dag,

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

“Kropp och själ” tror jag är den rätta beskrivningen på honom; ty hans lynne var lika ombytligt som rodnaden på hans kinder. Hans i smått småfjäskiga väsen stämde omöjligen överens med mitt lynne.

Emellertid var jag den ende i Uppsala som något umgicks med honom, när han, några år efter det han lämnat sin kondition hos oss, blev *Ultimus* vid magisterspromotionen.

Bland både hans och mina kamrater fanns ingen som älskade honom eller som han slutit sig till. Skygg som han var, blev han äfven något igenkär och småaktig nästan mitt i allt. Jag minns knappast någon gång att flera brukade besöka honom.

Hans fåfänga och ihärdiga strävande var att få hedersrummet vid promotionen. Detta lyckades honom också – men på bekostnad av hans liv. Han arbetade nästan natt och dag...

Sida 116 original transkriberat:

uppehöll han sina svåga kräfte, genom att om natteone köka och dricka stärkt Kaffi, hvilket nåtusligen förvarade hans bengrot. Dagen innan hal skulle taga eamen inför Conristorium gick jag upp till honom, Han vas då som en skugga, samt biklagade sig öfver att kan knuppert erkade gå dit. Jag erbjöd mig natusligen att följa och lida honom, hvilket äfven förrggick följande lag, då gar nästan bas honem upp till Cnsistorie förstugan. Hans tack- jämhet var outsaglig. Erkannen. de ett han emot ingen vant så svar och kinkeg sem emot mig fant han derk mig sem jusende vän. Tvenne år derefter dog han uti Bologna, får han, ester slutad Magistes - grad, för att, om möligt blifva vid lif, af Kronpriuom oreas erholl tjenst sareme Beblo- thekarie vid ett slott som si Krinpriuren erhållit med sin gemål; så olutade den tilli

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Han uppehöll sina svaga krafter genom att om nätterna koka och dricka starkt kaffe, vilket naturligtvis försvagade hans benkraft.

Dagen innan han skulle avlägga examen inför konsistorium gick jag upp till honom. Han var då som en skugga och beklagade sig över att han knappast orkade gå dit. Jag erbjöd mig naturligtvis att följa och leda honom, vilket också skedde följande dag, då jag nästan bar honom upp till konsistoriets förstuga. Hans tacksamhet var utsäglig.

Erkännande att han mot ingen varit så svår och kinkig som mot mig, fann han därmed i mig sin trognaste vän. Två år därefter dog han i Bologna, dit han rest efter fullbordad magistergrad, för att – om möjligt – återvinna sin hälsa.

Han hade genom kronprins Oscar erhållit tjänst som bibliotekarie vid ett slott som kronprinsen fått genom sin gemål. Så slutade den till...

Sida 117 original transkriberat:

Bendesonen från Småland sitt korta lif, som visserligen inbynade honom ber en vättre viötd, men, efter menskligt sätt att se, var tva- gagnten uti denna. En annan eneständighet för- svarade äfven förhållandet emellan iman och mig, som näs till halls ursagt må omnämnas. Var stiuftetler hade den oförnytheten att mera som ett rällskap för ny än säsom en passande Larurinna till sina då ganska spada dettrar, utvalsa den i denna an- teckning förut omnämnda Mausell Jahlstedt. Hon ankom uti mine Föräldrans hus tvinne år efter yman. Förhållandet emellan ho- nom och mig hade under dech 2ne år alltid varit käutigt. Hvad skulle nästan hafva kunnat för- varra det med, ant att han blef- kar uti Mamsels S. samt jig dero dito, på det sättet som det hofvis en 18. ang pojke. Yman vas omm och skrig viss, Jag ates var blott

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Bondesonen från Småland avslutade sitt korta liv, som visserligen ingav honom mer än en bättre värld, men som – efter mänskligt sätt att se – var tvetydigt i denna.

En annan egenhet förklarade även förhållandet emellan Yman och mig, som här till slut bör omnämnas. Min styvmor hade den oförsiktigheten att, mer som ett sällskap för sig själv än som en passande lärarinna åt sina då ganska späda döttrar, utvälja den i denna anteckning förut nämnda mamsell Jahlstedt.

Hon ankom i mina föräldrars hus två år efter Yman. Förhållandet emellan honom och mig hade under dessa två år alltid varit kyligt. Vad skulle nästan ha kunnat förvärra det mer, annat än att han blev kär i mamsell S., och jag därtill, på det sätt som det anstår en artonårig pojke.

Yman var omtänksam och sträng viss, jag åter var blott...

Sida 118 original transkriberat:

yr och ritsam. Så t. O. mennes jag att, då föräldrarna en gång vros borta, samt Mansell 3. syrlade med något uti handkammaren, fick jag se, huru- ymau, påtrullerade där utanför. Utan att jag ett vri till henne, språng jag blott inn uti handkammaren opp- nade finstret, samt hoppade ut dän- genom, jurt som Ymali kom i dert Till stoff därefter talade han ej vid mig på några äggn; min gihom att han var nog opolitisk att vira mig denne vrånghet, haca jag vunnit mitt mel. olyckligt var emellertid detta förhållande utan att klandra, kall man dock jag att det var något obtänkt af min Hjufillet att taga en så vacket och för Koketten kauo flicka sim Marusell 3. uti sitt hus, nära nog endart som en lockbita ått sine vade Stjufvones och deras unge Införmätes. Hon borde hafva kaft åtminstone su myckeni visldresfa- renhet, att hon kundt huru lätt verlig ungdomsbloden år uti njåtat pbres emellan 15. och 20. ås, Mantsell

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Yr och retlig var jag. Så till exempel minns jag, att då föräldrarna en gång voro borta och mamsell J. sysslade med något i handkammaren, fick jag se hur Yman patrullerade där utanför.

Utan att säga ett ord till henne sprang jag bara in i handkammaren, öppnade fönstret och hoppade ut genom detsamma – just som Yman kom in där.

Till straff därför talade han inte med mig på några dagar. Men genom att han var nog opolitisk att visa mig denna vrånghet, hade jag vunnit mitt mål.

Olyckligt var emellertid detta förhållande. Utan att klandra måste man dock säga att det var något obetänksamt av min styvmor att taga en så vacker och förföriskt kokett flicka som mamsell J. uti sitt hus, nästan endast som en lockbete åt sina väna styvdöttrar och deras unge informator.

Hon borde åtminstone haft så mycket världserfarenhet, att hon förstått hur lätt ungdomsblodet hettas upp i åldern mellan 15 och 20 år. Mamsell...

Sida 119 original transkriberat:

S. var emedlertid en minket god, churu yttert oförståndin stuka, så att su- tit af hennes vistance uti mene Fvral- drans hus blef godt, ehuru hennes vistance des tra lätt kunde hafva nast, mer nu betänkliga följdes. För min del me jag, och kan jag, gudi lof, hett ärligt bekanna, att mitt orkyleliga förhållande till henne, i förning med Ysmans ottrottliga orättvira, endart jaf något mera farthet åt mitt af naturn vika sinne? Yman gjorde att för att nedsätta mig- Mams. di åter alt föratt, i förning med mig, rita honem, dörr än- han blif men sedan viste jag knappart hvad det ville jaga att vara vid. endrka var förmis- en oldelss främmande jak, och öfvermod hade jag ins ej något ugrpp om. Nil åter förflöt knappart någon deg som jag ej hade hausla af båda dessa fel, som gjorde mitt lynne bittit och vitligt.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

S. var emellertid en mycket god, om än ytterst oförståndig flicka, så att slutet av hennes vistelse i mina föräldrars hus blev gott, ehuru hennes närvaro dessförinnan lätt kunde ha fått betänkliga följder.

För min del vill jag, och kan jag, Gud ske lov, helt ärligt bekänna, att mitt okylda förhållande till henne – i förening med Ymans outröttliga orättvisor – endast gav något mera fasthet åt mitt av naturen veka sinne.

Yman gjorde allt för att nedsätta mig. Mamsell S. åter allt för att, i förening med mig, reta honom. Därutöver blev det egentligen aldrig något. Sedan visste jag knappt själv vad det ville säga att vara vidlyftig. Förtrollelse var för mig alldeles främmande, och övermod hade jag inte det minsta begrepp om.

Men knappast förflöt någon dag utan att jag hade kännning av båda dessa fel, som gjorde mitt lynne bittert och vresigt.

Sida 120 original transkriberat:

I från min spädaste ungdom uvvar jag alltid min Brors nera ofvit- lägrenhet framför mig, ej med een ringarte kaurla af afund, utan endast med den storsta hundran och karlik till honom. gluru sturk denna kaurla om- vindigt var hos och Brodes, hvisas det bårt, att ymau ens yj var i stånd att för ett ögenolick rubba den, huru han ständigt främ- drog och findrog men Vyrir na min bekortnad, att min förträfflige Henning deraf tid vida mer än jag, huras hela ädelheten och sterheten af den earactes som bodde inom honom och deruppa hade jag dagliga exempel, som om möjligt ända mer farade mer vid min Bris. det som således ibland de fleste prödes skulle hafva årtalkem- mit hidsnad och minsämja, blef deremot ett ännu yttelligen finningsvund emellan in.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Från min spädaste ungdom hade jag alltid min brors mera upplysta läggning framför mig – ej med den ringaste känsla av avund, utan endast med den största beundran och kärlek till honom.

Hur stark denna kärlek ömsesidigt var hos oss bröder visas bäst därav, att Yman inte ens var i stånd att för ett ögonblick rubba den. Även om han ständigt framdrog och framhöll mina svagheter, så ökade det bara min vördnad, eftersom min förträfflige Henning därigenom visade sig vida mer än jag – hur hela ädelheten och styrkan av hans karaktär bodde inom honom.

Därpå hade jag dagliga exempel, som om möjligt gjorde mig än mer fäst vid min bror. Det som således hos de flesta bröder skulle ha framkallat missnöje och ovänskap, blev tvärtom för oss en ännu djupare förening.

Sida 121-122 original transkriberat:

Jag kommer nu visserligen att något gå framom om tidpunckt na hvilken denna men lilla anteckning nu lifinnes ny; men som den endast oher såsom ett nysamt tills fordrif för mig, samt för att möjligen e. in framtid roa mina yersas, brhof- ver jag ej vara hvad man vållas nögräknad, utan slyge nu från ett till ett annat, att jom tullkarne falla ny, Mina tankus hafva nu en gång fram- ställt den lilla Irkedliga Mams- sahlstedt, eller som hon sjelf nelst lät kalla ny, Mers Junny emedan ordet Mamsill, e väs nog ansteiratirkt, på min till visdo theater, samt och jalida hus spela ut min röli- med henne, så långt jag hus verlden kunnat följa hennes öden, järdeles som ni nura nog i få och ber ng gilfva, utgöra in liten Roman för ny- glon föddes på St. Bathelummy af Tvinok Far och en Krioloka Wid 8. års ålder öfverfördes det skena eldsprittande varnet, på en nyck af hennes sä, men utan någon af hennes härvarande anförvanders utskap, till hirge- Hennis Får var plantage ägan. jag tres han förut varit Hanl- sande. Hans rynne hade alltid vant besynnerligt. Ett stert bvr's hoga år, att han icke förbevidt sib lilla dotters emottagande uti hrvige, utan endart billott och afrande henne till sin Krör Städsmaiklaven Dahl- stedt, som var boratt uti Stockholm gtenskiljdes således hitt tvärt från Mer och syrkon, safvas och olesviner. och med all rörande va- att höra hennes biskrifning på denna skeljombisa. Nas hen yj län- gre jag den lilla on, gick hon blott ned uti cjutan, och däs hon fuk ligga gråtande ända till qvallen Vin rupige lapitainen på Fasty- git das henus ende vardarck. Följee vas att hon fuk dela härs kort, och äfven hals vuner.

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Jag kommer nu visserligen att något gå framom den tidpunkt, vid vilken denna lilla anteckning nu befinner sig; men då den endast är skriven som ett stilla tidsfördriv för mig, och möjligen i framtiden till nöje för mina efterkommande, behöver jag ej vara så nogräknad, utan flyttar mig nu från ett ämne till ett annat, allt eftersom tankarna falla mig in.

Mina tankar har nu en gång åter fört mig till den lilla livliga mamsell Jahlstedt, eller – som hon själv helst lät kalla sig – *M:lle Jenny*, emedan ordet *mamsell* ansågs något föråldrat.

Jag vill här, på min lilla visdomsteater, försöka skildra hennes roll så långt jag i världen kunnat följa hennes öden – dels därför att de nog i sig utgör en liten roman, född för nyfikenhetens läsare.

Hon föddes på St. Barthélemy, av tvivelsamt ursprung – en fransk far och en kreolsk mor. Vid åtta års ålder öfverfördes det sköna, eldsprittande barnet, på moderns nyck, men utan någon av hennes härvarande anhörigas vetskap, till Sverige.

Hennes far var plantageägare – jag tror han förut varit handlande. Hans lynne hade alltid varit besynnerligt. Ett starkt bevis därpå är, att han inte själv bevistade sin lilla dotters mottagande i Sverige, utan endast skriftligen anbefalld och anförtrordde henne åt sin bror, stadsmajoren Dahlstedt, bosatt i Stockholm.

Så skildes hon alltså tvärt från mor och syskon, släkt och hemland. Rörande var det att höra hennes beskrivning av denna skilsmässa: när hon ej längre såg modern, gick hon blott ned i kajutan och låg där gråtande ända till kvällen.

Den rörlige kaptenen på fartyget blev då hennes ende vårdare. Följden blev, att hon fick dela hans kost – och även hans vanor.

Sida 123-124 original transkriberat:

Ett starkt förtärande af morvituora gjerde henne meest, bhvaslig för honom. tenl pvarge Hennes öfvsfart t Minois hen nastan endast som ett långvadigt rus. Wid ankerusten till Farbrodoen hundrades allmänt det underskina varnet som derefter, under några a, vistades och bostskämdes on af den ene än af den andra slägtingen, tillo ders hon sluteligen, af barmkäs- aghet, emottoa medennel gragft af den hederlige Gub- vin Singstanius nå Wik: På lunge haro ovanliga Hustou lfde, var att godt och Htilla, som det hafvis ett nederlit hus, men sedermira berga- des inrrigirnao tid, djurft undeshållen och uppmäntrad af Mamsell Carolla giers, som på den tiden, vas ganka acktad uti ortill; men efter min ofistygeln behole sin ringa glans gom från Junm från ett svagt utis- bo sken förfjain glena jem omgaf- den utmärkta gamla Mediuskal. Rådennan, Redan i men barn- dem hade jerg den lyckan iller olyckan, att, utan att nämman kannan personerne, antingen fatte tycke Alet afsmak för dem, vid första ärkådandet. Mamsell Carollu var alltid men öfsky; och fram- tiden utvisade att Knstineten den gången sedde mig rätt. Tillsammans med Maruselle Sahl- stadt uppförträdes vid Wik de förut omnämnde Maisellerne Sophevoch Edla Gexelens. Tvagde en Kror, nu- nural deter Johan Gerelms och en Syselius, i hvars nans forteströde Fallers Supesintendiureus hus, den förstnämnde, sedan medan ärn, blef- ret uppförtrad. Min lilla Romans nenna var yj eller aldilis lotttos, churu upkastad hen blifvit i Nordlen utur hlfovits rkote. Hon agde dökk hus 2ne lonornes Jan ne och Utrie Stekqvist. Desse unge Herrhr voro nul allesammaas fru Studenter, Under alla firus- olesvr de vanligen inljudne till Wik. Ungdomen bås vanligen framtiden så låte som lage den på Ausvovingas. Dusrom gurt svånga ne väl ndesstun dom äfven åt horden. men dersverna kuttra hälst i trefliga

AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Ett starkt förtärande av starka drycker gjorde henne mest besvärlig för honom.

Hennes överfart till Europa var nästan endast som ett långvarigt rus. Vid ankomsten till farbrodern väckte det undersköna barnet allmän beundran, men vistades därefter under några år än hos den ena, än hos den andra släktingen, där hon mestadels blev både bortskämd och fördärvad.

Slutligen, av barmhärtighet, mottogs hon med en enkel gravskrift av den hederlige gubben Singstanius på Wik. På länge hade det stilla huset levt så gott och lugnt, som om det varit ett litet kloster; men sedermera berikades det livliga hemmet med nytt sällskap, djärvt underhållet och uppmuntrat av mamsell Carolina Giers, som på den tiden var ganska aktad i orten – men som, efter min mening, behöll sin ringa glans mest genom ett svagt men utvärtes sken, förgivet omgiven av den utmärkta gamla medelmåttans skimmer.

Redan i min barndom hade jag den lyckan – eller olyckan – att, utan att egentligen känna personerna, genast fatta tycke eller avsmak för dem vid första anblicken. Mamsell Carolina väckte alltid hos mig en viss avsky, och framtiden utvisade att instinkten den gången ledde mig rätt.

Tillsammans med mamsell Sahlstedt uppfördes vid Wik de förut nämnda mamsellerna Sophia och Edla Gezelius. Två bröder, numera doktor Johan Gezelius och en Syselius, vistades ofta i Superintendentens hus, där den förstnämnde sedermera blev uppfostrad.

Min lilla roman – denna var ej eller alldeles lottlös, ehuru uppkastad hade hon blivit i Norden utur livets rikaste sköte. Hon ägde dock husets två beundrare: Janne och Ulrik Steckqvist. Dessa unga herrar voro nu allesammans studenter. Under alla festligheter voro de vanligen inbjudna till Wik.

Ungdomen bar sig vanligen åt så lättsamt som läget och årstiden tillät. Dessutom sjöngs och musicerades det ofta, stundom även dansades. Men damerna kuttrade helst i trevliga...

Sida 125-126 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Jämn bon — och snart sammanfogades de tre huttrande duvpar: den kvicka Sahlstedt och Johan Gezelius, Jonke Gezelius och Ulrika, Edla Gezelius och Janne Steckqvist.

Under detta vistande band blev tiden genom äktenskapens vän ännu ytterligare sammansluten. Dock kan var och en som själv varit ung lätt förstå, hur många tusen stunder dessa ungdomar hade tillsammans.

När man därtill lägger en gammal vänlig morbror, vars närvaro utgjorde de ungas högsta fröjd, och i vars umgänge de ofta understöddes av den uppmuntrande, skyddande tanten Carolina — ja, då kan man lätt fatta vilken livlighet och sprittande glädje som måste ha fyllt detta unga, rörliga sällskap.

Som exempel på denna familjelivets oskuld och munterhet kan nämnas, att ungdomarna klockan nio varje afton blygsamt tog god natt av den gamle och av de unga damerna — nu i den gamles närvaro — som själv inte gick till vila förrän han förvissat sig om att de unga damerna, jämte den nådiga gamla tanten, ordentligt blivit instuvade i sina vindsammare, samt ynglingarna i gästkamrarna på nedre botten.

Men så snart de fullt övertygade sig om att gubben lagt sig, togo de av sig stövlarna, buro dem i händerna, och tassade tyst uppför trapporna till de unga damerna. Där samtalade de, naturligtvis under tantens milda beskydd, långt in på natten.

Den gamle hederlige gubben var visserligen något gammaldags och stundom smått knarrig; men att ge honom alla mytiska synder till last vore orätt. Den ungdomliga omgivningens hjärtliga uppriktighet och glädje måste ha varit honom både rörande och stärkande.

För en av naturen kokett flicka kunde dock detta omöjliga vara någon nyttig uppfostran. Dessutom...

Sida 127-128 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Rondt i huset var det nästan ett nöje för den gamle mannen att styra och liksom stolt skryta litet med ungdomarna och deras glädje.

Den uppmärksamhet man visade sin värd blev till gengäld rikt besvarad. Inom detta umgänge kom mamsell Jahlstedt att vistas mycket — dels hos baron Bonde på Grensholm, dels hos excellensen Wachtmeister på Tistad — stundom endast som ett sällskap för ögats fögnad, stundom som lärarinna för unga herrar i engelska och praktisk konversation. Överallt blev hon beundrad och bortskämd.

Vid arton års ålder kom hon till mina föräldrars hus, egentligen som lärarinna åt mina små halvsyskon, av vilka den äldsta var omkring sex år, samt som sällskapsdam åt min styvmor och förtroendekvinna åt både min bror och vår unge informator.

Hur jag med säkerhet vet att namnet *gouvernant* för henne var ytterst förhatligt, och hennes hjärta alltför mjukt påverkat av ungdomlig fåfänga, må lämnas därhän. Men ett träffande bevis är, att jag som då var student, en gång mottog ett svärmiskt moderligt brev från min styvmor, i vilket hon på det mest romantiska sätt varnade mig för följderna av min brinnande kärlek.

Jag svarade:

“Mamma kan vara fullkomligt övertygad om, att det aldrig kan falla mig in att gifta mig med mina systrars guvernant.

— A.G.”

Men styvmodern visade detta brev för den lilla mamsellen själv, i vilken jag, naturligtvis, därmed föll ännu djupare i onåd.

Att detta mått av förtret var ömsesidigt är klart av saken. Jag tror till och med att min stymors brev snarare väckte än dämpade hennes förargelse.

Sida 129-130 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Hennes uppförande under den föregående hösten gjorde mig till en början tveågsen gentemot henne. Jag hade under hela sommaren plågats av en svår värk i bröstet, som slutade med att en böld brast, nära att kväva mig.

Därpå följde en förfärlig och ängslande hosta, med starka svettningar och sömnlösa nätter, och jag fick tydliga tecken till lungdot. Min far befann sig då vid riksdagen i Stockholm, och min stymor var på besök utanför Linköping.

Vi vistades hela den hösten på Danby. Varje afton ökades min oro. Min stymors och mamsell Sahlstedts sällskap fördrev kvällarna med högläsning av romaner. Hon tvekade inte att ge till känna, att min hosta störde deras läsning. Följden blev naturligtvis att jag stillsamt avlägsnade mig — antingen ner till mitt rum eller ut i någon av gårdsbyggnaderna — eftersom mina båda rum tydligen mer var inrättade för deras kvällsnöjen än för mitt tarv.

Med sitt i grunden goda hjärta kunde dock mamsell Sahlstedt inte utan visst ogillande se mig undergå ett sådant bemötande. Följden blev, att då jag var därhemma, höll hon mig ofta sällskap, vanligen ensam, och vi samtalande mycket.

Mina halvsyskon, ännu små, uppfostrades vanligen nu av nykomna ammor, och lades tidigt. Men växelvis, under alla andra omständigheter, uppvisade jag fortfarande kärlek och vördnad för min far, och hans godhet gjorde, att det förhållande som uppstod mellan den livliga, intagande ryttländskan och mig inte kastade mig in i någon djupare olycka för framtiden.

Ett vidlyftigt tungt sinne, stundom gränsande till stillhet, hade alltid vilat över min yttre läggning, djupt förankrad redan under min ungdoms år. Endast Gud kan vara vittnet till de häftiga och våldsamma känslostormar, som under den hårdnackade strid jag stundom förde med dem, ofta blev...

Sida 131-132 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... nära att vinna segern, och ständigt förhånande mitt inre.

Mina dyrbaraste bundsförvanter har dock alltid varit, i unga år, vördnaden för min far, samt då — och även framgent — en ståndaktig gudsfruktan.

Men jag avlägsnar mig nu alltför långt från min lilla roman-hjältinnas öden, av vilka hennes förhållande till mig säkerligen var det mest anmärkningsvärda — då det endast genom ett brev fullkomligen kunde upplösas.

För att nå slutet, som utrymmet här inte medger att beskriva fullt ut, och som min förmåga ej heller kan återge med den livlighet och värme det förtjänar, måste jag dock antyda något.

Grefvar och baroner, militärer av alla grader — från löjtnant till överstelöjtnant — ja, alla fyra ståndens män, präster och borgare, prisade och beundrade den ridbara och trogna wienserskan. Mig veterligt fanns endast den enfaldige bonden undantagen.

Min far var då landshövding i Linköping, och i mina föräldrars hus omgicks folk av alla samhällsklasser. Vilket nöje den ankommande mamsellen väckte! Med få undantag föll de snart nog offer för den vackra sydländskans fötter.

Kurande, ballspel, sällskapslekar och dans — följda av de oändliga omväxlingar och små romanser som naturligtvis därav uppstod — blev dagens, ja nästan även nattens främsta nöje. Varje samtal, varje möte, fick till slut alltid detta ämne.

För mig räckte dock detta glättiga, förtärande liv endast under jultiden. För de hemmavarande åter, året om.

Utan annan ledning än sitt eget goda hjärta — själv hetsig och oförståndig, men med en ännu häftigare och mindre eftertänksam lärarinna — kunde detta sätt att leva omöjligen bli annat än förvillande för en artonårig, genom smicker och sitt täcka anlete redan temligen bortskämd flicka.

Bland de tio turer eller "kapitel" som då kallades *M:lle Jennys tillbedjare*, må på denna slippriga bana först framträda en viss löjtnant — en tre à fyra tum lång man, ljusröd i ansiktet, rak i hållningen, hurtig, men mycket ståtlig.

När han försmåddes, blev han desto ihärdigare, och när han slutligen drog sig tillbaka, blev han därigenom åter älskad. Så att det, efter vad jag kunde se, blev henne omöjligt att...

Sida 133-134 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... torde att fresta, och liksom återvinna den gunst han förut hos henne besuttit.

Därefter framträdde en stillsam och ödmjuk prästman; men sedan en gammal, försupen frisör, med anspråk på konstnärlig förmåga att "porträttera", på flera unga herrars begäran — vid en av de allmänna samkväm som hölls varje vecka — med sin ur munnen tuggade pensel, på ett ur en plånbok rivet papper, förträffligt avtecknade den tillbedda mamsellen.

Ungdomen fann nöje i att se detta alster, tills frisören själv sakteligen drog sin hatt av och stelnade med sina blickar på "Lotta Barin".

Under större delen av hennes vistelse i staden Linköping växlade ryktena och åsikterna om hennes rätta förhållande till en av de därvarande handelsmännen, vid namn Håpet Språng. Herr Språng var en liten änkling, med kal panna och några få hårstrån vid tinningarna — mycket artig, och luktade alltid svagt av spanskbrännvin, men försökte aldrig dölja sin förkärlek för dyrbara sidenvaror.

Efter många om och men segrade slutligen förnuftet — eller åtminstone beräkningen — över de vackra känslorna, och den unga damen kom till den övertygelsen att en förening med denne välsituerade man kunde bereda henne en obestridd ställning i samhället, samt kanske till och med möjligheten att hemkalla sin moder och sina syskon från St. Barthélemy.

Kronan på verket blev slutligen – under mamsell Jennys sista vistelse i den goda östgötska huvudstaden – en liten, flintskallig, sextiosjuårig, något korpulent och kindbenig f.d. löjtnant, som förmodligen friade och erhöll ett formellt ja. Ringen växlades; och förutom att försäkra denne välmenande, men utlevade gamle man ett återstående mått av värme, var kärleken mellan dem säkerligen sval – eller prövades åtminstone aldrig i eldens hetta, ty blott några månader efter dess uppblossande slocknade den plötsligt.

Enligt min enfaldiga tro fick den gamle svage jubilaren åtminstone någon tröst – om än kort – av den i hans hus boende mångsysslande mamsellen, lika ful och gammal som gubben själv, men till sinnet...

Sida 135-136 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

... inflytande och häftigt sinnelag.

Äntligen, när den stora olikheten i ålder mellan kontrahenterna blev alltför uppenbar, återlämnade gubben följande vår ringen och begärde, i tyst ödmjukhet, att få sin egen tillbaka. Den lilla mamsellen var därmed åter fri från äktenskapslöften – men, som vanligt, snart nog både villig och av en annan person efterträdande i sin guvernantsplats i mina föräldrars hus.

Vart skulle nu den arma söka en fastare framtid? Några mer avlägsna släktingar hade hon, men måste än en gång vända sig till Stockholm.

Hon uppehöll sig sålunda växelvis där och i Nyköping, till dess hennes gamle far följande år återvände till St. Barthélemy, sitt fädernesland – vilket dock numera var henne lika främmande som ett annat land.

Utom en bror i Stockholm och den gamla modern, som bodde i en avlägsen del av Nyköpings landsbygd, i Lunda socken, på egendomen Gröfva, tillhörig brodern, hade hon ingen nära anhörig kvar.

Jenny kunde nu varken hjälpa eller intressera sig för fadern. Gubben var dessutom mycket sjuklig och delvis tungsint. När han tröttnade på livet i sitt gamla hem, flyttade han med sin dotter till Nyköping, där de bodde tillsammans till dess den gamle några månader senare avled.

Man vill påstå att dödsfallet inte var helt oväntat – men dottern hade i alla fall den tillfredsställelsen att få vårda honom till slutet, och ta emot hans sista andedräkt.

De vackra ögonen ville dock inte gärna vila i stillhet. Under sin vistelse i Nyköping knöt min Jenny även ett nytt, flyktigt bekantskap på Danbyholm.

En dag upptäckte jag i hennes skrivlåda ett litet brev, skrivet av en ung officer som då vistades i Nyköping. Jag, hur ung jag än var, var dock redan tämligen van vid intrigernas gång och skämtade något därom.

Men naturligtvis fick jag genast bannor – både av henne och min styvmor – med påminnelser och tillrättavisningar om min "vanliga stygghet".

Några dagar därefter, sedan posten anlant, började vissa betänkliga rykten spridas. Man talade lågt, kastade djupa blickar, och teg... Men jag teg också, och tänkte: "*Beuhalum!*" Det onda jämte det...

Sida 137-138 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Det som då undföll mig, var att ett långt anklagelsebrev hade fabricerats och skickats till min styvmoders bedömning. Någon dag därefter bröt elden ut på nytt.

Den oförskämde — den gemene — hade skrivit ett brev, som antog formen av ett svar på hennes eget, och sådant kunde inte förlåtas. Hela saken hade dock fått en annan riktning än vad man först trodde.

Brevväxlingen blev mig inte till någon förvirring. Nog av — saken blåstes bort, men den hemlighetsfulla mamsellen måste ändå medge att jag, trots min inbillade ungdom, var tämligen van vid förbudna ting.

Efter faderns död bodde min Jenny mest hos sin gamla, av ålderdom men inte av gudsgåvor, alltjämt sjukliga moder på gården Gröfva. Där fick hon, vid ett sorgligt tillfälle, tillfälle att visa hela vidden av sitt ädelt älskvärda väsen — som av naturen var ett av de varmaste och godaste, men av världen och omständigheterna ständigt ridet till yttre fåfänglighet.

För detta utmärkta prov på hennes godhet kommer jag till min sista stund att stå i den innerligaste tacksamhetsskuld till henne.

År 1834, då den orientaliska farsoten koleran för första gången kom till vårt kära fädernesland, går aldrig ur mitt minne.

Men om detta mera framdeles, ty denna lilla intermezzo, eller berättelsen om den lilla mamsellen, må inte föra mig för långt fram i tiden.

Här må blott tilläggas, att min bror Henning — som alltid förblivit mig kär, och som då, näst min far, var mig allt — insjuknade svårt i koleran.

Han hade varit på besök i Linköping, där sjukdomen visserligen härjade lindrigt, men fick sedan länge vänta vid Norrköpings tull på återresan till Stockholm, varvid han troligen förkyldes sig.

Vid Gröfva skulle han lämna ett paket från vår styvmor till mamsell Sahlstedt. Han togs naturligtvis emot med största vänlighet, och övertalades att stanna där ett par dagar. Sedan Henning...

Sida 139-140 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Strax efter att han på ett ögonblick avlägsnat sig för att tala med den tillridande, fann man honom vid sin återkomst alldeles förändrad till ansiktet; och inom få ögonblick låg han medvetslös i de förfärliga kramperna.

Pigan, som kort därefter kom in med ljus, skyndade genast ut ur rummet — och fick av förskräckelsen själv kolera.

Den outtröttligaste omsorg visade dock mamsell Sahlstedt. Med all sin ungdomliga iver och livlighet kämpade hon för den sjukes räddning, och det var, såsom hon senare berättade, rörande att se hur hennes ögon tårades av glädje, då den vackre, hemskjutne ynglingen för första gången återvann medvetandet.

Dagen därpå, då den svåraste faran syntes överstånden, efterkallades doktor Martin från Nyköping, som förklarade sjukdomen vara kolera och lämnade ordinationer under högt allvar.

Efter blott två dagars förbättring fick dock även den stackars vårdarinnan själv den svåra men, Gud ske lov, något mildare graden av samma sjukdom.

Några få sjuknade, Gud ske lov, inte under på stället.

Det innerliga i saken var, att den gamla sängliggande farmodern — för vilken min brors både ankomst och insjuknande förblev dolt — under dessa dagar fick en lindrig feber, men utan vidare följder.

Guds nåd var stor.

Mamsell Sahlstedts uppförande under hela denna tid var oförgätligt.

Under sina tidigare vistelser hos släktingar i Strängnäs hade hon lärt känna en ung och tillika förmögen man, dåvarande magister Lars Broman — sedermera präst och kyrkoherde i Strängnäs.

Han fäste sig djupt vid henne, och förlovningen firades i den gamla farmoderns hem på Gröfva. Så hade min Jenny möjligen utfört sin ädlaste gärning — och fick till sist också den belöning som för henne varit så länge undandragen: att bli gift.

Två människor med erfarenhet och mildhet hade där förenats; men, som ofta sker, blev även detta äktenskap mer en stilla börda än en glädje.

Gud styrke de arma föräldrarna — ty herr Broman var en mycket ansedd man.

Han tog till sig sin hustrus gamla, fattiga mor och även två syskon från St. Barthélemy, byggde åt dem ett enkelt men värdigt tillhåll vid sjöstranden, där livet syntes lätt och fridfullt.

Men till förmåga...

Sida 141-143 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Lättsinnet fick, Gud ske lov, inte övertaget.

Det innerliga i allt detta var, att den gamla sängliggande farmodern — för vilken både min brors ankomst och sjukdom förblev dolt — under dessa dagar fick en lindrig feber, men utan allvarliga följder.

Guds nåd var stor.

Mamsell Sahlstedts uppförande förblir oförglömligt.

Under sina vistelser hos släktingar i Strängnäs hade hon lärt känna en ung och tillika förmögen man, magister Lars Broman, sedermera präst och kyrkoherde där i staden. Han fäste sig djupt vid henne, och förlovningen firades i den gamla moderns hem på Gröfva.

Så hade min Jenny till sist utfört sin ädlaste gärning och erhållit den lön hon förtjänade: att bli gift. Två milda och förståndiga människor förenades; men äktenskapet blev, som så ofta sker, snarare en stilla börda än en källa till glädje.

Jag hade, under några dagars kort vistelse hos dem, tillfälle att se hans ömhet mot den gamla farmodern, vars livlighet stundtals roade honom.

Det var rörande att se den gamla kreolska kvinnan, nu över 70 år gammal, här i vårt kalla Norden, efter så många prövningar och lidanden, än gråta stilla vid minnet av sina sålda slavinnor, än skratta som ett barn ögonblicket därefter.

Man kan sannerligen inte nog ofta upprepa att rikedomar i hjärtat är bättre än guld och kristall. En god portion lättsinne må väl ibland sägas gå på djupet — men en viss grad av detsamma är också kännetecknet för en i grunden god och mild människa.

Så ofta vi ser någon utan tecken till lättsinne, ser vi också en person som riskerar att bli alltför allvarlig, alltför sluten — och därmed sorglig både för sig själv och sin omgivning. Under givenhet hjälper oss visserligen långt, men även det gudagivna, lätta sinnet är en nåd att ta emot tacksamt.

Jag har nu, med dessa rader, följt min lilla hjältinnas väg så långt mitt minne förmår. Min innerliga önskan är, att både hon och hennes omgivning måtte leva så fridfullt som möjligt.

Skeppets roder är visserligen överskönt till högre hand, men ordning och lugn måste även råda i varje hamn, om färden ska nå sitt mål.

Jag tillbringade endast några få dagar tillsammans med herr och fru Broman. Hon var mig då nästan en främling, men redan vid första mötet föll det mig i ögonen att deras väsen tycktes harmoniera — även om man kunde ana, att denna samklang inte uppstått utan inre kamp.

Men när goda och redbara människor finner vägen till varandra genom strid, slutar det vanligen med sann försoning och framtida lycka.

Broman var, när han gifte sig, ännu i ordets egentliga mening en ung student, van vid stilla studier. Han hade haft medgång, gott rykte och förmögenhet; och när de sydländska blickarna mötte hans, blev han överväldigad.

Strängnäs' flickor, ibland vilka han var mycket omtyckt, hade inte samma skolning som hon — och Broman, född och uppvuxen i staden, fann i Jenny något som väckte honom till liv.

Deras bostad var ett litet, enkelt hus omgivet av träd och blommor, för vilka Broman vårdade sig med iver. Men i huset bredvid bodde de borttynande, dagligen avtynande föräldrarna.

Bromans milda, jämna lynne var en av Guds största gåvor. Kunde vi arma människor se djupt nog in i allt, skulle vi kanske oftare välsigna än döma.

Många gånger har jag innerligt tackat Gud för att min väninna fått finna en så lugn och värdig tillvaro.

Hon var för romantisk för att någonsin bli riktigt "nöjd" i världslig mening, men hon var god — och därför, hoppas jag, skyddad av den Högstes hand.

Och jag, återvändande till mina övriga minnen, lägger nu även detta till de ömmaste i mitt hjärta.

Sida 144-146 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Mångahanda orsaker bidrog nu till att min ungdom inte blev så sorglös och glad som de flestas, vilka i övrigt varit lika lyckligt lottade som jag.

Jag vet sannerligen inte vilken av dessa orsaker jag, i sanningens namn, bör sätta främst. Ett ytterst känsligt och oroligt lynne, förenat med en svag kropp, var möjligen den mest verksamma.

Särskilt måste jag nämna min nästan översvallande kärlek till både far och bror. Ett enda ogillande ord, eller blott en flyktig blick av missnöje från min nästan avgudade far, kunde genast försänka mig i dysterhet – som inte skingrades förrän han åter var glad.

Om jag dessutom var skild från min bror, kände jag mig genast mer eller mindre främmande för allt omkring mig.

Till detta kom min vana att grubbla och begrunda, en vana som – om den grundligt vårdas och följs – kan leda till mycket insikt och inre rikedom, men som också, i förening med många andra omständigheter, lätt gör sinnet tungt och benäget för mörka stämningar, särskilt om det inte rätt förstås eller bemöts.

Min styvmoder, hur väl hon än i många stycken ville mig gott, stod mig alltid något fjärran. Hon kommer jag, under fortsättningen av denna lilla levnadsberättelse, ofta att omtala i en fördelaktig dager – ty jag vill tala rättvist. Men man måste alltid minnas, att hennes väsen till stor del var en följd av en bristfällig uppfostran, och därtill färgat av ett möjligtvis alltför starkt inflytande från hennes egen styvfar.

Denna anteckning är endast ett avtryck av mitt hjärta. Jag avviker inte från sanningen, vare sig jag talar om det goda eller om mina egna fel och svagheter.

Jag kan tillägga, att de motgångar och ledsamheter jag ofta under ungdomen kände, med tiden förvandlats till en källa till ödmjukhet och till en djupare tillförsikt, som följt mig genom hela livet.

Detta må alltså vara andan i dessa mina anteckningar.

Rätteligen bör nu tillfogas, att mamsell Sahlstedt även hade två allvarliga medtävlare om sin kärlek. Herrarna Ek och Strokeock voro inte heller ligkiltiga för henne; och deras handlingssätt mot mig, i detta ömtåliga sammanhang, skall jag längre fram omtala.

Sida 147-149 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Mellan dem och mig kunde aldrig råda något annat än en viss tävlan, sådan som ofta uppstår mellan föräldrar och barn.

Min styvmoder fick vanligen sin vilja igenom. När far önskade något, fann hon nästan alltid något skäl att motsätta sig det. Ville han ge tillåtelse, lade hon hinder; ville han neka, bad hon tillåtelse.

Till följd av detta smått kantiga förhållande dem emellan uppstod ibland situationer som ännu, efter alla dessa år, dröjer kvar i mitt minne. Ett brev från min styvmoder till far, vilket jag alltjämt förvarar, kan bäst belysa tonen i deras umgänge:

”Min snälle gubbe!

Jag är mycket ledsen över att jag någonsin föreslog, eller ens nämnde, det som nu blivit orsak till bekymmer.

Men då jag nu är för trött för att vidare tvista därom, lämnar jag det helt och hållet åt ditt eget gottfinnande.

Du sade att mamma genast samtyckte, men nu har även jag börjat oroas för att barnen, i denna starka hetta och kvava värme, ska bli förkylda – eller kanske till och med svimma.

Särskilt som moster Anna ämnar resa till Märsta i eftermiddag, och vi därför inte har någon att skicka till henne ifall något skulle hända.

Så, överväg saken; och om ni beslutar att inte gå, ska den av er som först träffar assessorn Carlanders genast komma hit med biljetterna, för att återlämna dem.

Ge herr Yman den som följesedel.

Hälsa, och säg till mamma att jag mycket gärna hade kommit i morgon, om vädret tillåter.

— Eva.”

Jag minns ännu den blandning av förlägenhet och stilla vrede med vilken jag, till synes obekymrat, men i själva verket djupt sårad, tvingades ta på mig rollen som ”kurir” för detta brev, när jag i mörkret begav mig ut till vår vän assistenten.

Sådana små händelser utgjorde de få nöjen jag då fick.

Oftast hölls vi hemma hos mamsell Sahlstedt, som fick vara sällskap åt oss yngre.

Innan jag nu helt lämnar barndomen bakom mig, vill jag här ordagrant införa några brev från våra dåtida kamrater och lekkamrater, som jag alltjämt bevarat — kanske för att de så troget avspeglar barndomens sinnelag, vilket troligen förblivit detsamma i alla tider.

Liksom även den ungdomliga vänskapen, så flyktig den än var, dock hade sin rena och innerliga glans.

Sida 150-152 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Snart förflyktigades dessa barndomsminnen, även om jag, för min del, inte gjorde det med likgiltighet — utan snarare med ett visst vemodigt nöje, då jag i tankarna återkallade till och med den länge förhatlige Sköldebrand, där han red på sin lilla låstrygga häst, klädd i sin granna Högvaktuniform.

Liknande förhållanden förändras med tiden.

Hos mig förblev dock barndomens känslor alltid levande och varma.

Ungdomens vänskapsband är, trots sin korta varaktighet, de mest oegennyttiga som finns.

Som ett litet tack för Eders vänskap vill jag här införa några brev från mina dåtida kamrater — för att visa, hur vårt umgänge och våra tankar tedde sig i den tiden.

Utom saken att skiljas från dig och Henning, hade jag strax därefter den bestörtningen att tro att Fredrik brutit nacken av sig.

Så här gick det till: han ställde sig på en stång för att slå en kullerbytta baklänges, men sträckte därvid några senor i nacken, så att huvudet kom att sitta på sned utmed ena axeln.

Men genom att dricka tio glas varmt vin är han nu alldeles frisk!

Härvid utmärkte sig Brantingen, som – du minns nog – en gång föll genom taket på gymnastiken, genom att påstå att Fredrik hade bränt sig i ryggen, vilket förstås var en ren lögn.

Från familjesammankomlingen kan jag hälsa dig, att man där nämnde hur du blivit något tillbakadragen, sedan du reste.

Jag har även hälsning från Georg Schröder, som ännu går på gymnastiken.

På torsdag visar vi oss i Liljeholmen, som jag hoppas du minns – nu är det nämligen rätt tveksamt väder.

Förutom Figge Ridderstolpe är nästan alla våra gamla kamrater kvar. Jag saknar dig och Henning mycket, och det enda medel vi har att meddela oss med varandra är genom dessa brev.

Hälsa herr Yman mycket hjärtligt.

Från Werlgren skall jag också hälsa dig flera gånger.

Glöm oss inte!

Din tillgivne vän,

August Sköldebrand

Stockholm, den 6 juni 1826.

P.S. Hälsa Henning från Brodén och mig.

Ett annat brev — efter Kloka Ladugårdsgummans metod

Kära Adolph,

Du må tro att jag antingen är död eller alldeles har glömt dig. Men inget av det har skett, som du väl kan förstå. Jag har däremot haft fullt upp med att läsa till min examen vid Castberg, och dessutom varit sjuk i den förfärliga sjukdomen gulsot.

Jag har i nära två månader varit sängliggande, men befinner mig nu rätt bra. Kommer Henning manne till Lustbron? Jag längtar mycket efter honom.

Om du inte allt för hårt fördömer mitt långa dröjsmål med att skriva, så hoppas jag snart få...

Sida 153-155 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Jag ber dig, kära vän, skriva snart och berätta vilka julklappar du fått!

Om jag måste tala om mina egna, så fick jag tretton stycken — bland dem tre svarta halsdukar, två vita västar, ett par knappar till min gröna kappa, en ny krage, ett par handskar och några småsaker till.

Farväl så länge, glöm inte bort mig!

Din vän,

August Fredrik Sköldebrand

Stockholm den 29 december 1826

Brev från Willesbrand

Min bäste Adolph!

Tack för ditt brev — jag vet knappt hur jag ska kunna uttrycka min glädje över det.

Så snart jag kommer till staden, vilket blir i början av oktober, skall jag lämna sakerna till fru Janna.

Här på landet roar jag mig mycket med att fiska, och flera gånger har jag kommit hem med sex till sju pund abborrar och gäddor — samt en gång en fyra-punds ål, som var nästan lika stor som jag själv!

Det är mycket nötter här ute, och jag har redan samlat en hel korg som ska rostas till vintern.

Vill du vara god och hälsa mycket till Henning, samt framföra min vördnadsfulla hälsning till dina föräldrar.

Din vän,

Ernst Willesbrand

Ernst var alltid den trognaste och vänaste av vänner; och hans slut blev också därefter — stilla och beklagansvärt.

De båda Willesbrandarna, såsom de kallades, och vår vän Werlgren, promenerade ofta efter avslutade lektioner om eftermiddagarna.

Hos Ernst såg vi aldrig något hårt eller skrytsamt — endast ett milt, muntert och tillmötesgående väsen.

Han hade också en viss benägenhet för det romantiska, och hans förstånd var ibland nästan för blidt för världen.

Jag minns särskilt en gång, då vi i ungdomen roade oss med ett ovanligt upptåg.

En liten tiggargosse från Uppland hade en gång blivit illa bemött vid herr Rusts hus.

Vi — några kamrater och jag — blev häröver mycket upprörda, rusade dit och "anföll" portvaktens bod, förde pojken med oss, och krävde sedan en "bot" på 100 riksdaler för den orätt han lidit.

När herr Rust vägrade, bjöd vi ner till 50 riksdaler — och sedan, för varje gång han försökte pruta, sprang vi skrikande upp och ned för de båda stora trapporna i Bergmarkens hus, där han bodde.

Ernst stod ute på gården, höll sig allvarsam och talade vänligt med herrn, men sprang däremellan och köpte snus och tobak åt honom, på det sättet lyckades han slutligen medla — och saken fick sin lyckliga utgång.

Hur överlyckliga vi därefter var, kan nog ingen riktigt förstå!

Jag minns ännu dessa händelser tydligt.

När jag sedan blev student övertog jag Hennings andel i vår gamla "pott", i utbyte mot min andel i vår månadssamling — men fick kort därefter, till min stora bedrövelse, sälja min "klump-pott" tillsammans med en gammal nattlampa, vid en marknad i Olsholmen under Hagbybro gård, till en allmänt känd handelsman vid namn Loppskute.

Sida 156-158 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

För att skaffa mig en vit *Effeln's flöjt* — ett instrument som vid den tiden ansågs ytterst modernt och beundransvärt — sålde jag, till min senare ånger, min gamla "pott".

Men flöjten följde jag troget, ända tills den blev skjuten sönder under ett av våra skämt, som tack för att jag lånat ut den. Jag minns ännu tydligt hur jag en gång, tillsammans med Marling Lijén, i största hemlighet företog en liten båtfärd över sjön.

Vi hade tillbringat dagen hemma på Dansby, och rodde därifrån till Wattrarne och Barthuel på Walinge, där vi umgicks, samt rodde hem igen först vid klockan sex på morgonen.

En annan gång hjälpte jag, med min flöjts bistånd, mamsell Edla Gesellius från Wik. Vid femton års ålder får sådana små äventyr ett alldeles särskilt värde.

Några dagar tidigare hade jag besökt den gamle hederlige medicinalrådet Tinnastenius, som berättade för mig att han, tillsammans med fröken Sophia, varit hemma hos bonden nu Eric Berg. Där, medan den gamle gubben satt djupt nedsjunken i sin stol, kom det på tal att mamsell Edla och jag skulle mötas.

Planen uppgjordes med ungdomligt allvar: hon skulle, på en viss bestämd timme, ro över viken till en liten trädgård vid Hures gård — eller rättare sagt, till den nedanför liggande holmen — där jag skulle möta henne, och vi tillsammans skulle tillbringa dagen på Danby, där även vår gemensamma vän mamsell Sahlstedt befann sig, på besök från Grufva.

Mamsellerna satt vid tebordet framför gubben och serverade teet, medan han, mellan klunkarna, skrockade över min "fart", som han kallade det, och menade att allt var som sig bör i ungdomen.

Jag minns inte längre om de egentligen förbjöd mig detta nöje eller om de smått uppmuntrade det — men glad var jag, och min ungdoms iver drev mig att genomföra planen.

Jag nämnde det endast för min vän Margilla, och samma dag som Edla kom till Danby, på återväg från Grufva, rodde jag dit.

Vad jag vet med visshet är, att mitt unga hjärta klappade häftigt — både under rodden dit och under återfärden.

Jag visste dock att mamsellen redan då var förlovad med Stenqvist.

Jag nämner detta endast för att ingen ska tro att alla känslor i den åldern är av djupare slag. De flesta är flyktiga, som morgondag i solen; men de hör likväl till livets glädje.

Ungdomen liknar en lätt vagn på släta vägar — hjulen rullar ledigt och ljudet är muntert. Men ju tyngre lasset blir, desto trögare blir färdens, och hjulens klang mer dämpad.

Sådana tankar kommer ofta när jag i minnet ser tillbaka på våra ungdomsår, och på de många vänner som då omgav oss.

Bland dessa intog familjen **Wachtmeister** ett särskilt och betydande rum.

Sida 159-161 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Nu bodde vännen Wachtmeister mestadels på **Tistad**, men hade alltid mycket att stå i annars. Från honom har jag även två brev, som bör införas här som tillhörande min pojktid.

Brev I — daterat den 8 december 1825

Förlåt mig att jag skriver till dig, men jag har fått veta att du ska komma hit, och jag ber dig ta dina skridskor med dig.

Emedan isen ligger så vacker på dammen, har jag sopat upp en bana runt omkring den, och nu ser det nästan ut som ett värdshus.

På värdshusets skylt har jag ritat en kanna och ett rökande glas.

Jag förblir din tillgivne vän,
Rutger af Wachtmeister

Efter denna sammankomst blev vår vänskap så stark, att vi nästan dagligen skrev små brev till varandra under vintern.

Med anledning därav skrev han till mig följande:

Brev II — daterat Tistad den 5 februari 1826

Min bäste vän!

Förlåt att jag skriver till dig. De teckningarna som jag gjort ska användas för att betala konvolutet med.

Ett alnsvalt band är till för att hänga konvolutet på, och vi ska väl ha lika långa band, du och jag.

Det är inte värt att du skickar några målarfärger, ty jag har fått veta att sådana finns att köpa i Nyköping.

Blir det något över av de 36 skillingarna som jag lagt i kuvertet, så var vänlig och lägg dem i arken tillsammans med kemikalierna, och skicka allt med pappa.

Jag förblir din vän,
Otto Wachtmeister

Denne vän var för närvarande **löjtnant vid Livgardet**, senare **kammarherre vid Drottningen**. Tjugo år förflöt nästan innan vi åter sågs, men när vi möttes igen var vänskapen lika varm som förr.

Både min vän och jag älskade innerligt musik, och eftersom vi båda hade ett visst anlag för tonkonst, blev det snart vårt gemensamma nöje.

Jag minns särskilt en gammal ryttmästare, bosatt vid det forna Drabanttorpet, som brukade låta oss spela för honom.

Gubben var tråkig, tyckte jag – och otålig, särskilt när vi lät våra skalor löpa alltför länge.

Min mor, som var innerligt mån om mig, bad mig ofta att inte slösa så mycket tid på dessa "oväsen". Men jag var, som så många unga pojkar, obotligt envis och hade redan då en viss böjelse för att trotsa alla råd.

Far tyckte också att musiken tog för mycket tid från mina studier.

Men i längden blev musiken mig ändå till nytta — den lärde mig tålmod, och, kan jag säga, ett visst mod att visa mig inför andra.

Gubben **Rylander**, som ibland besökte oss, brukade säga med sin vanliga skämtsamma ton:

"Jag generas aldrig, allra minst av mina vänner!"

Men jag själv var då ännu så blyg, att jag rodnade för varje litet ord till mig, och hade svårt att tro att jag någonsin skulle bli annat än en drömsk, tyst pojke.

Sida 162-164 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Ryllanderska övningarna för mig fortgick om vintrarna, men under somrarna skulle däremot min musikaliska flit upprätthållas under undervisning av dåvarande organisten i Higtomtå, **Anders Lundvall** — som på det sättet blev en särskilt kär vän till vår familj.

Han var dessutom ovanligt gladlynt och gemytlig. En gång sade han till mig att han "halvt hade upptäckt det uppenbaraste uttrycket av sann musikalisk kärlek" hos mig.

Jag blev naturligtvis mycket smickrad och fick därigenom än större lust att öva flöjt, med så mycket större framgång.

Ofta gick korrespondensen livligt mellan min bror och mig, och vi fann båda ett stort nöje i det. Lundvall själv brukade under somrarnas lediga stunder skriva små skämtsamma brev till oss, fyllda med jovialisk munterhet, som så väl stämde med hans livliga och godmodiga väsen.

Jag inför här ett av dessa brev, som vid sin ankomst väckte den största förtjusning:

Brev från organisten Anders Lundvall (cirka 1826)

Mina kära älskvärda vänner!

Ära, pris och krus till de unga herrar, som nyligen hedrade oss med ett besök — det var en glädjens dag i vårt hus!

Gud vare med er, mina hjärtebarn.

Herrarna glömde något hos flickorna, vilket nu skickas med portbudet.

När Lena får färdigt sina *Examinationes*, så sitter jag nu på Danby och väntar på ett nordbygdsbud, gående eller åkande — det är mig lika mycket.

Lina och Johan bad mig hälsa "grisvinnan" (dvs. den som vunnit i spelet om grisen!), men mitt brev till Herr Grisvin själv var så fullt av diktationer att där inte fanns något rum kvar.

Ni goda, älskvärda, beskedliga och beredvilliga unga herrar — gör nu allt detta ordentligt och, som jag alltid säger, "på oföväntat sätt", så att det inte behöver skrivas om!

I Nyköping är nu slaskföre sedan några timmar; jag fick nyligen erfara det, då jag slog omkull på Häradstrappan och nästan vred tummarna ur led.

Lycka till, och ett gott nytt år!

(Skulle julhelgen komma något för tidigt, så inträffar den säkert innan januari 1826!)

Hälsa och frid!

Hälsa Ysman ofantligt, och säg honom att jag kommer som en tjuv om natten — men att jag inte kommer att stjäla något annat än vänskap och musik!

Glöm inte att hälsa även fröknarna Evans och Warase, samt den högst värderade grevinnan, och tryck Kyns hand å mina vägnar.

Er vän,

A. Lundvall

En sådan blandning av humor, hjärtlighet och lärdom som hos denne Lundvall har jag sällan mött. Han var ett äkta original: lika flitig som gladlynt, och med en naturlig värme som gjorde honom älskad av både unga och gamla.

Sida 165-167 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Vackert för Linares och Fianos räkning — mer än 365 år, 7 timmar och 15 minuter — annan gång för tre smörgåsar, när undertecknad själv infann sig.

Datum: urprovat på Bleckslagan.

På Embetets vägnar,

min gode vän,

Grefvarnas trognaste vän, Anders i Nyköping

hos **Lundvalls**,
den 25 november 1825.

Bor hos Hammarstens.

P.S. Hälsa alla människor och återvänd snart!

Nog är jag kvickare och lustigare än detta brev låter antyda — men ni får gärna tro att det är skrivet med all vänskap.

Den gode gubben bodde då i Nyköping, där han var organist i den västra församlingen, tillsammans med sina två döttrar, **Lena och Sophie** — båda vackra, vänliga och mycket näpna flickor — samt sin gamla gumma, som var trettio år äldre än han själv.

Han dog senare i Örebro.

Hans döttrar gifte sig i Närke, och jag förlorade därigenom en av mina trognaste ungdomsvänner.

Ni må kanske klandra mig för att jag här sammanfört så mycket — nästan till en hel bok — enbart om min ungdomstid.

Men på det hela taget kan detta vara av visst intresse, åtminstone för hjärtat.

Ni bör dock minnas, att detta är skrivet när jag nu är nära fyrtio år gammal; och om Gud låter mig leva längre, ska kanske även min senare ungdom få sin rätta plats.

På den tiden då man ännu lekte med papperstorn prydda med guldpaper, bekymrade man sig föga för världens oro — man trodde sig stå på sin höjd, och kunde knappt minnas sina egna felsteg eller brister.

Men av det jag redan berättat har ni sett, att även min barndom hade sina mörka perioder; som dock, tack vare Gud, ledde till eftertanke.

Gud give, att mina läsare må besparas sådana provningar.

Man bör, genom en god och trygg uppfostran, och genom en varsam utveckling av de unga, väcka den ungdomliga frimodighet och glädje som — rätt ledd — kan bli till välsignelse för både Gud, nästan och samhälle.

Då kan de, med Guds hjälp, bli nyttiga redskap i den Högstes hand, stödda av den enda säkra vandringsstaven: **Gudsfruktan**.

Må de leva väl, med rent samvete, stilla hjärta och villig undergivenhet, så att de — när livets provningar och vedermödor är över — må få en fridfull övergång till ett bättre liv.

Det är detta vi alla bör sträva efter — den sanna förädlingen av själen.

Min minnesanteckning här avslutar jag därför med denna innerliga bön till Den Högste, att mina kära läsare inte ska betrakta provningarna i livet som något ont, utan som till gagn.

Vi kan ibland bara påminnas och erinras, såsom Herre själv lärde oss — att redan vid elva eller tolv års ålder börjar det bli tid att förstå de ord, som ofta uttalas lätt, men bär mening för hela livet:

att leva rätt, handla väl, och förstå världens väsen — inte för nuet, utan för evigheten.

Sida 168-170 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

Att bevara ungdomens sinne friskt och kraftigt — det är något jag ofta har tänkt på.
Många ord har nog gått in genom mina öron, men sällan nått mitt hjärta.

Renheten är, enligt mitt förmenande, dygdernas grundval; utan den är varje annan förtjänst blott ett sken av lycka, en tom prydnad.

Motgångar är, när man rätt betraktar dem, inte olyckor, utan prövningar.
Därmed menar jag naturligtvis inte att barn ska få sin vilja fram i allt — tvärtom, de måste tidigt vänjas att böja sig, ty trots leder till bitterhet.
Den Högstes visa mening är, att prövningarna ska rena, inte förkrossa.

Denna tanke har följt mig genom hela livet, och jag har erfarit den sanning som ligger däri — särskilt nu, sedan jag måst genomgå förlusten av både föräldrar och flera kära vänner, ja till och med min utmärkta hustru.

I sådana stunder har en dyster tanke ibland trängt sig på:
att även själen, liksom kroppen, kan lida av en viss förslitning.

Men jag vänder mig alltid till Gud, som ger styrka när den behövs, och vill hoppas att denna känsla av trötthet inte är annat än en stilla undergivenhet inför Hans vilja.
Dock måste jag bekänna, att mitt hjärta stundom känts hårt sammansnört;
att jag ofta burit sorgen tyst, utan att kunna ge uttryck för mitt inre.

Jag, som förr var så lätt rörd, kan numera sörja djupt utan att en enda tår faller.

Mitt hopp är dock, att jag med åren lärt mig — såsom sig bör — att förstå det begripliga, men även att bära det ofattliga.
Ty styrkan att uthärda hör till själens himmelska element.

Förlåt mig, mina kära läsare, om jag här dröjer vid betraktelser om mitt åldrande och dess prövningar;
men mina tankar har naturligtvis färgats av det jag i stunden känner, då jag sitter ensam och skriver dessa minnen till er.

Ni ska säkert finna upprepningar i denna lilla anteckning — men vad gör det?
Ålderdomen talar gärna om det som hjärtat fortfarande bär.

Vad min barndom beträffar, har jag redan nämnt att den i viss mening tog slut med min älskade **morfars död**, och därefter föräldrarnas flyttning till **Linköping**.
Den tiden kan därför nu anses vara genomgången.

Under det gamla taket på **Unlyckans gård** har jag levt och vistats under alla årstider, och sett dess växlingar — lika mycket i naturen som i människosinnet.
Av detta har jag lärt mig att livet själv är som ett växlande år — där vintrarna prövar, men också renar.
Dock, för att få någon sammanfattning innan jag går vidare till nästa tid i mitt liv, vill jag nu...

Sida 171-172 AI-genererad översättning till läsbar svenska:

För att kunna ordna min ungdom något tydligare, vill jag dela in den i tre huvudavdelningar, vilka alla inträffat under ungefär samma tidsrymd, men som för min tillvaro inneburit var sin särskilda utveckling.

De må därför betecknas så här:

1. **Tiden i föräldrahemmet** — eller det jag kallar *Linköpings-tiden*.
2. **Tiden vid akademien** — alltså *Uppsala-tiden*.
3. **Tiden under min juridiska utbildning** — eller *Hedemora-tiden*, då jag vistades hos den oförgätlige **Lagman Cederholm**.

Dessa tre perioder flätas visserligen delvis samman, såsom de också i verkligheten gjorde; men jag ska, så gott jag förmår, försöka återge dem var för sig — så som jag nu, på äldre dagar, i tanken återkallar dem.

Dock fruktar jag att min förmåga inte sträcker sig till att ge dessa skildringar den livlighet och värme jag skulle önska.

Må detta arbete, i mitt stilla och något tysta nuvarande liv, tjäna mig som en verklig glädje och ett rogivande tidsfördriv.

Och så låt mig då, här i **ålderdomens andra skede**, gripa mig an med den tid, som i flera avseenden var mild och lugn — men mot slutet också djupt sorglig, och till sist helt omvälvande:

Linköpings-tiden.

